

PERSOON

Miks on Rein Kilgil vaja Werolit?

lk 12-13

Ukraina taas punalippude all

Eile kinnitas läänemeelseks peetud president Viktor Juštšenko valitsusjuhi kandidaadiks Moskva-meelse Viktor Janukovitši, kelle oranž revolutsioon kaks aastat tagasi häbige erru saatis. **lk 6**

Metsatulekahjude rekordaasta

lk 14

Olympic Casino tõi Karule 13 miljonit dividendi

Eestis ja lähivälismaal tegutsev Olympic Casino omanikfirma teenis eelmisel aastal üle 200 miljoni krooni kasumit, millest suuromanik Armin Karu võttis dividendideks 13 miljonit krooni. **lk 5**

Armin Karu

Tallinki koosolekul löid kired lõkkele

Eesti "rahvaaktsia" – Tallinki – aktsionäride koosolekule kogunes vaid murdosa umbkaudu 14 000 aktsionärist, siiski suutis see osa Enn Pandi juhitud koosolekul kired lõkkele lüüa. **lk 2**

Mobiil Zorro kaotanud kliente

Rahvamobiil Zorro omanikfirma on kaotanud kliente ja tegutseb kahjumis, firma juht Peep Põldsamm lubab edaspidiseks suuri uudiseid. **lk 3**

Eesti Päevalehe uus peatoimetaja Lea Larin järske muutusi ei plaani

lk 7

lisaks

TEHNOLOOGIA: Kodumaiste serveritootjate madala hinna eelis on vähenemas. **lk 24**

MESSID: EAS toetab riiklikest vahenditest ettevõtjate välismessidel osalemist. **lk 21**

NOORED: Alates 16. eluaastast võib seaduse järgi rolleriga liiklusesse sukelduda igaüks. Ka see, kel pole liikluseeskirjast aimugi. **lk 28**

Kertu Ruus: Üllatavalt palju kõrgetel kohtadel inimesi lubab endale selget matslikkust. **lk 30**

AUTO: Uute tehnoloogiate abil saab auto märksa rutem ja odavamalt korda kui traditsioonilisi meetodeid kasutades. **lk 25**

Puhkepäev

Hiiumaa – militaarseim saar Eestis.

Magusad dividendid

Eesti tuntumad advokaadid esotsas Jüri Raidla ja Aare Targaga võtavad tänavu rekordilised dividendid. **lk 9-11**

Jüri Raidla

Aare Tark

Fotod: Veiko Tõkman, Julia-Maria Linna, Fotomontaaž

Tallinki juht Enn Pant (esireas keskel) üleile laevafirma aktsionäride erakorralisel koosolekul, tema selja taga juristide armee ja järgmistes ridades väikeaktsionärid. Foto: Julia-Maria Linna

Tallinki juhid küsimuste rahe all

Üleilsele Tallinki aktsionäride erakorralisele ning ebaestlaslikult tuliseks kujunenud üldkoosolekule kogunes eelseisvat aktsiaemissiooni arutama vaid murdosake umbes 14 000 aktsionärist.

A Villy Paimets
villy.paimets@aripaev.ee

Kohaletulnuist siiski piisas – üle poole, täpsemalt 57,69%, aktsiastest oli koosolekul esindatud ning üldkoosoleku otsused seega pädevad.

Kell 11 teeb presiidiumilaua taga istuv Tallinki nõukogu esimees Toivo Ninnas ettepaneku valida koosolekut läbi viima advokaat Aare Raigi omanimelise büroost ja protokolli Merje Järvelille.

Raigisse mul aktsionärina küll erilist usku ei ole – sai ta ju mullu kohutaval kombel haneks tõmmatud, kui müüs ühe pea miljardit väärt osuühingu Ain Hanschmidtile maha vaid 166 600 krooniga.

Esimene päevakorrapunkt ehk juhatuse liikmete arvu suurendamine saab siiski läbi ruttu, Tallinki juhatuse koosseis nüüd põhikirja kohaselt 5 kuni 7 liikmest endise 3 kuni 5 asemel.

Teine päevakorrapunkt, uute aktsiate emiteerimine olemasolevatele aktsionäridele, hakkab aga pingeid kruvima. Kõigepealt räägib Tallinki juhatuse liige Andres Hunt pikalt, milline on ettevõtte finantsseis, miks on vaja aktsiakapitali suurendada, miks nii palju aktsiaid emiteeritakse ja miks uutele aktsia-tele just selline hind määrati.

“Miks just nii suur emissioon?”

kustub saalist seepeale küsimus. Kuna Hunt jääb vastamisega häтта, tõtab talle appi Tallinki juht Enn Pant, püüdes Hundi juttu veidi lihtsamalt edasi anda.

Aktsionärid nurisevad selgituste puudumise üle

Pandi jutust selgub, et laenuandjad – pangad – soovitsid ettevõtte aktsiakapitali 60 miljoni euro võrra suurendada ning just seepärast ja just nii palju uusi aktsiaid väljastatakse. “Kuna suuromanikud on juba teatanud oma valmisolekust see 60 miljonit eurot katta, siis otsustasime, et teeme teistelegi aktsionäridele võimaluse ettevõtte aktsiaid soodsamalt märkida,” ütleb Pant, kaudselt üks suuromanikest. “Teil on see selge, teie olete

firma juht, aga meie ei saa aru, siin ei ole selgitusi juures,” kostub seepeale saalist nurinat.

Üks naisterahvas pärib ootamatult: “Küsimus aktsia hinnast: kust on tulnud selline hind?”

Hunt vajub näost veelgi enam ära ja kordab: hinna arutamise aluseks võeti 12. juuli sulgemishind, mis oli 60.55, ning hind määrati sellest 9% soodsam; ning, et see on täiesti tavaline, et olemasolevatele aktsionäridele pakutakse uusi aktsiaid 5–15 protsendilise allahindlusega.

“Aktsionäridele oleks atraktiivsem, kui aktsia hind oleks madalam,” poeb proua seepeale, kuid parandab end ruttu: “Uue aktsia hind.” Proua jätkab: “Langus teeb ebakindlaks, kas te oskate öelda, millal see lagi võiks olla?” “Põhi,” parandatakse teda saalist. “Jah, põhi jah.”

Hunt: “Kui keegi siit saalist oskaks seda öelda, oleks ta väga rikas inimene.”

Seejärel kisub asi juba tõeliselt halenaljakaks: “Miks on siia kirjutatud, et uued aktsiad annavad õiguse saada dividende majandusaasta eest, mis algab 1. septembril 2006? Kas vanad aktsiad võivad siis divi-

dendist ilma jääda?” mureseb üks vanem, paksude prilliklaasidega mees. Ka vanad aktsiad võivad dividende saada, rahustatakse mees maha. “Selle küsimuse (dividendide maksmise või mittemaksmise – toim.) otsustab, muide, üldkoosolek,” teatab Raig.

Siis tahab aga üks veelgi vanem proua teada, kui palju aktsiaid müüsid suuromanikud emissioonijärgsel tagasi. Hunt teatab, et teatud ettevõtetel oli ja on praegugi müügikeeld.

Rahvas nõuab koosoleku otsusesse täiendust

Jutt on taaskord jõudnud uute aktsiate märkimise juurde. Selgub, et kuna kohe-kohe vastu võtma hakatavas üldkoosoleku otsuses pole sõna-sõnalt kirjas, et iga aktsionär saab iga olemasoleva aktsia kohta märkida 0,2 uut aktsiat, tahavad väikeaktsionärid sellise lause otsusesse lisada.

Raig teatab küll, et see on juriidiliselt õige ning siin ei ole aktsionäride huve kahjustatud, kuid rahvas tahab siiski seda üht lauset täiendada.

“Väga ebaprofessionaalselt sõnastatud punkt,” mainib sõnelust alustanud mees. Kolm Pandi selja taga istuvat verinoort pintsaklipplast, ninad paragrahviraamatus, teesklevad, et ei kuulnud.

” Ma ei ole Äripäevas mitte kunagi sõna võtnud ja ei kavatsengi võtta, sest ma ei hinda seda lehte.

Enn Pant, Tallinki juht

Pant eitab suhtlemist Äripäevaga

■ Üks koosolekule tulnud proua palub Enn Pandil kommenteerida oma Äripäevas öeldud sõnu.

Pant kogub end hetke, tõuseb seejärel aeglaselt püsti ning kaasaktsionäride poole pöördudes libiseb üle tema näo kibe muie: “See ei puutu küll teemasse, aga ma võin vastata – ma ei ole Äripäevas mitte kunagi sõna võtnud ja ei kavatsengi võtta, sest ma ei hinda seda lehte.” Vaikus. “Mina ei ole nendega rääkinud, nendele intervjuud andnud ega kavatse ka tulevikus anda,” kordab Pant.

Pandi reaktsioon üllatab. Tean toimetusest mitmeid, kellega Pant on viimase aja suhelnud ja mul endalgi on arvutisse talletatud intervjuu Pandiga, mis sai tehtud vaid mõni kuu tagasi Riias toimunud laevaliini avamisel.

Villy Paimets

Kliente kaotav Bravocom plaanitseb uut tulemist

Hoolimata lubadustest tulla peatselt turule mitme uue teenusega on mobiilsideoperaatori Bravocom klientide arv aastaga kukkunud, ettevõtte tegutseb kahjumis ja üks osanikke Ekspress Grupp astus omanikeringist välja.

A Airi Ilisson
airi.ilisson@aripaev.ee

2005. aasta majandusaruandes kirjutas meediakontsern Ekspress Grupp, et Bravocom pole ootusi täitnud ning grupp soovib loobuda oma 36protsendilisest osalusest mobiilsideoperaatoris.

Äriregister Bravocomi mul-luseid majandustulemusi veel ei näita. Bravocomi juhataja Peep Põldsamm ei olnud valmis avalikustama mulluseid äriandmeid ega klientide arvu sel suvel. Tema sõnul on Bravocomil 20 000–40 000 klienti. Mullu suvel oli Bravocomil 36 000 klienti.

Otsustades selle järgi, kui palju on Bravocomist Tele2 helistajaid, jääb Tele2 juhatause esimehe Toomas Tiiveli hinnangul Bravocomi klientide arv 6000–10 000 ringi ning ettevõtte omab Eestis 0,5% turuosa.

“Algul tundus, et Bravocom on kuldmuna leidnud, aga nüüd ei julge küll enam nende jõulist tulekut uskuda,” sõnas Tiivel. “Bravocom on kogu aeg imetabastest teenustest rääkinud, samas kui klientide arv on võrreldes varasemaga vähenenud ning seni kasutamata teenuseid on raske välja mõelda.”

Sideameti andmetel on Bravocomil hinnanguliselt 20 000 klienti.

Kahjum plaanitud ka kaheks järgneva aastaks

Põldsamm märkis, et mullune kahjum jäi 4 miljoni krooni võrra planeeritud väiksemaks. “Kahjum on plaanitud ka aastatesse 2006 ja 2007, kasum peaks tulema kas 2008 või 2009,” sõnas ta.

“50 000 klienti 3.–5. tegevusaasta lõpuks ja samaks ajaks ka jooksvasse tegevuskasumisse jõudmine ongi olnud meie eesmärk. Täna oleme ajaliselt ja tulemustega poole peal. Ka teised Eesti mobiilsideoperaatorid jõudsid kasumisse alles 3.–4. tegevusaastal ja turg kasvab siis 200–300% aastas ja võeti 1000 krooni liitumistasu,” lisas ta.

Põldsamm tõi välja, et investeringud olid plaanitud 2 miljoni krooni suuremad, sest konkurentsi tõttu tuli turule tuua rida uusi tooteid ning rida süsteeme tuli endal välja arendada. “Näiteks EMT keeldus enda m-parkimise süsteemi kasutada andmast, mida ta näiteks Elisale ja Tele2-le teeb,” rääkis ta.

Praegu kahjumit teeniv Bravocom loodab tänu peatselt tutvustatavatele uutele teenustele kasumisse jõuda.

Foto: Veiko Tõkman

“Algul tundus, et Bravocom on kuldmuna leidnud, aga nüüd ei julge küll enam nende jõulist tulekut uskuda.”

Toomas Tiivel, Tele2 juhatause esimees

2004. aasta novembris era-klientidele mõeldud teenusega Rahvamobiil Zorro turule tulnud Bravocomil on neli asutajat, kes lubasid investeerida 100 miljoni krooni.

Vichmann ei kavatsenud oma osalust Bravocomis müüa

Lisaks Ekspress Grupile kuulusid kuni tänavuseni Bravocomi omanikeringi 40 protsendiga Marcel Vichmanni OÜ First Telecom Trade, 14 protsendiga Põldsamm firma Vertelson Halduse OÜ ja 10 protsendi-

ga Viktor Mahhovi firma OÜ Integer Management.

Marcel Vichmann kinnitas, et tal pole kavas Bravocomis osalust müüa.

Hans H. Luik jättis võimalikele müügiküsimustele vastamata. “Bravocomis, võin kinnitada, on tõesti nii tehnoloogilises kui ka geograafilises mõttes kõva uudis tulemas,” sõnas Luik. Teadaolevalt mängivad Bravocomi peatselt tutvustatavas äriplaanis tähtsat osa 5. juulil käivitunud Bravocomi 3.5G-võrgu teenused.

Ekspress Grupp väljus Bravocomi omanikeringist

Peep Põldsamm kinnitas, et Hans H. Luik ei ole Bravocomi aktsionäride ringist lahkunud, vaid kandis aktsiad oma nimele ümber.

“Ta lihtsalt tõstis enda ärihuvisid valdkondade järge ümber – meedia ühte kohta, kinnisvara teise kohta ja Venture Capital (kuhu ka Bravocom kuulub) kolmandasse kohta. Seega ei ole Ekspress Grupp täna enam Bravocomi aktsionär, aga Hans on, lihtsalt teise keha kaudu,” selgitas ta.

“Omades Marcelli ja Hansu suguseid investoreid, tunnen ennast küll finantseerimise ja äri jätkusuutlikkuse suhtes väga kindlalt,” ütles Põldsamm.

Airi Ilisson

Henn Ruubel lükati Weroli juhtimisest kõrvale

Rapsiõlitootja ASI Werol Tehased nõukogu valis üleeile õhtul juhatuse teiseks liikmeks ettevõtte eksjuhi Robert Närkska ning piiras oluliselt kaks kuud tagasi Weroli etteotsa upitatud ja ametialases süüteoos kahtlustatavaks tunnistatud Henn Ruubeli volitusi.

A Väinu Rozental
vainu.rozentala@aripaev.ee

Sisuliselt juhib Werol Tehaseid alates eilsest Robert Närkska, kes oli õlitehase eesotsas ligi aasta – kuni selle aasta mai lõpuni. Werol Tehaste nõukogu esimehe Raul Rosenbergi kinnitusele piirasid nad juhatuse liikme Henn Ruubeli volitusi ajutiselt. Näiteks ei tohi Ruubel ilma Närkska kooskõlastusega sõlmida Werol Tehastele kohustusi võtvaid lepinguid ega teha mingeid finantsoperatsioone. Rosenbergi andmeil peaks praegu Ameerikas puhkusele viibiv Henn Ruubel tagasi koju jõudma järgmise nädala esmapäeval.

Henn Ruubel kinnitati Werol Tehaste juhatajaks mai lõpus ehk kuu aega pärast seda, kui Werol Tehaste erastamiskonkursi võitjaks kuulutati Urmas Sõõrumaale kuuluva OÜ Dovelin Baltic 52 miljoni krooni suurune pakumine. Juuni lõpus koondas Ruubel ettevõtte finantsjuhi Kaja Pärna, kes väidetavalt keeldus täitmast Ruubeli käsku muuta ja hävitada mõned Werol Tehaste finantsdokumendid.

Lõuna ringkonnaprokuratuur esitas eelmisel nädalal Ruubelile esialgse kahtlustuse arestitud vara ebaseaduslikus kasutamises ning pankrotihaldurile lepingute kohta valeandmete esitamises. Ruubel pole ennast süüdi tunnistanud. Äripäeval ei õnnestunud eile saada Ruubelilt kommentaari.

Raul Rosenberg tunnustas eile Rein Kilgi osavust, kes sai riigile kuuluva õlitootmisteha-

Henn Ruubel. Foto: Julia-Maria Linna

se 20 miljoni krooni odavalt kätte. “Riigi esindajate võitlesid nõukogu liikmed igati selle nimel, et Werol Tehased müüduks 52 miljoni krooni eest Dovelin Balticule,” rääkis Rosenberg. “Kui aga Urmas Sõõrumaa loobus, siis ei saanud me enam midagi teha.”

Põllumajandusministeerium sõlmis 31. juulil ostu-müügilepingu, millega Rein Kilgile kuuluv AS Pere Leib Tootmine omandas 32,1 miljoni krooni eest 98 protsenti Werol Tehaste riigile kuuluvat aktsiade. “Eile tegime ülekande ja täna se päeva jooksul peaksid Werol Tehaste aktsiad olema üle kantud Pere Leib Tootmisele.” ütles Kilg eile.

Kilgi kinnitusele plaanib ta lähiaastail investeerida Werolisse umbes 200 miljoni krooni.

Robert Närkska ütles, et kuna Werol Tehastel on lõpuks ometi uus omanik, on usaldus ettevõtte vastu kiirelt taastunud ning rapsiseemne pakkujad haaravad üksteise võidu telefonitoru. “Augustis alanud järgmisel majandusaastal toorme-probleemi tekkida ei tohiks,” rääkis Närkska.

ERA Panga võlausaldajad saavad täiendavalt raha

Kuigi ERA Panga pankrotimenetlus on juriidiliselt lõppenud, saavad võlausaldajad tänu pankrotitõppes laekunud rahale tagasi veel kokku 11,5 miljoni krooni.

Teise jaotisega saavad viienda järgu võlausaldajad ehk peamiselt ERA Panga endised hoiustajad oma nõuetest tagasi veel 3,8 protsenti. Teise jaotise saajaid on kokku 1013.

Neli aastat tagasi said ERA Panga endised kliendid pankrotipesast tagasi 38 protsenti oma nõuetest ning eesõigusnõuded rahuldati saajaprotsendiliselt. Tookord maksti viien-

da järgu võlausaldajatele kokku 115,8 miljoni krooni ning eesõigusnõuete rahuldamiseks kulus 14,2 miljoni krooni.

“Raha lisajaotiseks saime läbi OÜ Barclay Kinnisvara lõppenud pankrotimenetluse, kus ERA Pank oli suurim võlausaldaja,” rääkis ERA Panga pankrotihaldur Jaak Anus. “On vähetõenäoline, et tulevikus suudame veel midagi ERA Panga võlausaldajatele maksta.”

Teise jaotise väljamakseid ERA Panga võlausaldajatele teeb Sampo Pank alates 1. augustist.

Väinu Rozental

Igal teisel päeval suleb ukseid järjekordne väikepood

Täna teeb poeukse lahti 192 väikepoodi vähem kui aasta tagasi, samal ajal on juurde tulnud 15 super- ja 3 hüpermarketi.

Ralf-Martin Soe
ralf-martin.soe@aripaev.ee

“Lihtsalt ei jõua City- ja Säästumarketitega võistelda, väikepood ei saa kaupa nii odavalt kätte kui suuremad ketid,” rääkis kunagine Kuusalu valla Kaberla küla kaupmees Aivar Pärnasalu, kes pani aasta tagasi poe kinni.

Viimasel ajal oli pood pidevas miinuses, nentis Pärnasalu, samas kui 2003. aasta oli kogutulemusena veel kasumlik.

“Külaelanikud nutavad siiani, sest see oli küla ainuke pood ning lähimad poed jäävad 8–10 kilomeetri raadiusesse,” rääkis endine kaupmees, kes hakkas faasaneid ja põldpüüsid kasvatama.

Praegu aitab elanikke Pärnasalu naabrimees, kes viib neid bussiga aegajalt Kuusalu Säästumarketisse.

Rimi hüpermarketi avamise tõttu Ülemiste keskuses (kaks aastat tagasi) sulges oma ukseid mitu väikepoodi 20 kilomeetri raadiuses. Täpset arvu ei tea, ehk viis poodi, kommenteeris Rimi Eesti tegevjuht Ruth Laatre.

“Kindlasti see trend jätkub, küll ehk mõnevõrra aeglasemas tempos kui eelneva 2–3 aasta jooksul,” kirjutas Laatre, põhjendades väikepoodide hääbumist autoomanike arvu ja inimete sissetulekute kasvuga.

“Eestlased on saanud hea koolihariduse, oskavad arvutada ja loogiliselt mõelda. Inglise lasevad senini külma ja kuuma vett eri kraanist, mobiiltelefonist ja internetipana-

„Inglased on konservatiivid, eestlased reformistid, ja sellest sõltubki, kas riik seisab paigal nagu Tower või tormab edasi nagu Skype.”

Ruth Laatre, Rimi Eesti tegevjuht, põhjendades, miks Eesti on läinud supermarketite teed

gandusest pole paljudel aimugi. Inglased on konservatiivid, eestlased reformistid, ja sellest sõltubki, kas riik seisab paigal nagu Tower või tormab edasi nagu Skype,” vastas Laatre küsimusele, miks Eesti on läinud supermarketite teed, samas kui Inglismaal ja Hollandis on rohkem väikepoodi.

Tallinna Kaubamaja arendusdirektor Urmas Pastarus rääkis, et Euroopas on praegu suund hoopis väikepoodide loomisele ning ta usub, et sama juhtub ka siin.

“Hüpermarket ei saa kunagi nii palju emotsioone anda kui tädi Alma nurgapood, personaalse lähenemise eest on eurooplased järjest rohkem valmis maksta,” lisas Pastarus.

Pastarus põhjendas viimase aja suurt kasumlikust rahunemisega, sest suured ketid on hakanud keskenduma poodide juhtimisele uute keskuste avamise asemel.

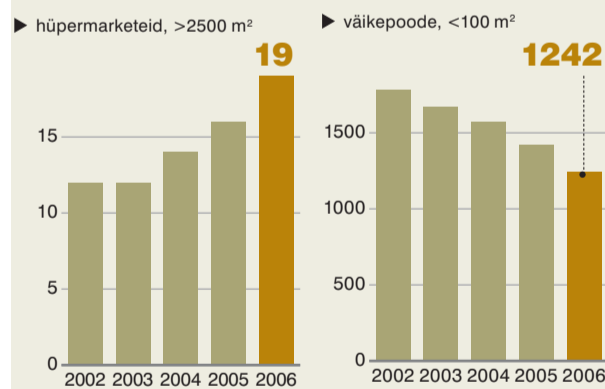
Viimase nelja aasta jooksul on jaekaubandusega tegelevate ettevõtete arv statistikaameti andmetel vähenenud ligi 800 võrra, jäädes 3700 piirimaile.

Endine poepidaja Aivar Pärnasalu Kuusalu vallas Kaberla külas oma kunagise kaupluse es, mille ta aasta eest raskuste tõttu kinni pani.

Foto: Indrek Susi

HÜPER- JA SUPERMARKETID KASVAVAD VÄIKEPOODIDE ARVEL

Allikas: ACNielsen

sõnumid

Euroopa Liidu odavamad autod Taanis

■ Euroopa Komisjoni värske hinnavõrdlus näitab, et kui maksusid mitte arvestada, siis on madalaimad autode hinnad ELi 25 liikmesriigist Taanis.

12 riigiga eurotoonis on madalaimad hinnad Soomes ja kõrgeimad Saksamaal. Kümnest 2005. a enimmüüdud automargist on suurimad hinnakäärid Ford Focus puhul, mis maksab Saksamaal ligi 30% rohkem kui Soomes.

ELi uutest liikmesriikidest on madalaimad hinnad Ungaris – Soomega võrreldes on hinnad 5,5% madalamad. Tšehhit märgib raport kui ELi kõrgeimate hindadega riiki, kus autode hinnad on 7,3% üle ELi keskmise.

Äripäev

Viru hotelli käive oli esimesel poolaastal 131 mln krooni

■ Sokos Hotel Viru 2006. aasta esimese kuue kuu müügi käive oli 131 mln krooni, kasvades võrreldes 2005. aasta sama perioodiga 2%, teatas ettevõtte.

Märgatavalt kasvas hotelli toitlustus- ja meelelahutuskohtade käive.

Sokos Hotel Viru täitumus oli esimesel poolaastal 61,5%.

Äripäev

Eesti Energia teenis kvartaliga üle poole miljardi

■ Eesti Energial oli läbi aegade edukaim majandusaasta algus.

Eesti Energia 2006./2007. majandusaasta, mis algas 1. aprillil, esimese kolme kuu käive oli 1,621 miljardit krooni ning puhaskasum 532 miljonit krooni.

Kodumaine elektrimüük jätkas majandusaasta esimese kolme kuuga jõudsat kasvutrendi, kasvades 8,6 protsenti ehk 117 gigavatt-tundi (GWh).

Võrguettevõtete 12 kuu kaod on majandusaasta esimese kvartali lõpuks vähenenud 20,5 protsendilt 11,5-le. “See tähendab, et oleme elektrivõrgu kaasajastamis- ja elektrimüügi tõhusdamisel suutnud ära hoida umbes 900 gigavatt-tunni elektri kadumise aastas ja hoidnud sellega aastast kokku kuni 700 miljonit krooni,” rääkis Eesti Energia juht Sandor Liive.

Sandor Liive

Äripäev

Hanza.net kiirendas makseid 1 minutini

■ Internetipangas toimunud uuenduste tulemusel kiirenesid maksed kuni 1 minutini, teatas Hansapank.

Uuenenud hanza.net võimaldab pangasiseseid makseid sooritada senise 20 minuti asemel 3–5 minutiga ning sama omaniku kontode vahel liigub raha nüüd ühe minutiga.

SEB Eesti Ühispank teatas, et U-Netis pole pangasisestel rahaülekannetel mingit 20-ega 3–5minutilist viivitust olnudki.

Sampo Pank teatas, et töötleb siseriiklikke makseid 1–2minutilise intervalliga juba 2002. aasta sügisest.

Äripäev

sõnumid

Ühe auto eest võib sõiduhüvitist saada mitu inimest

■ Uue isikliku auto hüvitamise korra järgi saab ühe auto pealt maksuvaba arvestuseta hüvitist taotleda ka mitu inimest, kui üldsumma ei ületa 1000 krooni.

Töötaja peab tööandjale kirjalikult kinnitama, et ilma arvestuseta saadud hüvitamise piirmäär auto kohta ei ole kokku üle 1000 krooni ning et töötaja ei saa arvestuseta hüvitist mitme tööandja käest kokku üle 1000 krooni.

Töötaja saab taotleda hüvitist ka juhul, kui ta on tehnilises passis auto kasutaja.

Äripäev

ALKOMEETER - vajalik tööandjale

Töötervishoiu ja tööhutuse seadus § 13 lg 15 “Tööandja on kohustatud kõrvaldama töölt alkohoolijooles oleva töötaja.”

Alcoscan 6000+ - esimene kahesüsteemne alkomeeter maailmas

- Töötab huulikutega või ilma
- Mõõtelatus 0,00 - 4,00 ‰
- Täppistestil näit sajandiktäpsusega
- Kontrollib õiget puhumist
- Diagnoosib kalibreerimisvajadust
- Mõõtmisaeg 5 sekundit täppistestil, 3 sekundit kiirtestil
- Laboris kalibreeritud - usaldusväärne ja täpne

Hind: 2900.-

Alcoscan 5000 - taibukas ja usaldusväärne alkomeeter, soovitame ka ettevõtetele

- Numbriline näit ekraanil
- Mõõtelatus 0,0-4,0‰
- Täpne - laboris kalibreeritud
- Usaldusväärne - reageerib ainult alkoholile
- Kontrollib õiget puhumist
- Diagnoosib kalibreerimisvajadust
- Huulikut kasutamine tagab täpsuse
- Töökindel ja pikaealine

Hind: 1930.-

Kogu valik, põhjalik info: www.alkomeeter24.ee

TELLIMINE: tel 742 7485, faks 738 4014, e-post kaviko@kaviko.ee

Kätetoimetamine üle Eesti TASUTA!

Jae- ja hulgemüük: Kaviko Kaubanduse OÜ, Riia 20, Tartu, www.kaviko.ee

MÜÜA
Pärnu rannarajoonis Aia tn 22
RIDAELAMU-SUVITUSBOKSID
suurusga 28,7 m². NB! Superhind 777 000.-
Info omanikult tel 50 30 600, OÜ Masterinvest

MÜÜA
845 ha
Kinnistatud metsamaad
Hiiumaal.

Info 51 84 333
Belaisa@hot.ee

Olympic teenis mullu neli korda rohkem kasumit kui konkurendid

Olympic Entertainment Group teenis eelmisel aastal 207 miljonit krooni kasumit, mida on üle nelja korra rohkem kui tema suurematel konkurentidel kokku.

A Anne Oja
anne.oja@aripaev.ee
A Kristina Traks
kristina.traks@aripaev.ee

Olympic Entertainment Groupi kasiinoperatsioonide direktor, ettevõtte juhatuse liige Andri Avila kommenteeris: "Grupp on mitmete aastate jooksul teinud väga suuri investeeringuid Eesti turule, kuid eriti just Läti, Leedu ja Ukraina turule. Nüüd on saanud aeg, kus tehtud investeeringud hakkavad end tagasi tooma." Aastate jooksul on grupp investeerinud kogu kasumi.

Eestis oli Olympic Casino käive eelmisel aastal 420 miljonit krooni ja kasum 170 miljonit krooni.

Lätis ostis Olympic Group mullu sealse suuruselt teise hasartmängude korraldaja Baltic Gamingu. Selle tehinguga kasvas Olympicu kasiinode arv Lätis 30ni ning turuosa 15 protsendile. Käivet tuli Lätist mullu 119,2 miljonit ja kasumit 19,2 miljonit krooni.

Dividende võtsid Olympic Entertainment Groupi omanikud Armin Karu ja Jaan Korpsov ettevõtte eelmise aasta kasumist 20 miljonit krooni. Andri Avila rääkis, et Armin Karu sõnul investeeris ta dividendidena saadud raha, kuid ei täpsustanud, kuhu. Karu ise viibis eile kontorist eemal ega saanud kommentaare anda.

Teiseks jäänud, kümne mängusaaliga opereeriva Kristiine Kasiino kasumi vähenemise 15 protsendi võrra tingis peamiselt 2005. aasta alguses 40% võrra tõusnud hasartmängumaks. Kristiine Kasiino maksis mullu üle 18 miljoni krooni hasartmängumaksu ehk 62% rohkem kui 2004. aastal.

Olympicu üks omanikest Armin Karu investeeris kasiinoketi eelmise aasta 207 miljoni kroonisest kasumist võetud miljoni dividendid. Foto: Raul Mee

Olympic Casino võtab lõviosa koorest

► majandustulemused, mln kr

firma	käive		kasum	
	2004	2005	2004	2005
Olympic Entertainment Group (Olympic)	618,6	874,5	128,7	207,1
Olympic Casino Eestis	380	420	130,8	170,5
AS Kristiine Kasiino	78,2	90	25,1	21,4
Dolphin (Sfinks)	39,7	52,2	6,7	9,1
Novoloto (Admiral)	181	269,5	8,4	8
MC Kasiinod (Monte Carlo)	94,1	95,1	3,4	7,4
Videomat Casino Group (Videomat)	96,2	86,9	16	4,7

Allikas: äriregister, ettevõtted

"Uue hasartmänguseaduse ootuses on Eesti hasartmänguturg tublisti kuumenenud, toimub aktiivne laienemine, uute mängukohtade avamine ja turupositsioonide kindlustamine," lisas Kristiine Kasiino juhatuse esimees Enno Heinla.

Hasartmänguturgu pingestab ka asjaolu, et lotomänge lu-

batakse reklaamida, kuid õnnemänge mitte. Heinla hinnangul tuleks firmade võimalused võrdustada.

Videomat Casino Groupi kasumi ja käibe kukkumisele avaldas mõju kasiinoautomaatide hasartmängumaksu tõus, märkis ettevõtte majandusaasta aruandes. Erinevalt teistest kasiino-

kettidest, mis laienesid, vähenemas Videomati mullu mängusaalide arvu viie võrra, 15ni.

Sfinksi 10 kasiinot töid mullu ASI Dolphin omanikele dividendidena 6 miljonit krooni. Dividendid jagunevad omanike vahel võrdelt: 2 miljonit nii Rein Leoskile, Heiki Kirsole kui ka Toomas Laasile.

Uue hasartmänguseaduse ootuses on Eesti hasartmänguturg tublisti kuumenenud, toimub aktiivne laienemine, uute mängukohtade avamine ja turupositsioonide kindlustamine.

Enno Heinla, Kristiine Kasiino juhatuse esimees

Novoloto, MC Kasiinode ja Videomati omanikud 2005. aasta kasumist dividende ei saanud.

Play-In Casino Group AS mulluseid tulemusi eile ei avaldanud.

Tervikuna kasvas Eesti hasartmänguturg möödunud aastal 19% võrra.

sõnumid

Elion kaotas Elisale kaubamärgivaidluse

Majandusministeeriumi töösomandi apellatsioonikomisjon jättis 1. augustil avaldatud otsusega rahuldamata Elioni taotluse mitte lubada registreerida Elisa kaubamärk Eestis.

"Vaidlust ei tinginud mitte tarbijapoolne kaubamärkide ära vahetamise oht, vaid samal turul toimivate ettevõtete tavaline konkurentsivõitlus," ütles Elisa juht Sami Seppänen.

Apellatsioonikomisjon leidis, et kuigi kaubamärkides on teatud sarnasusi, ei saa antud juhul pidada tõenäoliseks kaubamärkide ära vahetamist tarbija poolt või nende assotsieerumist. Komisjon otsustas jätta kõik Elioni vaidlustusavaldused rahuldamata. Äripäev

Sami Seppänen

Endine vanglajuht läheb tööle kinnisvarafirmasse

Alates 7. augustist asub Tartu Vangla endine direktor Andrus Kõre juhtima OÜ Krausberg ja OÜ Krausberg Kinnisvara Lõuna-Eesti regiooni.

"Kui asutus on heas korras ja toimib, siis tekib ühel hetkel moment, kus hakkad mõtlema, et kas ma loon asutusele lisaväärtust," põhjendas viis aastat ja ühe kuu vangladirektorina töötanud Kõre ametivahtetust.

OÜ Krausberg tegevjuht Andrus Kõre alustab augustis OÜ Krausberg Lõuna-Eesti regiooni edasise juhtimisega, mille käigus loodame Lõuna-Eesti piirkonnas turule tuua uued teenused." Äripäev

Tööinspeksioon suurendas töökeskkonna kontrollimist

Tööinspeksioon tõhustas esimesel poolaastal järelevalvet, mille tulemusena suurenes kontrollide üldarv 9% ja järelevalvesse haaratud ettevõtete arv 34%.

Kontrolle tehti 2967, teatas tööinspeksioon. Järelevalvega haaratud ettevõtete arv kasvas 2056 firmani. Tööandjatele esitati puuduste kõrvaldamiseks 1731 ettekirjutust, mis tähendab 24% kasvu. Äripäev

Allmo Hall 23600.-

Shaker Tamm 28340.-

Edge Tamm + Laminaat 32185.-

ZICO
Decoration

Ülemiste Keskus
Suur-Sõjamäe 4,
Tallinn 11415 Estonia
Tel: +372 603 4666
GSM: +372 56 15 2367
zico@zico.ee
www.zico.ee

- sisekujundus
- elutoomööbel
- lastetoamööbel
- kontorimööbel
- diivanid
- nõud
- vaasid
- padjad
- maalid
- lambid
- sisustustooted

SISUSTUS JA DEKORATSIOONIPOOD

Ukraina pöörab Moskva poole

Eile näis lõpuks selguvat Ukrainas neli kuud tagasi toimunud parlamendivalimiste tulemus – läänemeelne president läheb kokkuleppele oma peamise poliitilise vastasega.

Sirje Rank
sirje.rank@aripaev.ee

President Viktor Juštšenko kinnitas valitsusjuhi kandidaadiks Viktor Janukovitši, kelle Juštšenko võimule tõstnud oranž revolutsioon kaks aastat tagasi häbige erru saatis. Ukraina esimestel vabadel valimistel on Janukovitš saanud uhke revanši.

Koostööst Julia Tõmošenkoga, Juštšenko peamise liitlasega oranžis revolutsioonis, ei tulnud midagi välja ning presidendid partei Meie Ukraina plaanib koalitsiooni Moskva-meelse Regioonide Partei, sotsialistide ja kommunistidega. Eile allkirjastasid need parteid rahvusliku ühtsuse leppe ning täna hääletab Janukovitši kandidatuuri Ukraina parlament. Ainsana keeldus koostööst Julia Tõmošenko blokk.

“Oleme saavutanud suure poliitilise läbimurde,” ütles Juštšenko eile pärast kohutumist parteide esindajate ja Janukovitšiga. “Oleme ühendanud riigi, mis oli lõhenenud ida ja lääne vahel,” tsiteeris Bloomberg.

Parlamendi laialisaatmine jääb ära

Veel kogu kolmapäeva kestsivad pinevad kõnelused ning viimase hetkeni oli lahti parlamendi laialisaatmise võimalus ja uued valimised. Neljapäeva esimestel hommikutundidel teatas president, et toetab Janukovitši kandidatuuri. “Ma olen kindel, et minu otsus on riigi arengu seisukohalt absoluutselt vajalik,” ütles president.

Moskva-meelse Ukraina Regioonide Partei juht Viktor Janukovitš kolmapäeval tänamas oma toetajaid Kiiemis parlamendihoone ees. Foto: AFP Photo/Scanpix

Ukrainas 26. märtsil toimunud parlamendivalimistel sai enim hääli Janukovitši Regioonide Partei, teisel kohal oli Julia Tõmošenko blokk ja kolmandal presidendid Meie Ukraina. Selget enamust ei saanud ei läänelikke reforme toetav oranž ega Moskvaga koostööd eelistav Janukovitši leer. Juštšenko kinnitas eile, et Ukraina jätkab läänemeelsel kursil. Suhted presidendid ja peaministri vahel kujunevad analüütikute hinnangul aga pinevaks, sest paljudes asjades ollakse eri meelt. Näiteks NATOga liitumise osas tahab Regioonide Partei rahvahääletust ning vene keelele nõutakse teise riigikeele staatust.

Samas on Regioonide Partei toetajate hulgas suured ekspordile orienteeritud tööstusgruppid, mis toetavad tiheda-

maid sidemeid ELiga ja ühinevad WTOga.

Vene-Ukraina gaasitüli oht pole kadunud

Ukraina majandus võib poliitilise olukorra stabiliseerimisest ning Janukovitšiga valitsusjuhi kohal võib loota ka suhte paranemist Venemaa-ga. Sellest hoolimata võib Vene-Ukraina gaasitüli külmade saabudes uuesti ägeneda, hoiatas Bear Stearns Internationali tegevjuht Tim Ash.

Ukraina majanduskasv kiirenes esimesel poolaastal 5 protsendile läinud aasta 4,1 protsendilt. Välismaised otseinvesteeringud kasvasid esimesel poolaastal mullusega võrreldes neljakordseks – 2,3 miljardile USA dollarile. Inflatsiooni ennustatakse Ukrainas sel ja tuleval aastal 8–9%.

Ummikseis halvab otsused

■ Arco Vara tegemisi pole neli kuud kestnud poliitiline ummikseis Ukrainas seni mõjutanud, ütles Arco Vara juhataise liige Ivar Siimar. See on aga selge, et kui pool aastat kestavad poliitilised mängud – kõigepealt Kiievi linnapea valimine, siis parlamendivalimised –, tekitab see ebakindlust ja projekte lükatakse edasi. “Kui see on nüüd lahenenud, siis on ju suurepärane,” ütles Siimar.

Siimari sõnul pole erilist vahet, kes võimul on, peasi, et otsuseid tehakse. “Kui linna tasemel otsused kolm kuud venivad, siis tekivad nihked ka ettevõtete plaanides,” ütles ta. Sirje Rank

Intel valmistab ette odav mobiilide levikut

■ Intel aitab langetada mobiiltelefonide hinda, hakates tootma NOR-välkmälu maailmas populaarsust koguvate odavate mobiiltelefonide tarbeks, teatas firma.

Et toota vaid mõnisada krooni maksivad odavatelefonid, hakkavad suuremad mobiiltootjad kasutama Inteli NOR-välkmälu juba lähikuudel.

Rahvusvahelist mobiilsidesektori ühendava GSM Associationi andmetel kasutab maailma elanikkonnast mobiiltelefoni praegu vaid 20 protsenti, sest telefonid on kallid.

See on loonud soodsa pinnase odavatelefonide turu tekkimiseks.

Inteli NOR-välkmälu tooteperekond koosneb soodsatest komplektidest põhimõluga 32–256 MB, samuti saab neile RAM-mahtu lisada. Näiteks tootevalikus A/D Mux-konfiguratsiooniga 88-ball QUAD+ komplekt, mis lihtsustab toote väljatootmist, lühendab seadmete valmistamisprotsessi ja vähendab kulusid.

Ühe- ja mitmekiibilisi välkmälutooteid testivad praegu paljud mobiiltootjad. Äripäev

sõnumid

Eurotunnel ootab pankrotikaitset

■ Eurotunnel ootab, et Prantsusmaa kohus annaks talle pankrotikaitset pärast seda, kui ettevõtte ei suutnud jõuda kokkuleppele oma võlausaldajatega, vahendas BBC.

Eurotunneli võlg on 6,2 miljardit naela ehk ligi 142 miljardit krooni, seejuures on ettevõtte hoiatanud, et kui võlausaldajatega kokkuleppele ei jõua, on pankrot tõenäoline.

Firma palus kaitset pärast seda, kui Deutsche Banki juhitud väikeinvestorite grupp, mis omab ligi kolmandikku Eurotunneli võlast, blokeeris restruktureerimisplaani.

Eurotunnel korraldab liiklust merealuses tunnelis Briti saarte ja mandri vahel. Äripäev

Rong väljumal Eurotunnelist Calais' lähedal Prantsusmaal. Foto: Bloomberg

Moskva korterid kallinesid poole võrra

■ See aasta läheb Moskva kinnisvaraturu ajalukku, sest korterite hinnad tõusid kuue kuuga peaaegu poole võrra, vahendas RIA Novosti.

Eksperdid on ühte meelt selles, et hinnatõusu põhjuseks on ebapiisav uute korterite arv võrreldes kasvava maksujõulise elanikkonnaga.

Keskmine korteri ruutmeetri hind on nüüd 3640 dollarit ehk 44 700 krooni. Äripäev

Venemaa kasvas nafta- ja gaasitootmist

■ Selle aasta seitsme kuuga suurendas Venemaa naftatootmist 2,4% ja gaasitootmist 2,7% võrra, seejuures kasvas eksport 5%, vahendas Interfax.

Nii toodeti jaanuarist juulini 276,9 miljonit tonni naftat, millest 122,3 miljonit tonni läks ekspordiks nn kaugvälismaale, ja 383 miljardit kuupmeetrit gaasi.

Tarned Valgevenes kasvasid 17%, 12,4 miljoni tonnini, ja vähenesid Ukrainasse koguni 30%, 6,6 miljoni tonnini. Äripäev

Eurode võltsimine on hoogustunud

■ Valerahategijad on jagu saanud euro turvaelementidest ning võltseurode hulk kasvab, kirjutas Briti leht The Independent.

Eriti on seda märganud turismimaa Prantsusmaa. Esimesel poolaastal käibelt kõrvaldatud 300 000 võltset eurosedelist leiti 90 000 Prantsusmaal.

Eurode käibe tulekul kirjeldati neid kui maailma kõige turvalisemaid kupüüre, mille juures oli võltsimise välistamiseks kasutatud nii erilisi hologramme kui ka spetsiaalset trükkivärvi. Täna on Euroopa võltsjad need saladused lahti muukinud. Masina, millega saab valmistada eurokupüüride hologramme, võib osta ca 50 000 euro eest, kirjutas leht.

Enim võltsitakse 20- ja 50euroseid sedeleid, sest suuremaid rahatähti kontrollitakse kauplustes hoolikamalt. Võltseurode trükkimine näib olevat suur äri Itaalias, Colombias ja Ida-Euroopas.

Keskmisel tabatakse eurosoonis aastas 600 000 võltskupüüri. Viimasel ajal on aga veelgi kiiremini kasvanud euromüntide võltsimine. Äripäev

Rootsi sulges ohutuskaalutlustel veel kaks tuumareaktorit

■ Läänud nädalal Rootsis Forsmarki tuumaelektrijaamas toimus intsidend ajendas jaamu opereerivat firmat OKG sulgema ohutuskaalutlustel veel kaks reaktorit.

Kolmapäeva hilisõhtul andis OKG korralduse Oskarshamni kolmest reaktorist kahe sulgemiseks põhjendusega, et ei suuda garanteerida reaktorite ohutust, vahendas Svenska Dagbladet.

“Kuna me pole veel suutnud kinnitust leida, et Forsmarki-laadne intsidend siin ei kordu, otsustasime reaktorid seisata kuni selguseni, milliseid meetmeid on vaja rakendada,” teatas OKG.

Läänud nädala teisipäeval põhjustas elektrikatkestus Forsmarki tuumajaamas ohutussüsteemi osalise rikke. Äripäev

www.toode.ee

15a kogemusi Eestis

Saue tel 659 9400	Tallinn tel 600 9202	Rakvere tel 322 5403	Jõhvi tel 337 7100	Narva tel 357 2580
Hiiumaa tel 463 6630	Haapsalu tel 472 4901	Rapla tel 489 4239	Paide tel 385 3025	Jõgeva tel 776 8528
Saaremaa tel 453 3262	Pärnu tel 443 1884	Viljandi tel 433 7100	Tartu tel 736 2813	Põlva tel 797 6005
	Valga tel 766 1580	Võru tel 782 2769		

MEISTRITE VALIK!

Toode Katuseabi vastab tasuta numbril üle Eesti: 800 7000

Toode
TERASKATUSED
VIHMAVEESÜSTEEMID

Larin kannapöördeid Päevalehes ei plaani

Viis aastat Eesti Päevalehes peatoimetaja asetäitjana Priit Hõbemäega mõtteid ja visioone jaganud Lea Larin uue peatoimetajana järsk muutusi lehes ei plaani.

Koit Brinkmann
koit.brinkmann@aripaev.ee

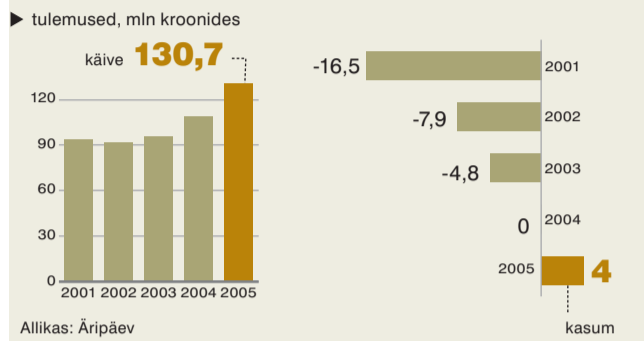
“Ühiskonna ja lugejate ootused kvaliteetajalehele on kõrged ja selles osas ei tohi teha järeleandmisi, samuti eeldab kvaliteetajaleheks olemine seda, et väärtustega ei mängita ning lehelugejate ootusi ootamatute kannapööretega ei peteta,” ütles Larin eile.

Samas märkis ta, et Eesti Päevalehel on alati olnud uuenuduste tegija ja teerajaja maine ning teised Eesti väljaanded on nende käest palju õppinud.

Uue peatoimetaja arvates ei rahulda lugejate ootusi enam üks kord päevas kindlal kellal ajal ilmuv uudistevoov kontseptsioon, mistõttu on ka Eesti Päevalehe jaoks ajalehe ja võrguväljaande lugejad ühtviisi tähtsad.

“Iga päev ilmuv ajalehe südameks ja mootoriks on uudised

EESTI PÄEVALEHT JÕUDNUD MAJANDUSLIKULT KINDLALE ALUSELE

ning kõva uudistelehke maine on meie jaoks oluline,” märkis ta. “Kuid ega me oma seniseid kaubamärke – Eesti parimaid arvamusväljandeid, tasakaalustatud analüüsi, vaimukaid kommentaare ja põhjalikke taustalugusid – tegemata ei jäta.”

“Meie eesmärk on olla Eesti suurim kvaliteetväljaanne,” sõnas Larin, kelle jaoks on peatoimetaja koht suur väljakutse ning suur vastutus. Praegu on Eesti Päevalehe tiraaž Postimehest kaks korda väiksem, juuli seisuga olid numbrid vastavalt 32 000 ja 64 000.

Larinil jätkus kiidusõnu ka kollektiivi kohta. Ta ütles, et

peab Eesti Päevalehe ajakirjanikke ja kogu kollektiivi parimateks, keda ta teab.

Päevalehe nõukogu otsustas 14. juulil vabastada Priit Hõbemäe peatoimetaja ametist. Nõukogu liige ja 50protsendilise osalusega Eesti Päevalehe omanik Jaan Manitski on kiitnud senise juhatuse, kuhu kuulus ka Hõbemägi, head meeskonnatööd, mille tulemusena on leht viie aasta jooksul kahjumist kasumisse toodud. Kuid samas leidis ta, et mõnikord on kasulik, kui tuleb uus inimene ja lehte edasi arendab. Eesti Päevalehe juhatuse esimeheha jätkab Aavo Kokk.

Eesti Päevalehe uus peatoimetaja Lea Larin tahab lehest teha suurima Eesti kvaliteetväljaande.

Foto: Veiko Tõkman

Ekspress Grupp kolmekordistas kasumi

■ Ekspress Grupi konsolideeritud käive tänavu esimese kuue kuuga oli 446,4 miljonit krooni, mis on 113,6 miljonit krooni ehk 34% mullusest suurem.

Ekspress Grupi teatel oli kuue kuu puhaskasum 47,6 miljonit krooni (2005. aastal 16,4 miljonit krooni).

Grupi käibe kiire kasvu taga on reklaamikäivete suurenemine kirjastustes, Printalli head müügitulemused, raamatuaride käibe kasv ning Ekspress Hotline'i lisandumine.

Ekspress Grupi osalusega ettevõtetest teenis suurima puhaskasumi trükikoda Printall – kuue kuu käive oli 164,6 miljonit krooni ning puhaskasum 22,7 miljonit krooni.

Toetatuna tugevast reklaamiturust olid edukad ka kõik gruppi kuuluvad kirjastused. Nädalalehte Eesti Ekspressi Kirjastus teenis kuue kuuga 11,8 miljonit krooni puhaskasumit. SL Öhtulehe puhaskasum oli 10,7 miljonit krooni, millest on maha läinud 5,4 miljonit krooni dividendidelt arvestatud tulumaksu.

Ajakirjade Kirjastuse puhaskasum oli 6,0 miljonit krooni (dividendide tulumaks 5,3 miljonit krooni). Suur kasumi kasv oli Eesti Päevalehel, kuue kuu 12,9 miljonit kroonine kasum sisaldab Linnalehe osaluse müügist saadud erakorralist tulu.

Äripäev

PRIA poolt toetatud Vettel jäi kahjumisse

■ Saaremaa kalatööstus Vettel, mis kuulub PRIAst enim toetust saanud toiduainetööstuste hulka, jäi eelmisel aastal koos tütarfirmadega 15 miljoni kroonisesse kahjumisse.

Kalatööstuse Vettel enda kahjum oli veelgi suurem – ettevõtte eelmise aasta majandusaruande andmetel oli kahjum 17,9 miljonit krooni. Tõsi, kahjum vähenes aastaga 8,5 miljoni krooni võrra. Eelmise aasta lõpuks oli Vettelil koos nelja tütarfirmaga lühiajalisi, sel aastal tasumist ootavaid kohustusi ligi kaks korda rohkem kui käibevara ning äritegevus tõi firmale kahjumit. Käibevara nappusele juhtis tähelepanu ka Vetteli audiitor, nimetades seda oluliseks ebakindluseks ja pannes kahtluse alla Vetteli kontserni jätkusuutlikkuse.

Vetteli juhatust teatab aas-

taaruandes, et ettevõtte riskused olid tingitud peamiselt tooraine – koha – nappusest. See probleem laheneb, kui eelmise aasta lõpus osteti 33 miljoni krooni eest Soome firma Heimon Kala OY, millel on Soomes 30protsendiline turuosa ning aastakäive ca 300 miljonit krooni.

Vetteli kontserni käive oli eelmisel aastal 144 miljonit krooni (2004. aastal 78 mln krooni). Peamiselt tuli käibe kasv tänu tütarfirmade soetamisele, sest Vetteli enda käive kasvas aastaga vaid 10 miljoni krooni võrra.

Mitme aasta jooksul on Vettel saanud põllumajanduse registrite ja informatsiooni ametilt (PRIA) kokku ligi 22 miljonit krooni investeringutoetusi.

Vetteli põhiomanikud on Danske Capitali ja Firebirdiga seotud fondid. **Kristina Traks**

Reiljan müüb Rävalla puiestee maja paremuselt teisele pakkujale

■ Keskkonnaminister Villu Reiljan võttis kolmapäeval oma käskkirjaga Tallinna Rävalla puiestee 8 kinnistu müügis vastu paremuselt teise, ASI Wipestrex Grupp pakkumise hinnaga 420 miljonit krooni, kirjutas Postimees Online.

Pakkumise võitja OÜ RealWay vaidlustas Tallinna halduskohtus valikpakkumi-

se tulemused ja iseenda võitjaks tunnustamise, ning taotles eile müügi keelamist ja õiguskaitset sunniviisilise asja omandamise eest. Tallinna halduskohus jättis taotluse rahuldamata.

OÜ RealWay omanik on Marcel Vichmannile, Tiit Pruulile ja Anti Selgele kuuluv AS Go Group. **Äripäev**

UUE AJASTU PICK-UP | UUS L200

KINDEL VEDAMINE. PARIM PÖÖRDERAADIUS.

L200 2,5 DID CO₂-emissioon 228 g/km, keskmine kütusekulu 8,6 l/100 km

Uues L200's on piisavalt ruumi viiele reisijale ja eeskujulik turvalisus-varustus. Mitsubishi eksklusiivne Super Select nelikveosüsteem tagab parima teepüsivuse igas olukorras ning oma klassi parim pöörderaadius võimaldab teile parima manööverdusvõime ka kitsastes tingimustes.

Tulge proovisõidule ja veenduge, et pick-up'ide ajastus on pööratud uus lehekülj.

Silberauto Mustamäe, Mustamäe tee 46, tel 626 6625 • Silberauto Ülemiste, Peterburi tee 50a, tel 605 6930 • Silberauto Tartu Ringtee 61, tel 730 0795 • Silberauto Pärnu Riia mnt 231a tel 443 7377 • Ametlik koostööpartner Viljandis: Pargi Autokeskus, Pargi 5b, tel 435 4915
MITSUBISHI MOTORS PEAESINDUS EESTIS - AS SILBERAUTO • www.mitsubishi.ee

SILBERAUTO

TULE REPORTERIKOOLI!

14. OKT 2006 – 17. MÄRTS 2007 LAUPÄEVITI

KUI OLED ...

- ... NOOR JA UUDISHIMULIK
- ... VALMIS EESTI ELUS MIDAGI MUUTMA
- ... ÕPPINUD MIDAGI MUUD
PEALE AJAKIRJANDUSE
- ... HEA KIRJUTAJA
- ... HEA KUULAJA

KURSUSE SISU:

- UUDIS- JA OLEMUSLUGU
- IDEEDE LEIDMINE
- ALLIKATEGA SUHTLEMINE
- STILISTIKA
- PALJU PRAKTILISI TÖID

ÕPETAJATEKS EESTI
AJAKIRJANDUSÕPPE
TIPUD JA ÄRIPÄEVA
UUDISTETOIMETAJAD.

**PAREMAD
LÕPETAJAD
SAAVAD TÖÖD
AJAKIRJANIKENA!**

KOOLI TOETAVAD:

Postimees
EESTI
EKSPRESS
Maaleht
SLÕhtuleht
Eesti Päevaleht

**KOHTADE
ARV ON
PIIRATUD!**

HIND 11 000 KROONI, MAKSTA SAAB KAHES OSAS. KOOLIL ON KOOLITUSLUBA (NR 3737 HTM),
TULUMAKSU SAAB TAGASI. REPORTERIKOOLI LÕPETAJAD SAAVAD TUNNISTUSE.
SAADA SOOVIVALDUS JA CV KUNI 15. SEPTEMBRINI 2006 ADRRESSIL
REPORTERIKOOL@ARIPAEV.EE. INFO TEL 667 0413.

Äripäev

ÄRIPÄEVA
REPORTERIKOOL

Tippadvokaatide rekorddividendid

Eesti tuntumate
advokaadibüroode
partnerid naudivad
tänavu rekordilisi
dividende.

Loe lk 10-11.

Tippadvokaadid Jüri Raidla ja
Aare Tark võtsid tänavu välja
kumbki ligikaudu 7 miljonit
krooni dividende.

Fotomontaaž

Tippadvokaadid

Kiire majanduskasv on hoogsalt kasvatanud ka Eesti tuntumate advokaadibüroode käivet ning paljud tippadvokaadid võtsid tänavu välja rekordilised dividendid.

Airi Ilisson
airi.ilisson@aripaev.ee

Eesti ühe suurema tegija Raidla ja Partnerid mullu 71,4miljonilise käibega büroo teenis 39,5 miljonit krooni kasumit, millest 30,4 miljonit läks jaotamisele dividendideks. Arvestusega, et dividendid jagunevad võrdselt nelja partneri Jüri Raidla, Sven Papi, Raino Paroni ja Toomas Vahe vahel, liikus iga aktsionäri kausse keskmiselt 7,6 miljonit krooni.

Kolmel viimasel aastal on büroo omanikud teeninud dividendidena ligi 87 miljonit krooni.

Sama hea tulemusega paistis silma 7 miljonit krooni dividendideks maksnud Tark & Ko. Suuraktsionäri Aare Targa sõnul tuleneb suurte büroode edu üldisest majanduskasvust. "Vaieldamatult ajaloo parim aasta," kommenteeris Tark, 15 aastat turul tegutsenud büroo juht.

Kolmel viimasel aastal teenis ta 17,8 miljonit krooni dividende.

Oma rikkalikust teenistusest ei soovi advokaadid üldjuhul kõnelda. "Mida advokaadid rahaga teevad, seda tahaks minagi teada," sõnas Sven Papp. "Mul kulub enamik kodu loomise ja pere peale ära."

Enamasti võtavad büroo omanikud sarnaselt teiste konsultatsioonifirmadega kasumi dividendidena välja, sest bürood ei vaja suuri investeeringuid.

Suuremate büroode jaoks on oluline teenimiskoht ettevõtete müümised-ostmised ja nendega kaasnev nõustamine.

Lextali partner ja juht Tarmo Sild märkis, et käive tõusis seoses nõudlusega teenuste järele. "Nõudlus tugineb peamiselt suurtel ja pikaajalistel klientidel," märkis Sild. Lextali partnerite ringi kuulub ka Edgar Savisaare advokaat Üllar Talviste.

"Eesmärk on püsida vähemalt Eesti majanduse arengutempos, üritades Eesti keskmist majanduskasvu ületada," kommenteeris Sven Papp. "Eelmisel aastal see meil õnnestus, seega oli hea aasta. Kuid Euroopa standarditele jääme veel alla. Niisiis arenguruumi jätkub."

Äripäeva koostatud pingerea esikümnes võib järjestus muutuda, kui kõigi büroode mullused andmed äriregistrisse üles saavad. Võimalik esikümne kandidaat on näiteks Ots & Co, mille omanikud Maivi Ots ja Urmas Arumäe võtsid ülemullusest kasumist kahepeale välja 3,5 miljonit krooni dividende.

Väiksema käibega büroodes seevastu majanduskasv suurt edu kaasa ei toonud. Büroopidajate hinnangul tekivad vaidlused pigem siis, kui majanduselus ei lähe hästi. "Usun, et ka nn suurtel sai olla tõus eelkõige mõne suure töö najal ning majanduskasvul ja advokaadi teenuste kasutamisel pole otsest põhjuslikku seost," tõdes üks. Teine tõi viimase paari-kolme aasta takistava tegurina välja asjade venimise halduskohtus.

Edu toovad inimesed ja tehingud

Meie edu peamine põhjus on väga lihtne – suurem hulk advokaate jõuab ära teha suurema hulga tööd. Meie põhiline väärtus on meie inimesed. Meie partnerite ring on laienenud algsest ühest partnerist viie partnerini ning seda põhimõtet järgime ka edaspidi.

Suurtel tehingutel on advokaadibüroo jaoks oluline osa. Kuna nende töömaht on suur, siis annavad nad olulise panuse ka büroo käibesse.

Samas oleks väärt arvata, et tegeleme vaid suurte tehingutega. Advokaadibüroo jaoks ei ole hea, kui büroo käive koosneb vaid kolmest-neljast n-õ suurest asjast. Kui mõne klien-

Sven Papp
Raidla & Partnerid

di või tehingu osakaal büroo käibes on enam kui 10%, siis peetakse seda juba oluliseks kliendiriskiks.

Suurema osa meie käibest moodustavad n-õ keskmised ja väiksemad tehingud ning kohtuasjad. Taoline struktuur peaks tagama meile vajaliku stabiilsuse ning me ei sõltu vaid suurtest tehingutest. Loomulikult, sarnaselt teiste büroodega, konkureerime ka meie suuremate tehingute pärast.

Advokaadid hinnas

Kõik advokaadibürood kasvavad praegu kaunis kiiresti ja uute töötajate järele on korralik vajadus.

Nagu ehitusturul ja teistel erialadel, on büroodes advokaatidest ja juristidest puudus. Tööotsingukoulutused lehes on tavalised. Firms võtavad suveks praktikale mitmeid Tartu ülikooli õigusinstituudi tudengeid, kellest on lootust kasvatada uusi töötajaid.

Kui varem identifitseeriti end ühe büroo liikmena, siis nüüd muutuvad eri hinnangutel liikumised büroode vahel järjest tavalisemaks.

Vahetumiste laine oli kahe-kolme aasta eest. Samu-

Vaieldamatult ajaloo parim aasta.

Aare Tark, advokaat

Euroopa standarditele jääme veel alla.

Sven Papp, Raidla & Partnerid

dividendisajus

7 MILJONIT igale partnerile – Raidla ja Tark

RAIDLA JA PARTNERID

	käive	dividendid
2004	66,7	29,8
2005	71,4	30,4
* mln kr		

Raidla ja partnerid.

Osanikud:

Jüri Raidla, Sven Papp, Raino Paron, Toomas Vaher, Jaanus Ikla (alates 01.01.2006). Seetõttu lähevad dividendid jagamisele nelja inimese vahel, ehk keskmiselt igaühele **7,6 mln kr**.

TARK & KO

	käive	dividendid
2004	26,5	4,9
2005	34,3	7
* mln kr		

Aktsionär: Aare Tark

Aare Tark

4 MILJONIT – Aivar Pilv

AIVAR PILV

	käive	dividendid
2004	14,7	2,7
2005	17,7	4,5
* mln kr		

Aivar Pilv.

Aktsionärid: Aivar Pilv (90%), Erki Kergandberg, Tarmo Pilv

3 MILJONIT – Luiga, Lepik & Luhaäär

LUIGA, MODY, HÄÄL, BORENIUS

	käive	kasum*
2005	37,2	16
* mln kr		

Sten Luiga

Dividendid:

* Äriregistris pole kasumiaruannet esitatud, kuid üpris tõenäoliselt läheb kasum dividendideks. Büroo loodi mõõdunud augustis, liitusid Luiga, Mugu & Borenius ning Mody & Hääl Glimstedt.

Aktsionärid:

Marti Hääl, Sten Luiga, Margus Mugu, Peeter Kutman, Jaanus Mody, ehk keskmiselt **3 mln kr** osaniku kohta.

LEPIK & LUHAÄÄR

	käive	dividendid
2004	21,6	3,7
2005	35,8	6
* mln kr		

Peeter Lepik

Aktsionärid: Peeter Lepik, Toomas Luhaäär, ehk keskmiselt **3 mln kr** osaniku kohta.

1 MILJON – Sorainen, Ruus, Teder, Varul

SORAINEN LAW OFFICES

	käive	dividendid
2004	29	0
2005	40,2	1,4
* mln kr		

Aktsionär: Aku Sorainen

Aku Sorainen

RUUS, KOCH & PARTNERID

	käive	dividendid
2004	3,8	0,7
2005	7,4	4,8
* mln kr		

Aktsionärid: Taivo Ruus, Kari-Paavo Koch, Erki Vabamets, ehk üle **1 mln kr** osaniku kohta.

Taivo Ruus

TEDER, GLIKMAN & PARTNERID

	käive	dividendid
2005	26,2	4,9
* mln kr		

Firma tekkis ühinemise järel septembris 2004, liitusid Glikman & Glikman ning Teder & Partnerid.

Aktsionärid:

Indrek Teder, Leon Glikman, Aleksander Glikman, Mariana Hagström, Daisy Tauk, ehk keskmiselt **1 mln kr** osaniku kohta.

Leon Glikman

PAUL VARUL

	käive	dividendid
2004	23,1	2,1
2005	16,7	4,2
* mln kr		

Aktsionärid:

Paul Varul, Mikk Lõhmus, Ants Mailend, Aldo Kaljurand, Helmut Pikmets.

Paul Varul

LEXTAL

	käive	dividendid
2004	17,4	5,4
2005	20	5,6
* mln kr		

Aktsionärid:

Ants Karu, Tarmo Sild, Urmas Ustav, Üllar Talviste, ehk üle **miljoni kr** osaniku kohta.

Tarmo Sild

REIN KILK: Milleks mulle Werolit vaja?

Ärimees Rein Kilk pani endast sel nädalal taas kõnelema. Sedakorda Werol Tehaste ostuga. Mõnes mõttes ootamatult, sest Weroli erastamiskonkursi võitnud Urmas Sõorumaa firma oli ühtäkki võitlusest loobunud ja Kilgiga kokkuleppele jõudnud.

Peeter Raidla
peeter.raidla@aripaev.ee

“Ah või milleks mulle seda Werolit vaja on?,” kordab Kilk, kes juba eelmise aasta sügisest Werolit on jahtinud, minu küsimust. “Aga mul on ju 1000 hektarit haritavat maad. Mul on 5000 lammast, järgmisel aastal ehk juba 10 000. Mul on oma lihatööstus. Olen osanik pagari- ja kondiitritööstuses. Mulle kuuluvad toitlustusettevõtted. Nii et Weroli ost tundus mulle igati loogiline samm. Pealegi paikneb tehas Jõgevamaal ehk samas kandis, kus minagi põllumajandust arendan. Ja ei maksa unustada, et olen põllumajandusega tegelenud juba alates 1974. aastast,” esitab Kilk ridamisi põhjendusi, mille pagana pärast ta seda kahjumis ja võlgades siplevat Werolit kogu ihu ja hinge-ga osta jahtis.

Luik viitab eurotoetustele

Kilgi ammune hea sõber ja äripartner Hans H. Luik pakub eilses Eesti Ekspressis, et kuid kestnud võitlus Weroli Tehaste erastamise eest oli tegelikult võitlus eurotoetuste pärast (Luik toob sisse küll ka teise dimensiooni, lisades võitluse selle nimel, et riiklik rüüstamine – pole välistatud, et Weroli senise sisulise peremehe ehk Rahvaliidu juhid seal raha välja kantisid – kinni mätsida. Ja Sõorumaa kui Rahvaliidu kuld-sponsor võis sellega kursis olla, erinevalt Kilgist kui tavali-sest sponsorist.)

Mine tea, ehk on Luigel õigusküsimusi. Vähemasti üks kinnitust sellele väitele on Kilgi poolt välja öeldud mõte, et tal pole kavatsust Weroli nõukogu välja vahetada. Ilmselt see tähendakski vähemasti praegu enesetappu, kui vaadata, milline raskekahurvägi sinna koondunud on.

Olgu siinkohal ära toodud nõukogus istuvate meeste tiitlid ilma nimedeta. Põllumajanduse ja maaelu krediteerimise fondi finantsdirektor, põllumajanduse ja maaelu arengu nõukogu liige ja ühtaegu Jõgeva tootjate liidu juht, maaelu edendamise sihtasutuse ju-

hatuse esimees, Maalehe nõukogu esimees, Jõgeva linnaeapea. Rääkimata põllumajandus- ja rahandusministeeriumi esindajatest. Seega on, kelle abil ja toel euroraha taotleda.

Sõorumaaaga juttu Werolist, Kruudaga spordist

Rein Kilk tunnistab, et on Weroli erastamiskonkursi võitnud Urmas Sõorumaa ja viimase potentsiaalse partneri Oliver Kruudaga viimastel kuudel korduvalt juttu ajanud. Kruudaga küll mitte Werolist (ja Kilgi väitel ka mitte Pärnu Sadamast, mille linnale kuuluvatele aktsiate ostuks Kruuda pakkumise tegi), vaid põhiliselt spordist. Sõorumaa aga peamiselt just Weroli teemadel. “Jõudsime Sõorumaaaga ühele meelele selles, et kui Weroli erastamine välja kuulutati, ei näinud kumbki meist ette, et sündmused just nii arenevad,” kinnitab Kilk.

Weroli nõukogu kohta ütles aga mitmekülgsete majandus- ja kultuurihuvidega ärimees, et ega tema eesmärk pole revolutsioon, vaid ikkagi evolutsioon. Ehk siis ettevõtte sujuv arendamine. Vastse omanikuna sai Kilk Weroli nõukoguga esimest korda kokku juba sel kolmapäeval.

“Kõigepealt tuleb juulis lõppenud majandusaasta tulemused kokku võtta ja vaadata, mis seisus ettevõtte tegelikult on ning mida seal annab kohe ära teha. Ja kui aega üle jääb, siis vaadata ka seda, mis Werolis üldse läbi aegade on toimunud. Paljudele on küll minust jäänud mulje kui emotsionaalsest inimesest, aga ma olen eeskätt siiski ratsionaalne,” sõnab Kilk.

Kilk asus tegutsema pärast pankrotiavaldust

Vahetult pärast seda, kui bio-diisli tehase rajamist alles kavandanud ASi Biodiesel omaniku eesotsas Heino Harakuga olid läinud aasta lõpukuudel esitanud ühe oma kaasaktsionäri, ASi Werol Tehased vastu pankrotiavalduse ligi 140

miljoni krooni nõudes, asus ratsionaalne Kilk tegutsema. Vaid kolm kuud pärast pankrotiavalduse laekumist kohtusse oli Kilgil pankade käest kokku ostetud 70 miljoni krooni ulatuses nõuded Weroli vastu. Olles oma edus ehk Weroli tulevases ostus kindel, asus Kilk samaaegselt Pere Leib Tootmise ja muude oma firmade kaudu kokku ostma rapsiseemet, milleks investeeris veel ligi 80 miljonit krooni. “Oli hirm, et tehas jääb seisma. Nii ostsimegi kokku seemnevaru, mis oli vajalik kuni uue saagi kasvatamiseni. Läksin kindla peale välja,” tunnistab Kilk.

Ootamatu pauk – Sõorumaa tunnistati võitjaks

Ja siis tuli ootamatu pauk – Sõorumaa oli pakkunud Weroli aktsiate eest ligi 20 miljonit krooni rohkem ja ta tunnistati võitjaks. Seal alates on käinud võitlus kahe kange vahel, mis jõudis lõpusirgele alles sel nädalal.

“See polnud niisama kemplemine, vaid asja ajasid ikka minu ja Sõorumaa juristid. Sõorumaa oli ju jõudnud paigutada Werolisse selle elushoidmiseks ligi 40 miljonit krooni ning loomulikult ei tahtnud ta oma rahast ilma jääda. Samas oli ka selge meie kontseptsioonide erinevus. Kui mina võtan Werolit eeskätt toiduainetööstuse ettevõtteks, siis Sõorumaa ilmselt kütuse-tootjana. Vähemalt ma ise arvan nii,” sõnab Kilk.

ASi Biodiesel kahanes Weroli osalus pärast aktsiakapitali tõstmist läinud sügisel 25 protsendi pealt kahele protsendile. Samas vahetus tänavu varakevadel ka Bioieseli põhiomanik – Harak, kel ilmselt kadus lootus Weroli ülevõtmiseks, müüs oma osaluse uutele omanikele eesotsas David Vallneri ja Aigar Ojaotsaga,

”Ja ei maksa unustada, olen põllumajandusega tegelenud 1974. aastast.

Rein Kilgi ärivõrgustik

▶ osalus protsentides

OÜ Elikante 100

OÜ Elikante tütarfirmad:	Osutus (%)
Lõuna Varahalduse OÜ	100
Nurmus Grupp OÜ	100
Pärnu Kuursaal OÜ	100
Vana Kohviku OÜ	100
OÜ Ammende Villa Catering	100
Ammende Villa AS	50
Sarnees Invest OÜ	100
Natural House OÜ	100
Eesti Lambakasvatuse Tõukeskus OÜ	100
Marga Roosikasvatuse OÜ	80
Hardstop OÜ	100
Aamiker OÜ	100
Ateena Maja OÜ	100
Lõuna Toiduainetetööstuse AS	50

Lõuna Varahaldusele kuulub 100protsendiliselt Zum-Zum Kohviku AS, kes on omakorda koos Elikantega osahinguga Püssirohukelder enamuosanik.

Ammende Villa 50protsendiline osalus kuulub juriidiliselt otse Rein Kilgile.

Lõuna Toiduainetetööstusele kuulub 100% aktsiatest ASis Pere Leib Tootmine, kes on omakorda ASI Werol Tehased ainuomanik.

Transcom Grupp OÜ 100

Tütarfirma Transcom AS	Osutus (%)
Transcom ASi tütarfirmad:	
Pärnu Sadam AS	50,8%
Tartu Sadam AS	100
Transcom Vara AS	100%
Pärnu Stividorid OÜ	50
Kihnu Veeteed	33
Skorpioni Julgestusteenistuse AS	85%
Sakala Saeveski AS	95,47
ZAO Transcom Pskov	100
OOO Russki Projekt	80

Pärnu sadamale kuulub 49% ASist Kuressaare Jahisadam.

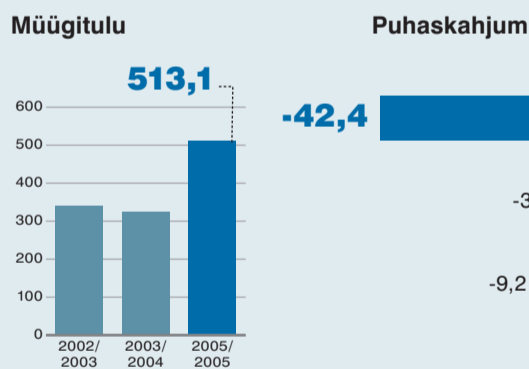
Transcom Varale kuulub 50% osahingust Pärnu Festivalid, samuti haldab ta Pärnu Jahisadama külalistemaja ja kõrtsi.

Skorpioni Julgestusteenistuse ainuomandis on OÜ Eesti Valvekeskus.

Allikad: Äriregister, Äripäev

WEROL ON PIDEVAS MIINUSES

▶ ASi Werol Tehased majandusnäitajaid, mln kr

Allikas: ettevõtte majandusaruanded

Kui mina võtan Werolit eeskätt toidutööstuse ettevõtteks, siis Sõõrumaa ilmselt kütusetootjana.

kes nüüd, nädal tagasi, teatasid 300 miljoni krooni investeermisest Paldiskisse rajatavasse biodiisli tehasesse ning lepingu sõlmimisest tehase sisseadmete ostuks.

Biodieseli omaaegselt 140 miljoni krooni suurusest nõudest on Kilgi sõnul tänu läbirääkimistele praegu alles veel 70 miljonit krooni. Biodieseli nõue tugines ju paljuski nii-öelda saamata jäänud tulul, kuid samas sisaldas nende nõue ka juba tehtud investeeringuid.

Kust Kilg ise oma ostudeks vajalikke kümneid, et mitte öelda sadu miljoneid kroone võtab? "Milleks siis ilmas pangad olemas on," vastab ta küsimusele retooriliselt. "Oluline on see, et sul oleks krediitvõime ja usaldus. Ega kellelgi seisa pangakontol kümneid miljeoneid vaba raha."

Pole välistatud, et Kilg pakub sel aastal rohkesti kõne-

ainet veel teise tehinguga. Nimelt küseb Pärnu linnavalitsuses juba pikemat aega plaan Pärnu Sadama aktsionäride ringist välja astuda. "Volikogu otsusest sadama aktsiad võõrandada saab järgmisel aastal juba 10 aastat," töödeb Kilg. "Usun siiski, et selle aasta lõpuks saame asjaga ühele poole."

Kruuda ei soovi Pärnu Sadama üle diskuteerida

Pärast seda, kui Kilg ja Sõõrumaa Weroli osas kokkuleppele jõudsid, ei soovi ka Oliver Kruuda - Sõõrumaa partner Weroli erastamisel - enam Pärnu Sadama aktsiate õiglase hinna teemadel diskuteerida.

Elupõlise mängurina - ja ta ei mängi teips mitte kasiinos, vaid elus ja äris, saksofonist rääkimata - on Rein Kilg taas ühe võidu saavutanud. Pealtnäha justkui märkamatu. Niisa-

ma kergelt, nagu ta on võtnud käsile Liigvalla mõisa taastamise Lääne-Virumaal. Ta võttis nüüd rendile veel ka Alatskivi lossi. Ikka selleks, et see asetada samasse ritta Ammende villa, Püssirohukeldri, Tartu endise arestimaja, Pärnu kuursaali, Tallinnas tegutseva Zelluloosi kompleksi ja peatselt valmiva ülikoolilähedase Ateena kvartaliga Tartus. Tagatippu üritab ta Sõudeliidu presidendina Pekingi olümpialt kuldseid kastaneid välja võluda. Mis ei sega tal tegemast reise Jaapanisse, et Barutole sumoturniiridel kaasa elada ning seal tehtud pilte päevalehtedele edastada.

Tundub, et pidevalt ratastel elamine sobib Kilgile. Teeb ta ju ka suure osa oma ärikõnesid autoroolis olles. Olgu siis teel Tartust Pärnusse, Pärnust Tallinna, Tallinnast Jõgevamaale või sealt tagasi Tartusse.

Toomas on Äripäeva välja mõeldud tegelane, kelle käsutuses on miljon krooni reaalselt raha, mida hakati alates 2002. aasta algusest Äripäeva börsitoimetuses investeerima aktsiaturgudele.

aktsiamäng

11/2006

KOKKUVÕTE

► Äripäeva aktsiamängu 8/2006 vahekokkuvõte

parimad portfelliid

2. augusti seisuga portfelli muutus protsentides

Mati Koorits ..... -4,187
Mihkel Halter ..... -4,202
Mart Ruumet ..... -4,789

Johannes Kohal ..... -5,081
 Hendrik Koppel ..... -5,099
 Lembitu Kuusalu ..... -5,155
 Virge Lahe ..... -5,527
 Aleksandr Kulakov ..... -5,612
 Margus Palmsaar ..... -5,614
 Mihkel Halter2 ..... -5,729

võitja portfell:
 • Fortum 25%
 • Nordea 25%
 • SHB 25%
 • TeliaSonera 25%

Võitnud portfelli omanikku premeeritakse rahasummaga, mis moodustab 30% juurde kasvanud väärtusest kroonides. Järgmised kaks portfelli saavad auhinna kasuliku raamatud.

Aktsiamäng 11/2006

Alcoa	
Amazon.Com	
Apple Computer	
Caterpillar	
Chevron	
Cisco Systems	
Citigroup	
Coca-Cola	
DaimlerChrysler	
Dell	
DuPont	
eBay	
Exxon Mobil	
FedEx	
Ford Motor	
General Electric	
General Motors	
Google	
Hewlett-Packard	
Intel	
Johnson & Johnson	
McDonalds	
Merck	
Microsoft	
PepsiCo	
Starbucks	
Wal-Mart Stores	
Walt Disney	
Yahoo!	
kokku 100%	

nimi

aadress

telefon

e-post

Kupong saatke hiljemalt **7. augustiks** aadressil: Äripäev Börsitoimetuse Pärnu mnt 105 19049 Tallinn

LÕIKA VÄLJA JA SAADA TEELE

Starmani dividend üllatas aktsionäri

Annika Matson
uudistetoimetaja

Avastasin, et olen oma väärtpaperikontole seisma unustanud kümme kaabelvifirma Starmani aktsiat, mis sai mullu juunis toimunud esmaemissiooni käigus märgitud kiirema info kogumise eesmärgil – et saaks näiteks aktsionäride koosolekul käia ja firma juhte ning suuremaid omanikke küsimustega röömustada.

Tänavu on Starmani aktsia miinus

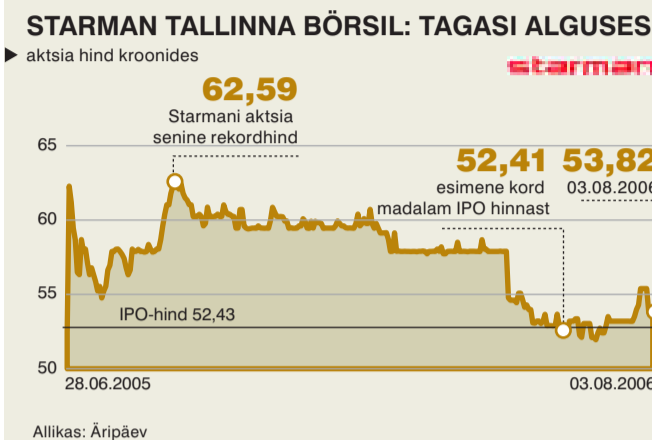
Starmani aktsiad tulid mul meelde taas siis, kui millalgi juunis laekus pangakontole elu esimene dividend aktsia-investeeringult. Pange tähele, kallid lugejad, et selleks üüratuks summaks omanikutulu näol oli kokku 3,5 krooni.

Tänavu pole Starman oma aktsionäre aktsia hinna kasvuga röömustada suutnud.

Selle aasta algusest on aktsia enam kui 7 protsenti miinus.

Märkimishinnaga võrreldes on minu tehing siiski paarikümne krooniga plussis, aga kui siia juurde arvestada tehingukulud Hansapangas, olen selgelt miinus.

Samas positiivse üllatuse pakkus firma siis, kui otsustas väikeaktsionäre veidigi röö-

mustada ja maksis dividende 35 senti aktsia kohta.

Olen pisiaktsionär ka Tallinkis ja Kalevis, aga seni veel pole nende firmade käest omanikutulu saanud.

Digi-TV turul pitsitab suurkonkurent Elion

Starman tuli börsile mullu juunis. Starmani aktsia märkimishinnaks kujunes toona 52,42 krooni (3,35 eurot). Tänavu suvel kukkus aktsia ka märkimishinnast läbi, kuid nüüdseks on see taas ületatud. Neljapäeval sulgus aktsia 53,82 kroonil.

Starmani elu suurkonkurendi Elioni kõrval ei ole just kerge olnud. Aprillikuus jõudis klientideni Starmani suurima konkurendi Elioni digiteleviiooni nn masslahendus. "Kuigi tulud telepildi ülekandmisest on hetkel veel väikesed, on nõudlus uue teenuse järgi olnud ootamatult suur, tingides isegi vajaduse

kiirendada teenusega liitumiseks vajaliku infrastruktuuri väljaehitamist," ütles Elioni ainuomaniku Eesti Telekom juhatuse esimees Jaan Männik teise kvartali majandusaruandes börsile. Starman hakkas digiteleviiooni pakuma eelmise aasta lõpust. "Meie eesmärk on saada tuleva 3–4 aasta jooksul 75 000 digitaalse televiiooni vaatajat," ütles Starmani juht Peeter Kern mullu septembri algul, kui teenus turule toodi. Elion kinnitas samal ajal, et nemad tahavad digi-TV turul 2010. aastaks jõuda pooltesse Eesti kodudesse.

Starmani kvartalitulemused selguvad kahe nädala pärast

Kui ühel firmal läheb digi-TV teenuse osutamisele nii hästi, tekib kohe küsimus, kas ka teisel, väiksemal konkurendil saab äri võetud plaanide kohaselt edeneda. Pigem kahtlen selles.

Starman avaldab oma teise kvartali tulemused 21. augustil. Siis saab ehk pilt selle digiäri kohta ka selgeks.

STARMANI KÄIVE ON SIIANI KASVANUD SUURTE HÜPETEGA

► ettevõtte majandustulemused, mln kroonides

	2002	2003	2004	2005	2006 I kv
müük	76,8	103,9	149,3	188,2	57,2
sh kaabelteleviioon	61%	48%	50%	52%	48%
sh internet	33%	45%	44%	40%	35%
sh telefoniteenus	0%	0%	1%	8%	14%
ärikasum	-50,3	16,6	18,8	27,9	13,3
puhaskasum	-52,5	14,0	14,9	22,8	11,7

Allikas: Starmani aastaraamatud

Kiire kasv nõuab riskialteid investoreid

Starmani aktsia omanik võiks endale lubada eelkõige riskialdis investor, kes näeb võimalusi, et telekomifirma suudab Eesti Telekomiga siinsel turul võrdväärset rinda pista ja välisurgudele tungida.

Starmani käive on viimastel aastatel kasvanud võimsalt. Sellele on aidanud kaasa nii 2004. aastal ostetud Tele2 kaabelvõrk, mis tõstis firma klientide arvu 50% võrra kui ka viimase aasta jooksul uue tulukomponendina lisandunud telefoniteenus, mis võimaldab Starmanil pakkuda kliendi-

Raivo Sormunen
analüütik

le korraka kolme teenust (televiioon, internet, telefon).

Kui telefoniteenusega trügib Starman peamiselt Elioni kapsamaale, siis viimatimainitu võib oma edukalt käivitunud digi-TVga saada juba õige pea Starmani märkimisväärses konkurendiks. Kuna kaabelteleviioonivaatajate turg on Starmanil enam-vähem küllastunud, on ettevõtte peamiseks tulukomponendiks kasvatamise baasiks antud üksuses kaabelteleviioo-

niklientide muutmise digi-TV klientideks, mis võimaldaks tõsta tulu kliendi kohta.

Ilma teenust parandamata või (ja) olulist lisaväärtust pakkumata on telekomiturul praegu tugeva konkurentsi tõttu raske kliendilt raha juurde kasseerida.

Kuna Starman tegutseb praegu peamiselt kõikides suurtes Eesti linnades, on ettevõtte ainukeseks klientide juurdevõtmise meetodiks tungimine välisurgudele (Lätti, Lest? See võib samas tähendada lisaks laenu võtmisele ka uue aktsiaemissiooni korraldamist.

MEIE PORTFELLID

► Äripäeva börsitoimetuse töötajate investeringud, osakaal protsentides

Tõnis Oja
toimetuse juht

ConocoPhillips	22
Starbucks	21
Apple	17
General Electric	13
Nokia	12
Hansa Ida-Euroopa aktsiafond	8
Kalev	5
raha (USD ja EEK)	2

Annika Matson
uudistetoimetaja

Tallink	87
Kalev	8
Starman	5

Lauri Matsulevitš
uudistetoimetaja

raha (EEK)	45
Apple	30
TEO (Telekomas)	25

Raivo Sormunen
analüütik

Raha	28
Apache	29
TEO (Telekomas)	18
Baltika	13
Grindeks	7
Viisnurk	5

Romet Kreek
analüütik

Raha	47
Teede REV-2 aktsia	17
Hansa PF V1	8
Sampo Soome aktsiafond	6
BIGi võlakirjad	6
Sampo Kompas	
Aktsia osak	6
Hiina investeerimishoius	3
AstraZeneca ostuopts.	3
Cresud aktsia	3
Tribune'i ostuoptsioon	1
Braasilia indeksiaktsia ostuoptsioon	0
Jaapani indeksiaktsia ostuoptsioon	0

Peeter Teder
analüütik

Tallinna Vesi	28
Eesti Ehitus	38
Merko Ehitus	34

Tarvo Vaarmets
uudistetoimetaja

Tallinna Kaubamaja	28
East Cap Türgi fond	20
Statoil	19
Baltika	18
Mazeikiu Nafta	15

Harju Elektri juht ootab häid tulemusi kogu aastaks

Eile rõõmustas Harju Elekter oma investoreid esimese poolaasta positiivsete majandustulemustega. Häid uudiseid võib firma juhi Andres Allikmäe sõnul oodata ka aasta teises pooles.

Tarvo Vaarmets
tarvo.vaarmets@aripaev.ee

Eriti märkimisväärseid kasvunumbreid näitasid Soome ja Leedu tütarfirmad. Ka koduturul Eestis on müügi vähenemine peatunud ning teises kvartalis õnnestus firmal juba eelmise aasta sama perioodiga võrreldes saavutada mõningane kasv.

Kontserni teise kvartali käive kasvas mullusega võrreldes 45,9%, 171 miljoni kroonini. Puhaskasum suurenes 56,4%.

“Rohkem tähelepanu oleme pööranud müügitöö parandamisele, lisanud uusi ressursse nii tootearenduse, tootmise kui ka müügi poolele. See on edu toonud nii Soomes kui ka Leedus. Lisaks toetas väga häid tulemusi üldine soodne majanduskliima,” kommenteeris aruannet ASi Harju Elekter juhatuses esimees Allikmäe. “Rõõmustavad on kasvunumbrid nii käibe, ärikasumi kui ka puhaskasumi osas,” lisas ta.

Leedu rõõmustab

Suurt edu saavutati just Leedus, kus tütarettevõtte Rifase positiivsele arengule andsid tuge aktiivne investeerimine tööstusesse ja kinnisvarasse, soodne majandus üldolukord ja ka edukad terved mitmetele suurtele projektidele. Samuti läks ettevõtte hästi Soomes, kus teise kvartali käibe kasvukujunes 86,2%. Ka siin tugines tütarfirma Satmaticu edu tugevale müügitööle, millel on saavutatud sealset turul kindel positsioon. Oma panuse andis ka Finao Oy ost selle aasta aprillis.

Allikmäe sõnul tegutsetak-

Harju Elekter on spetsialiseerunud elektriseadmete tootmisele.

Foto: Raul Mee

” Esimese poolaasta õnnestumine suurendab häid väljavaateid edukatele tulemustele kogu aasta lõikes.

Andres Allikmäe, ASi Harju Elekter juhatuse esimees

se konkurentsivõimelises sektoris, kus edu saavutab vaid stabiilselt arenev ettevõtte, mistõttu ei ole tulemustel õnne või vedamisega palju tegemist. “Kaalutletud otsuste elluviimiseks oleme teinud palju tööd,” ütles Allikmäe ning lisas, et samasugust lähenemist tahetakse pakkuda ka investoritele – ajutiste rõõmusõnumite asemel keskendub ettevõtte pideva kindlustunde ja usalduslikkuse loomisele.

Ootuspärased tulemused

Hansabank Marketsi analüütiku Pavel Lupandini sõnul vastasid tulemused ootustele. “Esimese kvartali tulemused otsest põhjust rõõmustamiseks

ei andnud, kuid teises kvartalis suutis ettevõtte oma tegevust parandada ja näitas korralikku kasvu,” ütles Lupandin, kes soovib aktsiat hoida.

Harju Elektri aktsia on tänavu olnud selges langustrendis, kuid sellele vaatamata on ettevõtte juht optimistlik: “Esimese poolaasta õnnestumine suurendab häid väljavaateid edukatele tulemustele kogu aasta lõikes.”

Laienemisplaanide kohta ütles Allikmäe, et sellega on firma tegelenud kogu aeg ning jätkatakse ka edaspidi. “Lähemas tulevikus keskendume uute võimaluste otsimisele olemasolevatel ja uutelt turgudel,” lisas ta.

Väikeaktsionär ostaks juurde

■ Lääne-Virumaal jaekaubandusega tegeleva PAK OÜ omanikule Kalle Tullile kuulub nii firma vahendusel kui ka eraisikuna kokku 21 338 Harju Elektri aktsiat ehk eilse seisuga 1,25 miljoni krooni väärtuses.

Keilas asuva elektriseadmete tootja headusesse on ta enda sõnul alati uskunud. “See tõttu firma head tulemused mind ei üllata,” ütles Tull eile. Vahepealne mõõn, mis firmal tema sõnul oli, ei olnud tingitud niivõrd majandustegevusest, kuivõrd muudest teguritest. “Vabade vahendite korral ostaksin aktsiaid juurdegi, olen juurde ostmise peale viimasel ajal palju mõelnud,” kommenteeris väikeaktsionär Tull.

Tarvo Vaarmets

ÄP INDEKS

52 nädalat

3. august

1758,94

0,45%

B30 INDEKS

52 nädalat

3. august

189,59

-1,29%

sõnumid

Severstal kavandab aktsiate noteerimist Londoni börsil

■ Venemaa terasefirma Severstal kavandab aktsiate noteerimist Londoni börsil, kirjutas Briti leht Guardian.

Noteerimine võiks firmale, mida kontrollib Venemaa rikkuselt seitsmes mees Aleksei Mordašov, sisse tuua vähemalt 1,5 miljardit dollarit. Severstali turuväärtuseks võib lehe andmetel kujuneda 15 miljardit dollarit.

Severstal on juba noteeritud Moskva börsil, kuid analüütikute hinnangul parandaks noteerimine välisbörsil firma mainet ning lisaks kaalu ja raha võimalikeks ülevõtmistehinguteks. Aasta algusest on firma aktsia Moskva börsil kallinenud kolmandiku võrra ja maksis eile 13,3 dollarit.

Severstali nurjus ühinemine Euroopa terasetootja Arceloriga, sest viimase aktsionärid otsustasid eelistada maailma suurima terasetootja Mittal Groupi pakkumist.

Severstali puhul on spekulatsioonid, et firma võib teha pakumise Briti-Hollandi terasetootjale Corus või Saksamaa Thyssen Kruppile.

Aleksei Mordašov

Äripäev

Eesti Ehitus sõlmis 122,6 mln kroonise tee-ehituslepingu

■ Eesti Ehituse tütarettevõtte AS Aspi ja Tartu Teedevalitsus sõlmisid eile ehituse töövõtulepingu Tartu-Jõgeva-Aravete maantee remonditööde tegemiseks.

Firma teatas börsile, et lepingu hind on 122 585 180 krooni (7 834 621 eurot), millele lisandub käibemaks. Tööde lõplik ülendamine tähtaeg on september 2007.

Äripäev

investori kalender

R 4. august

Berkshire Hathaway – majandustulemused
Delta Air Lines – majandustulemused
Freddie Mac – majandustulemused
Goodyear – majandustulemused
Washington Post – majandustulemused
Kemira – majandustulemused
Wärtslä – majandustulemused
HVB – majandustulemused
Anglo American – majandustulemused
British Airways – majandustulemused
Royal Bank of Sc. – majandustulemused

E 7. august

HK-Ruokatalo – majandustulemused

Mažeikiu Nafta aktsia on kolme päevaga odavnenu liti võrra

■ Balti riikide ainsa naftatöötleva Mažeikiu Nafta aktsia on kolme päevaga Vilniuse börsil odavnenu 12 protsenti.

Eilseks sulgemishinnaks jäi 7,38 litti ning langusprotsendiks 6,35.

Viimase kolme päevaga on ligi 9 protsenti langenud ka Leedu firmale ostupakkumise teinud Poola ettevõtte PKN Orleni aktsia Varssavi börsil.

Mažeikiu naftatöötlemistehas töötab miinimumvõimsusel, sest 29. juulil hakkas lekkima Brjanski oblastis Venemaal Družba naftajuhtne ning Venemaa naftajuhtme-

te monopol Transneft katkestas terved Leedu naftatöötleva. Seni pole tarnetega uuesti alustatud.

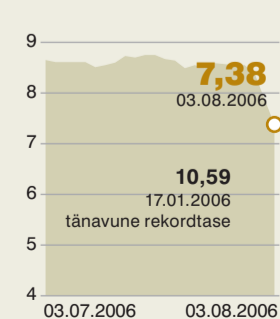
“Praegu ei saa me torujuhtme kaudu üldse naftat,” ütles Mažeikiu juht Nelson English kolmapäevases intervjuus agentuurile Bloomberg. “Me ei tea, kuidas edasi, kuid me valmistume selleks, et me naftat ei saa,” ütles ta siis.

Kolmapäeval teatas Interfax, et juhtme täielikuks remontimiseks võib kuluda kuni aasta. 70 kilomeetri pikkune lõik torujuhtet vajab asendamist.

Annika Matson

KOLME PÄEVAGA ODAVNENUD 12%

Mažeikiu Nafta aktsia hind littedes

Admiral Invest AS pakub Teile võimaluse õppida teenida raha rahvusvahelisel valuutaturul FOREX.

FOREX on 24/7 töötav välisvaluutaturg, millel toimub kauplemine kõige likviidsemate finantsinstrumentidega. Vaatamata sellele, mis suunas turg liigub – üles või alla –, Teie teenite ikka raha. Nõudlus ja pakkumine on alati tagatud.

Meie spetsialistid aitavad Teid oma kauplemisstrateegia väljatöötamisel, õpetavad eduka kauplemise saladusi ning annavad väärtuslikke teadmisi finantsturuolukorra analüüsimiseks ning kasumi saamiseks.

Teie võimalused sõltuvad ainult Teie soovidest!

FOREX turul kauplemise eelised:

- kiirus ja paindlikkus
- interaktiivsus ja mobiilsus
- kõrge tulusus
- turvalisus

Tee suure raha juurde algab siit: www.forextrade.ee

Tee esimene samm ja kohtu meiega 10. ja 17. augustil kell 17.45 Tallinnas Rävälä pst 5 neljanda korruse konverentsisaalis.

Registreerimine toimub telefoni 6 309 303 või e-posti teel info@forextrade.ee (eelneva registreerimise puhul on seminar tasuta).

6 309 303
www.forextrade.ee

aktiivseim aktsia

Tallink ..... 6,37 mln krooni

indeksid

OMX Tallinn	632,35	-0,03%
ÄP tööstusindeks	232,80	0,58%
Pensioniindeks	135,32	0,09%
EPI 100	111,67	0,08%
EPI 75	125,31	0,09%
EPI 50	143,00	0,09%

Harju Elekter üllatas positiivselt

Eile hommikul teise kvartali tulemustega välja tulnud Harju Elekter sulgus 3,75 euro (58,67 kroonil) ehk 5,3% plussis. Tegemist on kõrgeima sulgemistasemega pärast 30. maid, mil elektriseadmete tootja päeva täpselt samal tasemel lõpetas.

Raivo Sormunen analüütik

Kauplemine jäi aktsiaga eile aga siiski ülimalt madalaks. Ehkki tehinguid tuli kokku kakskümmend neli, ei küündinud käive veerand miljoni kroonini.

Tänu tugevale müügikasvule Leedus ja edukale laienemisele Soomes tegi elektriseadmete tootja suure 46protsendise kvartaalse käibe hüppe 171 miljoni kroonini.

Viimase kvartali ärikasum kerkis küll madalamas tempos (30%), kuid tõus 9,1 miljoni 11,9 miljoni kroonini on kiire kasvu tingimustes on igati tugev näitaja.

Pärast möödunud aasta maid saavutatud 5,50eurosest (86,06kroonise) tippasemest on olnud Harju Elektri aktsia vaikselt languses ja odavnend kolmandiku võrra.

Võib loota, et eile avaldatud kvartalitulemused annavad aktsiahinnale hea võimaluse langustrendi murdmiseks. Positiivset tulevikku võib välja lugeda ka juhtkonna kommentaarist, kelle sõnul on ettevõtte väljavaated aasta teiseks pooleks väga head.

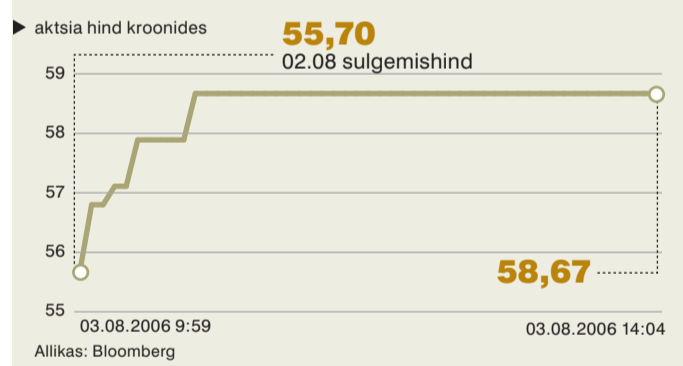
Ainsaks muretekitavaks asjaks on praegu Harju Elektri bilanssi kuuluvad PKC Groupi aktsiad, mille turuväärtus on käimasolevas kolmandas kvartalis kukkunud 365 miljoni 296 miljoni kroonini.

PKC aktsia kiire languse taga on juuli keskel avaldatud teise kvartali majandustulemused, kus näidati kasumilangust 6 miljoni 4 miljoni euro ni. Languse taga oli nii toorme (vask) hinna tõus, uute tehaste käimalkkamisega kaasnenud kulud kui ka mõningane surve toodete hinnalangusele.

Pärast pikaajalist ja vaikeset tõusu võeti eile kasumit Merko Ehituse aktsiast, mis taandus 2%, tasemeni 14,20 eurot (222,18 krooni). Ehitusfirma peaks oma majandustulemustega välja tulema lähipeavadel.

Korraliku tõusu (2,9%, tasemeni 13,86 eurot ehk 16,86 krooni) läbis aga Tallinna Vee aktsia.

HARJU ELEKTRI AKTSIA TÕUSIS PÄEVAGA LIGI 3 KROONI

Tallinna börs

03.08.

käive 13,18 mln kr

aktsia	hind, kr	muutus eelm, %	ost	müük	tehinguid	käive, kr	P/E suhe	div. akt. kohta
--------	----------	----------------	-----	------	-----------	-----------	----------	-----------------

PÕHINIMEKIRI								
Baltika	203,41	0,08	203,25	203,41	16	1 292 661	15,1	2,00
Eesti Ehitus	98,57	-	98,57	99,36	4	66 734	13,9	1,95
Eesti Telekom	119,07	0,26	118,91	119,23	12	789 260	14,1	9,00
Harju Elekter	58,67	5,34	58,67	59,14	24	239 727	17,7	1,60
Merko Ehitus	222,18	-2,00	222,18	222,96	17	2 155 023	9,6	5,00
Norma	72,91	-1,89	72,91	73,54	2	149 503	13,0	5,00
Starman	53,82	-	53,20	53,98	0	0	0	0,35
Tallink	56,33	-1,37	56,17	56,48	21	6 371 781	19,0	-
Tallink2	0,00	-	0,00	0,00	0	0	0	-
Tin Kaubamaja	62,43	-	61,96	62,43	11	181 059	22,5	0,50
Tallinna Vesi	216,86	-2,90	216,86	217,02	17	1 742 139	20,2	7,85
I-NIMEKIRI								
Kalev	22,06	-0,70	22,06	22,22	2	46 903	-	-
Klementi	31,29	-6,98	30,51	32,86	6	23 251	18,9	-
Rakvere LK	45,06	0,70	45,06	45,38	2	856	12,3	-
Saku Õlletehas	161,16	1,78	159,75	161,00	4	70 637	22,0	10,00
Tin Farmaatsiatehas	33,95	0,46	33,80	38,80	1	781	-	-
Viisnurk	30,51	-2,50	30,51	31,29	4	49 209	18,7	0,93
VÕLAKIRJADE NIMEKIRI								
BIG	0,00	-	0,00	0,00	0	0	-	-
Sampo Pank	15 680	-	0,00	0,00	0	0	-	-
Sportland	-	-	0,00	0,00	0	0	-	-
Ilmarise KVP	-	-	0,00	0,00	0	0	-	-
SBM Pank	-	-	0,00	0,00	0	0	-	-
Tallinna Sadam	-	-	0,00	0,00	0	0	-	-
VABATURG								
EVP	0,960	-	0,950	0,970	0	0	-	-

P/E suhe - arvutatud viimase 4 kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal
dividendid aktsia kohta - viimase majandusaasta kohta teavitatud (makstud) dividendi suurus (kroonides)

Investeeringufondid

fond	kuu-va-päev	va-luuta	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht	haldav ettevõtte
								12 kuud	3 aastat	5 aastat		
II PENSIONISAMBA FONDID												
ERGO Tuleviku Pf	03.08	EEK	14,70	15,30	14,85	0,62	2,13	6,91	11,30	-	151 634 403	AS ERGO Varahaldus
ERGO Rahulik Pf	03.08	EEK	11,30	11,75	11,41	1,75	-1,04	-0,78	3,27	-	40 587 853	AS ERGO Varahaldus
Hansa Pensionifond K1	03.08	EEK	11,02	11,30	11,13	0,85	-3,30	-3,47	1,64	-	211 375 086	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Pensionifond K2	03.08	EEK	12,57	12,89	12,70	1,18	-1,63	0,63	6,28	-	1 050 996 506	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Pensionifond K3	03.08	EEK	14,57	14,94	14,72	1,91	-0,27	4,99	11,11	-	1 856 703 723	AS Hansa Investeeringufondid
Pf LHV Maailma aktsiad	03.08	EEK	15,16	15,46	15,31	0,51	-4,65	14,60	13,98	-	159 206 456	LHV-Seesam Varahaldus
Pf LHV Dünamised Völakirjad	03.08	EEK	12,13	12,37	12,25	0,58	2,51	3,64	4,65	-	19 769 768	LHV-Seesam Varahaldus
Pf LHV Uued Turud	03.08	EEK	12,38	12,75	12,50	1,93	2,29	9,08	8,23	-	29 256 664	LHV-Seesam Varahaldus
Pf LHV Tasakaalustatud Strateegia	03.08	EEK	11,69	12,05	11,81	1,05	2,25	6,11	5,25	-	28 863 303	LHV-Seesam Varahaldus
Pf LHV Kvaliteetsed Völakirjad	03.08	EEK	11,50	11,74	11,62	2,13	2,56	3,47	3,37	-	12 891 253	LHV-Seesam Varahaldus
Sampo Pension 25	03.08	EEK	12,25	12,49	12,37	1,22	-0,08	2,91	5,12	-	73 552 742	Sampo Baltic Asset Mngt
Sampo Pension 50	03.08	EEK	13,69	13,97	13,83	2,18	-0,44	5,09	8,09	-	709 762 469	Sampo Baltic Asset Mngt
Sampo Pension Intress	03.08	EEK	10,93	11,15	11,04	0,38	0,46	0,91	1,98	-	19 834 425	Sampo Baltic Asset Mngt
SEB Ühispaniga Konservatiivne Pf	03.08	EEK	10,99	11,27	11,10	0,84	-2,72	-3,14	2,06	-	254 265 631	SEB Ühispaniga Fondid
SEB Ühispaniga Progressiivne Pf	03.08	EEK	14,37	14,74	14,52	2,36	0,90	8,52	10,92	-	1 320 422 745	SEB Ühispaniga Fondid
III PENSIONISAMBA FONDID												
Hansa Pensionifond V1	01.08	EEK	17,50	17,95	17,68	4,77	-0,73	2,67	8,85	9,38	86 506 107	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Pensionifond V2	01.08	EEK	14,10	14,45	14,24	8,10	0,64	8,45	0,00	0,00	109 321 434	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Pensionifond V3	01.08	EEK	17,60	18,05	17,78	12,81	2,48	16,67	0,00	0,00	163 070 305	AS Hansa Investeeringufondid
LHV Täiendav Pensionifond	02.08	EEK	15,43	15,75	15,59	11,74	2,36	15,57	16,30	0,00	16 977 688	LHV-Seesam Varahaldus
Sampo Pensionifond	02.08	EEK	15,62	15,94	15,78	8,28	0,32	6,19	9,80	0,00	29 534 133	Sampo Baltic Asset Mngt
SEB Ühispaniga Tasakaalukas Pf	02.08	EEK	16,14	16,46	16,30	6,60	1,03	7,21	10,32	10,17	88 862 342	SEB Ühispaniga Fondid
SEB Ühispaniga Aktiivne Pf	02.08	EEK	13,85	14,13	13,99	0,00	5,06	22,84	0,00	0,00	46 216 497	SEB Ühispaniga Fondid
AVATUD INVESTEERINGUFONDID												
Evli Global Multi Manager 75	01.08	EUR	117,34	117,34	117,33	9,43	0,10	10,43	15,17	4,44	45 830 411	Evli FMC (Suprema)
Evli Global Multi Manager 40	01.08	EUR	124,29	124,29	124,29	5,51	-0,48	5,55	9,67	0,00	27 442 258	Evli FMC (Suprema)
Evli Baltic	01.08	EUR	209,19	209,19	209,19	17,84	-19,78	-2,03	26,38	0,00	11 873 539	Evli FMC (Suprema)
Evli Greater Russia	01.08	EUR	194,70	194,70	194,70	-	-	50,24	0,00	0,00	87 607 860	Evli FMC (Suprema)
Evli Nordic TMT	01.08	EUR	37,52	37,52	37,52	12,44	-4,31	5,31	19,03	0,70	7 237 656	Evli FMC (Suprema)
Evli IT	01.08	EUR	6,73	6,73	6,72	16,33	-15,28	-9,97	2,70	-8,25	27 213 836	Evli FMC (Suprema)
Evli European Smaller Companies	01.08	EUR	35,18	35,18	35,18	12,09	6,22	19,81	27,28	10,71	26 540 808	Evli FMC (Suprema)
Evli Global	01.08	EUR	10,49	10,49	10,49	11,73	-2,07	9,99	13,71	-3,82	15 299 417	Evli FMC (Suprema)
Evli Select	02.08	EUR	19,15	19,15	19,14	13,80	6,68	15,19	27,44	12,55	122 129 376	Evli FMC (Suprema)
Evli Euro Mix	02.08	EUR	13,26	13,26	13,26	5,03	1,90	6,34	8,19	3,37	20 545 331	Evli FMC (Suprema)
Hansa Balti Kasvufond	02.08	EEK	337,91	346,44	341,32	10,23	-15,10	-11,05	9,54	14,08	421 956 560	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Kesk-Aasia Aktsiafond	02.08	EUR	9,84	10,09	9,94	-	0,00	0,00	0,00	0,00	2 482 425	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Ida-Euroopa Aktsiafond	02.08	EEK	185,63	190,31	187,50	19,58	9,30	16,47	0,00	0,00	2 416 277 259	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Ida-Euroopa Kinnisvara Af	02.08	EUR	10,10	10,36	10,21	-	0,00	0,00	0,00	0,00	3 709 781	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Venemaa Aktsiafond	02.08	EEK	1735,44	1779,26	1752,97	26,93	16,22	68,00	53,87	38,79	1 283 751 735	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Fondifond 30	02.08	EEK	97,61	100,08	98,60	-	-2,07	0,00	0,00	0,00	96 961 663	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Fondifond 60	02.08	EEK	98,50	100,98	99,49	-	-1,39	0,00	0,00	0,00	281 103 086	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Fondifond 100	02.08	EEK	100,76	103,31	101,78	-	0,52	0,00	0,00	0,00	243 578 328	AS Hansa Investeeringufondid
Mandatum Russia G*	02.08	EUR	0,00	0,00	2222,41	28,00	9,24	56,44	0,00	0,00	2 227 300 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Nordea Euroland	02.08	EUR	2,64	2,69	2,66	12,58	2,94	9,26	14,50	0,40	238 100 000	Nordea Rahastoyhtiö
Nordea Optima.fi	02.08	EUR	10,12	10,32	10,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	597 500 000	Nordea Rahastoyhtiö
Nordea Euro Obligaaio	02.08	EUR	0,28	0,28	0,28	2,85	-2,25	-1,20	3,30	4,50	518 000 000	Nordea Rahastoyhtiö
Sampo Balti G*	02.08	EUR	0,00	0,00	334,64	14,70	-17,93	-7,70	18,24	22,55	386 000 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Sampo Compass 25 G*	02.08	EUR	0,00	0,00	1196,92	3,96	-1,18	5,39	7,22	4,55	9 761 100 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Sampo Compass 50 G*	02.08	EUR	0,00	0,00	1200,29	6,47	-0,74	6,96	9,79	0,00	2 403 000 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Sampo Compass 75 G*	02.08	EUR	0,00	0,00	1179,18	9,40	-1					

indeksid

Dow Jones	11213,29	0,12
Nasdaq	2077,55	-0,06
Helsingi	8486,00	-0,97
Stockholm	938,39	-0,41
London	5832,80	-1,67
Frankfurt	5629,79	-0,90
Pariis	4999,34	-0,54
Tokyo	15470,37	0,04

indeksid päevalõpu seisuga, allikas Bloomberg

USA börsid 02.08.

aktia	sulgemis- hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
Advanced Micro Device	19,60	2,62	16,90	42,70	16,3
AlG	60,28	-0,12	57,52	71,09	15,8
Alcoa	29,65	1,23	22,28	36,96	13,1
Altria Group	80,00	0,23	66,04	80,98	15,3
Amazon.com	26,09	-0,87	25,84	50,00	-
Amgen	70,77	1,01	63,52	86,92	20,1
Apple Computer	68,16	1,46	42,02	86,40	33,3
Bristol Myers Squibb	23,69	-0,46	20,70	26,14	18,4
Caterpillar	70,75	1,49	48,25	82,03	14,6
Chevron Corporation	65,97	-0,42	53,76	68,47	8,9
Cisco Systems	17,48	0,00	16,83	22,00	16,7
Citigroup	48,72	0,43	42,91	50,72	11,9
Coca-Cola	44,31	0,00	39,36	44,79	19,6
DaimlerChrysler	50,95	-0,18	45,98	60,22	-
Dell	21,99	1,57	18,95	40,75	14,4
Du Pont	39,66	1,12	37,60	45,75	17,4
Eastman Kodak	19,61	2,14	19,07	30,91	217,9
eBay	22,99	-2,79	22,86	47,86	26,1
Exxon Mobil	68,48	0,44	54,50	69,23	11,3

FedEx	103,32	0,11	76,81	120,01	17,3
Flextronics	11,22	0,90	8,97	13,99	16,8
Ford Motor	6,96	5,78	6,06	10,85	-
General Electric	32,60	0,12	32,06	36,34	17,6
General Motors	31,61	0,99	18,33	36,65	-
Google	367,23	-2,21	273,35	475,11	50,4
Hewlett-Packard	32,50	2,62	23,66	34,52	15,9
Home Depot	34,11	-0,09	32,85	43,95	12,0
IBM	76,32	0,24	72,73	89,94	13,3
Intel	17,59	-0,40	16,75	27,66	15,9
International Paper	33,56	0,81	26,97	37,98	30,2
JP Morgan Chase	45,49	-0,04	32,92	46,80	13,8
JDS Uniphase	2,09	0,00	1,48	4,30	-
Johnson & Johnson	63,15	0,75	56,65	65,33	18,0
Juniper Networks	13,23	-0,45	13,11	24,68	17,4
Lucent Technologies	2,10	0,96	1,99	3,49	23,3
McDonalds	35,59	1,45	31,09	36,75	16,1
Merck	41,03	0,51	25,50	41,76	14,6
Merrill Lynch	71,96	-1,05	56,06	81,25	11,8

Microsoft	24,30	1,29	21,46	28,38	19,1
3M	69,61	-0,43	67,05	88,35	15,9
Morgan Stanley	66,23	0,44	50,18	66,66	11,4
Motorola	23,20	3,20	18,66	24,99	19,0
Novartis	55,84	-0,82	47,54	58,57	-
Oracle	14,81	0,54	11,75	15,29	18,3
PepsiCo	63,20	0,05	53,55	63,98	22,3
Pfizer	25,61	-1,46	20,27	26,95	12,0
Procter & Gamble	58,29	4,22	52,75	62,50	-
Prudential	78,28	-0,18	62,40	80,30	14,8
Starbucks	33,30	1,03	23,01	39,88	46,9
Sun Microsystems	4,29	2,14	3,57	5,38	-
Texas Instruments	29,44	0,99	26,77	36,40	18,4
Time Warner	16,67	2,58	15,70	19,00	18,1
Wal-Mart Stores	44,37	0,64	42,31	50,87	16,3
Walt Disney	29,80	1,53	22,89	31,03	22,8
Wells Fargo	72,40	-0,19	57,62	72,68	15,5
Verizon Communications	33,53	0,78	29,13	35,17	13,4
Yahoo!	26,63	-1,15	24,91	43,66	49,3

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Maaailma väärtpaperiturud

indeks	viimane	muutus eelmisest, %	52. nädala	
			kõrgeim	madalaim
Ameerika				
Standard & Poors 500	1277,29	-0,10	1326,70	1168,20
Euroopa				
Oslo	442,35	-1,33	493,90	313,03
Kopenhaagen	377,82	0,25	418,87	341,21
Madrid	1279,64	-0,69	1321,97	1062,89
Milano	36446,00	-0,79	38896,00	31732,00
Amsterdam	451,36	-0,87	478,44	382,16
Kesk- ja Ida-Euroopa				
Varssavi WIG	43507,40	-2,75	46194,73	30414,63
Praha PX50	1420,90	-0,94	1597,80	1124,40
Moskva RTS-Interfax	1588,13	1,16	1795,00	779,34
Riia	590,43	-0,43	713,09	485,77
Vilnius	336,02	-1,00	362,00	282,00
Balti indeks BALTIX	520,95	-0,25	620,38	494,55
Aasia				
Hongkong Hang Seng	17048,42	0,09	17328,43	14189,47

indeksid päevalõpu seisuga, allikas Bloomberg

Helsingi börs 03.08.

aktia	sulgemis- hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
Comptel	1,60	-1,23	1,51	2,01	-
Elisa Comm	15,56	-1,71	13,05	18,15	23,5
Elcoteg SE	12,99	-1,37	12,91	21,30	11,4
Elektrobit Group	2,10	0,96	1,82	2,66	14,3
Finnair	11,10	-0,36	7,06	15,00	18,4
Fortum	21,17	-0,80	13,86	23,48	17,5
F-Secure	2,20	-0,90	1,64	3,48	39,0
Kemira	12,77	-1,01	10,60	14,98	14,2
Metsä	28,71	-2,35	18,42	34,95	12,0
Neste Oil	26,71	-6,12	22,15	32,19	10,3
Nordea	9,66	-0,92	7,52	10,59	-
Nokia	15,10	-1,18	12,42	19,09	15,3
Outokumpu	19,66	-0,46	9,63	21,30	-
Perlos	6,08	-0,82	5,90	9,67	16,3
PKC Group	10,60	0,86	10,20	14,08	10,3
Sampo	14,75	0,41	12,01	17,99	8,1
Stockmann	29,59	-1,10	26,95	36,86	20,5
Stonesoft	0,44	-2,22	0,43	0,68	-
Stora Enso	11,25	-0,27	10,01	13,58	-
Tietoator	18,63	0,00	17,85	32,88	13,5
UPM Kymmene	17,47	0,11	15,35	20,91	294,1

sulgemishinnad, EUR, allikas Bloomberg

Stockholmi börs 03.08.

aktia	sulgemis- hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
ABB	91,00	-2,41	52,75	109,00	-
Autoliv	405,00	0,00	311,00	451,00	-
Assa Abloy	115,50	-1,70	100,50	160,50	15,4
AstraZeneca	431,50	-0,12	337,00	452,00	-
Electrolux	101,75	-2,63	90,00	136,35	31,3
Ericsson	22,20	-2,20	20,90	31,00	14,6
FöreningsSparbanken	197,00	1,55	167,50	226,00	8,3
Hennes & Mauritz	262,50	-1,13	248,50	306,00	22,1
Holmen	303,00	-0,33	216,00	339,00	17,8
Investor	129,00	-1,15	107,50	149,00	3,1
Sandvik	74,75	-0,66	63,50	106,00	12,0
Skanska	111,57	0,06	95,50	136,50	11,6
SKF	100,00	-1,48	89,75	140,00	11,3
SEB	178,00	1,14	132,50	199,50	12,1
Securitas	136,50	0,00	115,00	161,00	18,4
Svenska Handelsbanken	185,00	0,54	162,00	240,00	9,0
Tele2	66,50	-0,37	65,75	98,00	-
TeliaSonera	41,51	1,00	36,20	50,75	13,0

sulgemishinnad, allikas Bloomberg

Moskva kauplemissüsteem 03.08.

aktia	sulgemis- hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
Gazprom	10,52	0,19	7,63	13,25	19,2
Lukoil	87,75	-0,96	41,60	96,00	10,3
Rostelekom	4,70	-8,65	2,02	5,15	93,8
Surgutneftegaz	1,49	-1,33	0,80	1,85	12,3
UES	0,73	-1,49	0,31	0,82	26,3

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Intressitõus teeb muret

Euroopa börsidel andsid eile kõneainet Euroopa ja Inglise Keskpank, mis tõstis inflatsiooni ohjamiseks baasintressimäärasid. Kindlasti ei lõppe eilsega aga laenuhaha kallimaks muutumine ning see seab ohtu regiooni majanduskasvu tempo.

IMF avaldas 1. augustil arvamust, et euroregiooni majanduskasv on habras ja sõltub ülemaailmsest kasvust. Rahvusvaheline Valuutafond prognoosib, et regiooni majanduskasv aeglustub käesoleva aasta 2,1 protsendilt 2007. aastaks 1,8 protsendini.

"Problem on selles, et keskpangad tõstavad intresse enam kui vaja just nüüd, kui majanduskasv on aeglustumas. See tõstab aktsiahindade langemise riski," ütles uudisteagentuurile Bloomberg Marlborough Partnersi investeerigute juht Greg Bennett.

Soome naftarafiinerija Neste Oili aktsia taandus eile 5,6% (26,85 euronit), kuna rafineerimismarginaalid (kasum, mis teenitakse nafta bensiiniks või diisliks muutmiseks) on käesoleval aastal võrreldes aastatagusega 11% langenud. Samuti kahanes veidi Neste tegevuskasum ning firma ei soostunud investoritele andma oma käimasoleva aasta kasumiprognosi.

Toiduainekontsern Unilever kaotas eile oma väärtusest 4,8% ja liikus Amsterdamis börsil 18,15 eurol. Müügikasvu aeglustumise tõttu ei suutnud ettevõtte näidata teise kvartali tulemustes investoritele piisavalt suurt kasumikasvu.

Goldman Sachs analüütik Tim Boddy vedas aga alla Ericssoni aktsiat, öeldes, et mobiilvõrguseadmete turu kasv järgmisel aastal aeglustub ning alandades ühtlasi ka aktsia reitingut.

Raivo Sormunen

Vilniuse börs 03.08.

aktia	sulgemis- hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
Grigiškes	2,81	0,00	2,50	3,95	-
Invalda	10,40	-1,33	8,90	15,00	-
Lithuanian Energy	2,20	-1,35	1,76	2,50	18,3
Mažeikiu Nafta	7,38	-6,35	7,10	13,40	7,2
Snaige	8,24	3,00	7,34	17,90	18,6
Rokiškio Suris	45,00	0,00	45,00	76,50	13,6
TEO LT (Telekomas)	2,14	-0,93	2,10	2,85	-
Vilniaus Vingis	5,30	-0,94	3,00	5,35	5,1

sulgemishinnad, LTL, allikas Bloomberg

Riia börs 03.08.

aktia	sulgemis- hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
LASCO	0,99	1,02	0,71	1,42	20,4
Latvijas Gaze	9,84	-0,71	7,12	11,13	20,9
SAF Tehnika	10,00	0,00	9,60	13,55	-
Valmieras Fiberglass	2,45	4,26	1,62	2,68	48,0
Ventspils Nafta	1,93	-2,53	1,73	2,91	-

sulgemishinnad, LVL, allikas Bloomberg

Ehitusmaterjalide tootjate TOP

Parimad avalikustame 13.09. Andmed saata hiljemalt 11.08.
jane.suu@aripaev.ee, faks 667 0275, telefon 667 0381 Jane Suu

Koolitusfirmade TOP

Parimad avalikustame ajalehes Äripäev 25.09. Andmed saata hiljemalt 20.08.
oilme.muru@aripaev.ee, faks 667 0275, telefon 667 0120 Oilme Muru

Autotranspordi TOP

Parimad avalikustame ajalehes Äripäev 27.09. Andmed saata hiljemalt 20.08.
hiie.koster@aripaev.ee, faks 667 0275, telefon 667 0382 Hiie Köster

Toiduainetööstuse TOP

Parimad avalikustame ajalehes Äripäev 04.10. Andmed saata hiljemalt 25.08.
tiina.salumaa@aripaev.ee, faks 667 0275, telefon 667 0380 Tiina Salumaa

Majutuse TOP ja Toitlustuse TOP

Parimad avalikustame ajalehes Äripäev 12.10. Andmed saata hiljemalt 31.08.
tiina.salumaa@aripaev.ee, faks 667 0275, telefon 667 0380 Tiina Salumaa

- ettevõtte nimi;
- äriühingu juriidiline vorm;
- äriregistri kood;
- ettevõtte põhitegevusala ja selle osakaal käibest (%);
- tegevusvaldkond;
- tegevjuhi nimi;
- tegevjuhi ametinimetus;
- tegevjuhi isiklik e-posti aadress (kasutamiseks ainult Äripäevale, seda aadressi ei avalikustata);
- asutamisaja (kuupäev.kuu.aasta);
- aadress, ka juriidiline aadress;
- telefoninumber;
- faksinumber;
- ettevõtte e-posti aadress;
- ettevõtte kodulehekülje aadress;
- ettevõtte põhiomanikud (koos osalusprotsendiga);
- tütarettevõtteid;
- millisesse kontserni kuulute;
- kui kuulute kontserni (gruppi), kas soovite osaleda edetabelis eraldi? Kui soovite esitada kontserni (grupi) konsolideeritud andmed, siis tütarettevõtte (-ettevõtte) eraldi samas edetabelis võistelda ei saa.
- töötajate arv 2004. aasta lõpus;
- töötajate arv 2005. aasta lõpus;
2004. aasta müügitulu kroonides;
2005. aasta müügitulu kroonides;
2006. aasta prognoositav müügitulu kroonides;
2004. aasta kasum/kahjum enne makse kroonides;
2005. aasta kasum/kahjum enne makse kroonides;
2006. aasta prognoositav kasum/kahjum enne makse kroonides;
- omakapital 2004. aasta lõpus kroonides;
- omakapital 2005. aasta lõpus kroonides;

Eeltoodud andmete avaldamine on tasuta.

EURIBOR	03.08.2006	1 kuu	3,064
	3,347	2 kuud	3,110
		3 kuud	3,185
6 kuud	0,641%	6 kuud	3,347
		9 kuud	3,453
		12 kuud	3,546

Eesti Pank 03.08.

valuuta	tähis	EEK
Araabia ÜE dirham	AED	3,33752000
Aserbaidžaan manat	AZN	13,76320000
Austraalia dollar	AUD	9,32287000
Bulgaria lev	BGN	8,00109000
Euro	EUR	15,64660000
Hiina jüan (renminbi)	CNY	1,53692000
Hongkongi dollar	HKD	1,57700000
Horvaatia kuna	HRK	2,15389000
IMF arveldusühik	SDR	18,19630000
India ruupia	INR	0,26250200
Indoneesia ruupia	IDR	0,00134602
Islandi kroon	ISK	0,17154900
Jaapani jeen	JPY	0,10665000
Kanada dollar	CAD	10,89770000
Kasahstani tenge	KZT	0,10226400
Korea won	KRW	0,01269360
Kõrgõzstani somm	KGS	0,30762600
Küprose nael	CYP	27,22080000
Leedu lilt	LTL	4,53157000
Läti lilt	LVL	22,48100000
Malta liir	MTL	36,44500000
Moldova leu	MDL	0,91331200
Norra kroon	NOK	1,98801000
Poola zlot	PLN	3,99312000
Rootsi kroon	SEK	1,70208000
Rumeenia leu	RON	4,42719000
Singapuri dollar	SGD	7,75804000
Slovakkia kroon	SKK	0,41151000
Sloveenia talaar	SIT	0,06529530
Suurbritannia nael	GBP	22,94740000
Šveitsi frank	CHF	9,93586000
Taani kroon	DKK	2,09711000
Taiwani dollar	TWD	0,37303000
Tšehhi kroon	CZK	0,55007000
Türgi liir	TRY	8,21642000
Ukraina grivna	UAH	2,43788000
Ungari forint	HUF	0,05750480
USA dollar	USD	12,25890000
Uus-Meremaa dollar	NZD	7,59743000
Valgevene uus rubla	BYR	0,00571900
Venemaa rubla	RUB	0,45740300
Kuld (EEK/oz)	XAU	7925,97000000

Börsikaubad 03.08.

Kütused Rotterdami sadamates (CIF)	USD/t
Nafta*	76,13
Kerge kütteõli	648,5-650,5
Masuut	315-319
Bensiin	822-826
Diiseli	687,5-689,5

*Brenti segu Londoni rahvusvahelisel naftabörsil (USD/barrel)

Väärismetallid	USD tr.oz
Kuld	644,40
Höbe	12,0650
Plaatina	1239,00
Palladium	322,00
1 tr.oz=31,105 g	
Londoni fiksingud	

Värvilised metallid	ühik	ost	müük
Alumiinium	USD/t	2495,0	2495,5
Nikkel	USD/t	28085,0	28090,0
Plii	USD/t	1080,0	1081,0
Tina	USD/t	8290,0	8300,0
Tsink	USD/t	3377,0	3387,0
Vask	USD/t	7820,0	7825,0

Kohv	2. augusti seisuga
Arabica (USC/LB)	106,80
Robusta (USD/t)	1376,00
1 LB = 453,59 g	
LIFFE, CSCE	

Suhkur	valge suhkur(USD/t)	toorsuhkur (USC/LB)
	427,00	14,20
LIFFE, CSCE		
Allikas: Bloomberg		

Keskpangad tõstsid baasintressimäära

Euroopa Keskpank ja Inglise Pank tõstsid eile lõuna paiku mõlemad baasintressimäära, lootuses hoida inflatsiooninäitajaid ohjes.

Euroopa Keskpank (EKP) kergitas intresse viimase kaheksa kuu jooksul juba neljandat korda, tasemelt 2,75 protsendi 3 protsendini. Inglise Pangal oli tegemist esimese intressitõstega viimase kahe aasta jooksul. Pank tõstis baasintressimäära 4,5 protsendilt 4,75 protsendini. Kui Euroopa Keskpangal ootasid enam-vähem kõik intresside tõstmist, siis Inglise Pank pakkus baasintresside tõstmisega turule päris suure üllatuse. Finantsuudisteagentuuri Bloomberg poolt kättesaadavaks saanud kuuest ökonomistist ootas Inglise Pangalt sellist liigutust vaid kahek-

sa majandusspetsialisti. Inflatsioonirisk on valla pääsenud kogu Euroopas, kuna rekordiline naftahind tõstab tarbijahindu. Tulevikutehingute alusel on näha, et investorid ootavad mõlemalt keskpangal intresside tõstmise jätkamist.

EKP president Jean-Claude Trichet ütles, et tulevased intressitõsted võivad olla garanteeritud. Presidendi meelest on kasvanud inflatsioonirisk ja selle taga on nii nafta hinna kui ka palkade tõus. "Me jätkame kõikide arengute jälgimist, et ei tekiks riski hinnastabiilsuse osas," lisas Trichet. Kui siiani oli EKP tõstnud baasintressimäära iga kolme kuu tagant, siis eilne intressitõus tuli vaid kaks kuud pärast viimast intressimäärade tõstmist.

Raivo Sormunen

Arvelduskonto ja reservhoiuse intressid

Nordea Pank EEK, EUR, % päevasaldolt	klient	hõbeklient	kuldclient
arvelduskonto, eraisikud			
kuni 50 000 EEK	0,15	0,30	0,60
50 000-250 000 EEK	0,25	0,50	1,00
üle 250 000 EEK	0,45	0,85	1,70
reservhoiuse, eraisikud			
kuni 50 000 EEK/kuni 3196 EUR	2,15	2,45	2,75
50 000-250 000 EEK/3196-15 978 EUR	2,25	2,55	2,85
üle 250 000 EEK/üle 15 978 EUR	2,35	2,65	2,95

Allikas: pangad

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius %			tähtajaline hoius %									
	keskmiselt kuu järgilt	kuu püsijärgilt	minimaalne püsijääk	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	min summa		
Sampo Pank	0,25	0,25**	-	2,45	2,55	2,60	2,75	2,85	2,95	2,95	1000/5000(4)		
Sampo Pank(3)	0,30	-	-	2,60	2,65	2,70	2,80	2,90	3,05	3,05	1000/5000(4)		
Krediidipank	-	0,30	-	2,65	2,70	2,80	2,95	3,15	3,30	3,35	1000/3000(4)		
SEB Eesti Ühispank	0,20	0,25	-	2,55	2,58	2,61	2,70	2,80	3,00	3,03	2000*		
Hansapank	0,20	-	-	-	2,50	2,60	2,70	2,90	2,90	-	3000		
Tallinna Äripank	-	0,20	-	2,75	2,75	2,80	2,95	3,05	3,20	3,20	1000		
Tallinna Äripank(3)	-	0,20	-	3,05	3,10	3,15	3,30	3,45	3,60	3,60	100 000		
Nordea Pank	-	kuni 1,70 (vt arvelduskonto ja reservhoiuse tabel ülal)	-	2,75	2,80	2,82	2,90	3,10	3,30	-	5000		
Parex Pank	2,00	-	-	2,55	2,65	2,75	2,80	2,90	3,00	3,35	10 000		
SBM Pank	0,25	0,30	-	2,90	2,95	3,05	3,25	3,35	3,70	3,75	5000		
BIG(5)	-	-	-	-	-	-	-	-	3,60	3,80	5000		
BIG(5)	-	-	-	-	-	-	-	-	3,65	3,85	100 000		

pank	tähtajaline hoius %, USD						tähtajaline hoius %, EUR							
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa	
Sampo Pank	4,75	4,85	4,90	5,05	5,10	5,20	2,60	2,65	2,70	2,80	2,90	3,05	3,05	
Krediidipank	5,05	5,15	5,20	5,35	5,40	5,45 100/200 (4) USD	2,65	2,70	2,80	2,95	3,15	3,30	100/200 (4) EUR	
SEB Eesti Ühispank	4,60	4,65	4,70	4,85	4,91	4,97	2,55	2,58	2,61	2,70	2,80	3,00	200 EUR	
Hansapank	-	-	-	4,90	5,05	5,10	2,50	2,50	2,60	2,70	2,90	-	192 EUR	
Tallinna Äripank	4,85	4,95	5,00	5,15	5,20	5,30	2,70	2,75	2,80	2,90	3,00	3,05	65 EUR	
Nordea Pank	5,04	5,12	5,19	5,31	5,39	5,44	300 USD	2,75	2,80	2,82	2,90	3,10	320 EUR	
Parex Pank	4,40	4,45	4,50	4,75	4,85	5,00	780 USD	2,55	2,65	2,75	2,80	2,90	3,00	640 EUR
SBM Pank	5,05	5,15	5,20	5,35	5,40	5,45	500 USD	2,90	2,95	3,05	3,25	3,35	3,70	350 EUR

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 24 999 EEK ** juriidiline isik (3) personaalpankanduse klientidele (4) kontoris (5) intressimakse hoiustamisperioodi lõpus

Otsime Äripäeva seminaride ja konverentside osakonda

projektijuhti

kes korraldab seminaride ja konverentside leia idee, koostab kava, organiseerib müügi ja vastutab kogu ürituse õnnestumise eest

Edukas kandidaat on:

- organiseerimisvõimeline
- hea pingetaluvusega
- järjekindel ja täpne
- iseseisev ja vastutusvõimeline
- töökas ja aktiivne
- hea suhtleja
- positiivse ellusuhtumisega

Kasuks tuleb:

- müügitöö ja projektijuhtimise kogemus
- meeskonnatöö kogemus
- ettevõtluskeskkonna tundmine (s.h. IT, transport, logistika)
- inglise ja vene keele oskus suhtlustasandil

Pakume:

- eneseteostuse võimalust
- huvitavat ja vaheldusrikast tööd
- arenemisvõimalust
- kaasaegset töökeskonda
- lisaks põhipalgale motiveerivat bonussüsteemi
- erinevaid soodustusi

Sooviavaldus ja CV palume saata hiljemalt

4. augustiks aadressil

Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn

või

piret.paabus@aripaev.ee.

Info telefonil 667 0239.

Põhivaluutade kursid 03.08.

ÜLEKANNE	USD		EUR		SEK	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Parex Pank	12,1768	12,2624	15,6466	15,6466	1,6944	1,7046

Läti, Leedu ja Vene valuuta kursid 03.08.

ÜLEKANNE	RUB		LTL		LVL	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Parex Pank	0,4543	0,4589	4,5179	4,5451	22,4120	22,5470

Allikas: pangad, kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Forward-tehingute kursid Eesti pankades 03.08.

Nordea Pank	USD		EUR		SEK	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
spot	13,0287	13,0316	15,6455	15,6475	1,6600	1,6614
1 nädal	13,0225	13,0261	15,6447	15,6476	1,6602	1,6617
1 kuu	13,0063	13,0122	15,6443	15,6500	1,6611	1,6629
3 kuud	12,9617	12,9726	15,6436	15,6556	1,6625	1,6650
6 kuud	12,8937	12,9136	15,6411	15,6646	1,6641	1,6679
9 kuud	12,8328	12,8607	15,6424	15,6764	1,6656	1,6706
12 kuud	12,7809	12,8103	15,6416	15,6864	1,6673	1,6726

Kontaktandmed

SEB Eesti Ühispank – Tornimäe 2, Tallinn tel 665 5100

Hansapank – Liivalaia 8, Tallinn tel 631 0310, faks 631 0410

Eesti Krediidipank – Narva mnt 4, Tallinn tel 669 0900, faks 661 6037

Tallinna Äripank – Vana-Viru 7, Tallinn tel 668 8088, faks 668 8089

Nordea Pank – Hobujaama 4, Tallinn 10151 tel 628 3300, faks 628 3201

e-post: tallinn@nordea.com, www.nordea.ee

Sampo Pank – Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel (24h) 680 0800,

e-post: info@sampopank.ee, www.sampo.ee

SBM Pank – Pärnu mnt 12, Tallinn 10158 tel 680 2500, faks 680 2501

Parex Pank – Roosikrantsi 2, Tallinn 10119 tel 611 0200, faks 611 0244,

e-post: parex@parex.ee

Balti Investeeringute Grupi Pank – Rütli 23, Tartu 51006 tel 668 1888, faks 737 7581,

e-post: big@big.ee, www.hoius.big.ee

Äripäeva käsiraamatud jagavad juhtidele ja spetsialistidele praktilist erialast informatsiooni. Meil on 19 erineva valdkonna käsiraamatut, igal aastal lisandub 2-3 uut teemat.

Kas tahaksid

- neljatunnist tööpäeva?
- võimalust töötasu pidevalt suurendada (põhipalk + tulemuspalk)?
- väljaõpet ja tasuta koolitusi?
- võimalust ülisoodsalt sportida ja vaba aega veeta?
- hindamatuid müügitöökogemusi?
- võimalust teha karjääri väärikas ÄRIPÄEVA kontsernis?
- häid töökaaslasi ja mõnusat seltskonda?

Kui Su vastus on **JAH**, siis ära raiska aega, vaid saada CV märgusõnaga "telefonimüük" hiljemalt **14. augustil 2006** aadressil Pärnu mnt 105, Tallinn 19094 või e-postiga liivi.kedelauk@aripaev.ee. Infot saad telefonil 667 0067, Liivi Kedelauk, või aadressil www.aripaev.ee/kasiraamat/.

Kandideerimisel tulevad kasuks:

- kirjalik ja suuline eesti keele oskus
- arvuti algetadmised
- hea suhtlemisoskus
- valmidus kuuluda võimekasse müügimeeskonda

Äripäeva käsiraamatute müügimeeskond ootab SIND!

Äripäeva naisettevõtjate
TOP 2005
avalikustamine ja

Naistefoorum

toimub 25. augustil 2006

Tallinna Lennujaama vanas peahoones
(Lennujaama tee 2).

Rohkem infot toimumiskoha kohta
www.tallinn-airport.ee/vanaterminal

Seminaripäeva juhib
Äripäeva reklaami- ja turunduskonsultatsiooni direktor
Ethel Reier

Äripäev

Täpsem info <http://www.aripaev.ee/seminar>.

Seminari hind enne 18.08.2006 registreerumist 2320 krooni (km-ga 2738 krooni).

Hiljem registreerujatele 2900 krooni (km-ga 3422 krooni).

Mitme osaleja registreerumisel ühest maksjaettevõttest
kehtib soodustus 10%.

Info telefonil 667 0237 Kersti Leppiksaar.

1. sessioon:

NAINE, TÖÖ JA PERE

Milliste omaduste järgi valida töötajat?

Anu Tamm (OÜ Right Head, konsultant)

Kuidas siduda tööd ja eraelu?

Piia Ausman (OÜ Haus Galerii, omanik ja juhataja)

Kuidas perefirmas ellu jääda?

Merike Pääro ja Indrek Stahl (AS Bastion, disainer ja juhatuse esimees)

2. sessioon:

NAISE ÕIGUSED JA VÕIMALUSED

Mida lubab ja käsib tööseadus?

Heli Raidve (AS Heli Raidve Tööõigusabi, juhataja ja jurist)

Kuidas ennetada diskrimineerimist tööl?

Voldemar Kolga (Eesti Naisuurimuse Teabekeskus, juhatuse liige)

Millist kasu saada mentorlusest?

Lia Ratnik (AS Hansapank, personali arenduse osakonna juhataja)

3. sessioon:

NAINE JA ÜHISKONNA HOIAKUD

Millist mõju avaldavad traditsioonid?

Marianne Mikko (Euroopa Parlament, parlamendi liige)

Kuidas ületada enese seatud piire?

Urve Palo (AS Saint-Gobain Ehitustooted Eesti, juhataja)

Kuidas muuta stereotüüpe?

Mare Pork (Tallinna Ülikool, kliinilise psühholoogia professor)

MESSIKAUPADE TRANSPORT KÕIKJALE MAAILMAS

UPEX LS Ltd
Pirita tee 28, IV paviljon, Tallinn
Telefon 613 7433
Faks 613 7429
www.upex.ee, upex@upex.ee

Tartu toimub Lillemes

Tartu Näituste messikeskuses toimub selle aasta 15.–17. septembrini järjekorras teine Lillemes.

Kolme päeva kestel on võimalik vaadata kauneid lilleseadeid, osaleda erinevates õpitubades ning jälgida võistlusi, seminare, näituseid ja demonstratsioone.

Messi raames toimuval lilleseade konkursil saab nautida parimate lilleseadajate töid. Näitustel on võimalik tutvuda erinevate puu- ja aedviljasortide, istikute ja lilledega.

Messil on esindatud aiandusega tegelevad firmad ja lillekauplused üle kogu Eesti.

Äripäev

MESSIPINNA KULUD LILLENÄITUSEL

► messipinna maksumus kroonides

Valmishitatud standardstend

- 6 m² – 2340
- 9 m² – 3410
- 12 m² – 4680
- 15 m² – 5850
- Alates 18 m² – 350 kr/m²
- Alates 60 m² hind kokkuleppel

- Kujundamata sisepind
- 350 kr/m²

- Reklaampind väljaspool ekspositsiooniala
- 500 kr/m²

- Osavõtutasu eksponeerimisele 2000 kr

Allikas: Tartu Näitused

EAS plaanib hakata toetama välisnäituste külastamist

Lisaks sellele, et Ettevõtjate Arendamise Sihtasutus (EAS) toetab riigieelarvelistest vahenditest juba mitmeid aastaid välisnäitustel Eesti ühisstendide korraldamist, on alates järgmisest aastast EASil kavas hakata toetama ka välisnäituste külastamist.

Praegu veel lõplikult kinnitamata mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjatele suunatud programmi raames on ettevõtjail võimalus taotleda ühe näituse külastamiseks toetust kuni 15 000 krooni.

Aastas saab ettevõtja taotleda toetust välisnäituste külastamiseks maksimaalselt kokku kuni 60 000 krooni ulatuses.

Kuludest on toetussumma eest kavas katta osavõtutasud ning kuni kahe töötaja reisi- ja majutuskulud.

Loodetavasti kinnitatakse see just väiksemate ettevõtete poolt väga oodatud uus programm juba käesoleva aasta sügisel.

Erki Peegel

9.–15. märtsini 2006 Saksamaal toimunud tehnoloogiameessil CeBit olid Eesti ühisstendile koondatud kõik olulisemad ID-kaardiga seotud teenused riigis. Suurt tähelepanu äratas politsei amet oma e-politsei süsteemiga.

Foto: EAS

Riik aitab ettevõtjaid välismessidel

Erki Peegel
EASi turundus- ja kommunikatsiooniüksuse direktor

Varsti saabub aeg, mil ettevõtja teeb plaane tulevaks aastaks. Paljud eksportöörid või ekspordi peale mõtlevad ettevõtjad kasutavad paremate majandustulemusteni jõudmiseks ühe turundusvahendina messidel osalemist.

Rahvusvahelistel messidel käik on ajamahukas ja kulukas ettevõtmine ning seetõttu toetab Ettevõtjate Arendamise Sihtasutus (EAS) riigieelarvelistest vahenditest välisnäitustel Eesti ühisstendide korraldamist.

EAS kogub igal aastal ettevõtete, erialaliitude ja ettevõtlusorganisatsioonide käest ettepanekud järgneva aasta riiklikult toetatavate messide kohta. Messide valikul arvestatakse ka osalemise järjepidevust ning varasemate aastate kogemusi. Kogutud ettepanekute ja info põhjal kinnitab EAS nimekirja järgmise aasta näitustest hiljemalt 1. märtsiks.

Ühisstendile on eelkõige oodatud osalema tootmisega tegelevad ja ekspordile orienteeritud ettevõtjad. Selleks, et üldse ühisstendi korralda-

EAS TOETAB MESSIL OSALEMIST MAKSIMAALSELT 50% ULATUSES

► EASi toega saab katta

- näitusepinna ja eksponeerimisega seotud kulud;
- osavõtutasud;
- näitusepinna rendikulud;
- kohapeal tellitud stendi kujunduse kulud;
- Eestist tellitud stendi kujunduse kulud;
- stendi kunstniku kulud;
- ostetud näituseteenuste kulud (elekter, internet);
- näituse ametlikku kataloogi kandmise kulud.

► Ettevõtte kanda jäävad ülejäänud messil osalemisega seotud kulud

- osavõtutasu vastavalt riigi poolt tehtud kulutustele;
- näitusel korraldatavate üritustega seotud kulud;
- osavõtutasud näituse raames korraldatavatel üritustel;
- turunduskulud;
- lähetuse kulud (sõidu-, viisa-, hotellikulud).

Allikas: EAS

da, peab olema esindatud vähemalt neli ettevõtjat. Tavaliselt on huvi muidugi palju suurem. Ettevõtja, kes soovib messil osaleda, peab esitada soovialduse ning vähese tähtsusega abi vormi (juuriidilistelt on ühisstendi korraldamise puhul tegu riigi poolt ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abiga). Need leiab hõlpsasti EASi kodulehelt.

Lisaks ühisstendil osalemise võimalusele on ettevõtjail, kes osalevad EASi ekspordiplaani programmis, võimalik

saada tuge nii messil osalemiseks kui ka külastamiseks. See on huvitavaks võimaluseks peamiselt keskmistele ja suurematele ettevõtetele.

Kokkuvõtteks võib öelda, et riik toetab ettevõtete messidel osalemist päris mitmel moel, kuid selleks, et messil osalemisest reaalselt tulu tõuseks, peab põhilise töö ära tegema siiski ettevõtja ise. Korralduslik ettevalmistust, aktiivset tööd messi ajal ja sisukat järelekuulust riigi poolt pakutav tugi ei asenda.

EAS TOEGA ÜHISSTENDID AASTAL 2007

IMM Cologne, Köln

- aeg: 15.–21.01
- koduleht: <http://www.imm-cologne.de/>
- valdkond: mööbel

Birmingham Furniture Show, Birmingham

- aeg: 21.–24.01
- koduleht: <http://www.thefurnitureshow.co.uk>
- valdkond: mööbel

Midem, Cannes

- aeg: 23.–27.01
- valdkond: muusika

Maison & Object, Pariis

- aeg: jaanuar
- koduleht: <http://www.maison-objet.com>
- valdkond: disaini ja sisustus

Berlinaline European Film Market, Berliin

- aeg: 8.–18.02
- koduleht: <http://www.berlinaline.de/>
- valdkond: film

CeBIT, Hannover

- aeg: 15.–21.03
- valdkond: infotehnoloogia

House and Garden, Lillestrom

- aeg: aprill
- koduleht: <http://www.messe.no>
- valdkond: puitmajad, aiandus

Alihankinta, Tampere

- aeg: september
- koduleht: <http://www.tampereenmessut.fi>
- valdkond: elektroonika/masinaehitus

Scandinavian Biotech Arena, Taani/Rootsi

- aeg: oktoober
- koduleht: <http://www.biotechforum.org/>
- valdkond: biotehnoloogia

Frankfurdi Rahvusvaheline Raamatumess, Frankfurt

- aeg: oktoober
- koduleht: <http://www.frankfurt-book-fair.com>
- valdkond: kirjastus, raamatud

Elmia, Jönköping

- aeg: november
- valdkond: elektroonika/masinaehitus

Allikas: EAS

tendence lifestyle

Internationale Frankfurter Messe

25. – 29. 8. 2006

Trends & more

Tutvuge maailma tarbekaupade uusimate trendidega varem kui teised ning kogege neid värskemalt ja põnevamalt! Mess Tendence Lifestyle ühendab linna südames elustiilide uudsed maailmad atraktiivse programmiga. Teid inspireerivad ligi 3200 juhtivat rahvusvahelist eksponeenti – samuti personaalsed müüjad, loominguilised disainerid ja erakordsed spetsiaalväljapanekud. Olge trendide avastaja Maini äärses Frankfurdis!

Täiendav info aadressil

www.tendence-lifestyle.messefrankfurt.com
info@lithuania.messefrankfurt.com

tel. +370 5 213 55 34, faks +370 5 278 45 60

Messe Frankfurt esindus

Spetsialistidest külastajatele

internetis piletid eelmüügihinna

Mess on avatud vaid

erialakülastajale

Messireis ja piletid:

Reisibüroo Karol
Tel. 6143 086, 085, 087
Faks 6143 088
info@karol.ee
www.karol.ee

EESTI MESSIKALENDER 2006

September						
üritus	algus	lõpp	koht	teema	info	
Lillemess 2006	15.09.	17.09.	Tartu Näituste messikeskus	mess, näitused, lilleseadevõistlused	AS Tartu Näitused, kristin@tartunaitused.ee, www.tartunaitused.ee	
Pärnu Ehitus 2006	15.09.	17.09.	Pärnu Tennisehall, Tammsaare pst 39	ehitusmess	Pärnu Eesti Expo OÜ, Elys Tsupsman tel 650 5675, elys@eestiexpo.ee, www.eestiexpo.ee	
Kinnisvara 2006	22.09.	24.09.	Eesti Näituste messikeskus	kinnisvaramess	Tallinn Eesti Expo OÜ, Kaupo Saarmann tel 650 5667, kaupo@eestiexpo.ee, www.eestiexpo.ee	
Motoshow 2006	29.09.	01.10.	Tartu Näituste messikeskus	autod, varuosad, lisaseadmed, tuning, autode audio-süsteemid	AS Tartu Näitused, margus@tartunaitused.ee, www.tartunaitused.ee	

Oktoober						
üritus	algus	lõpp	koht	teema	info	
Laps ja Pere 2006	07.10.	08.10.	Saku Suurhall Tallinnas	peremess, tooted ning teenused kõigile pereliikmetele	Taveco Disain tel 650 5097, 55 73 099, faks 650 5098 ragne.toniste@taveco.ee	
Ilu Sõnum 2006	13.10.	15.10.	Eesti Näituste messikeskus	X rahvusvaheline kosmeetika-, juuksehooldus-, stiili-, moe- ja moelisandite, ehete- ja pesumess	Eesti Näituste AS projektijuht Katrin Mäe, tel 613 7325, katrin@fair.ee, projektijuht Keete Puri, tel 613 7449, keete@fair.ee, www.fair.ee	
Tartu Ehitusmess 2006	19.10.	21.10.	Tartu Näituste messikeskus	ehitusmaterjalid ja -seadmed	AS Tartu Näitused, karin@tartunaitused.ee, www.tartunaitused.ee	
Tööriist 2006	19.10.	21.10.	Tartu Näituste messikeskus	tööriistad ja -seadmed, turvatehnika	AS Tartu Näitused, karin@tartunaitused.ee, www.tartunaitused.ee	

November						
üritus	algus	lõpp	koht	teema	info	
Tallinn FoodFest 2006	02.11.	04.11.	Eesti Näituste messikeskus	tootjate, toitlustajate, toidusõprade festival proffidele ja lõpptarbijatele	OÜ Profexpo tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee	
Instrutec 2006	15.11.	17.11.	Eesti Näituste messikeskus	XII Tallinna rahvusvaheline tootearendus-, tootmistehnika-, tööriista-, allhanke- ja tehnoloogiamess	Eesti Näituste AS projektijuht Priit Pihela, priit.pihela@fair.ee, www.fair.ee	
Puidutehnoloogia 2006	15.11.	17.11.	Eesti Näituste messikeskus	IV puidu- ja saetööstuse tehnoloogia, masinate, seadmete, tööriistade ja puittoodete mess	Eesti Näituste AS projektijuht Priit Pihela, priit.pihela@fair.ee, www.fair.ee	
Keskkond 2006	15.11.	17.11.	Eesti Näituste messikeskus	VIII rahvusvaheline keskkonnatehnika- ja -tehnoloogiamess	Eesti Näituste AS projektijuht Ingrid Pihela, tel 613 7318, ingrid.pihela@fair.ee, www.fair.ee	
Cleanest 2006	15.11.	17.11.	Eesti Näituste messikeskus	X puhastus- ja korrashoiu-mess "Elu- ja töökeskkonna kvaliteet"	Eesti Näituste AS projektijuht Ingrid Pihela, tel 613 7318, ingrid.pihela@fair.ee, www.fair.ee	

EESTI MESSIKALENDER 2007

Veebruar						
üritus	algus	lõpp	koht	teema	info	
FurnEst 2007	02.02.	04.02.	Eesti Näituste messikeskus	rahvusvaheline mööblitootjate ja -tarvikute mess	Tallinn Eesti Expo OÜ, Kaupo Saarmann tel 650 5667, kaupo@eestiexpo.ee, www.eestiexpo.ee	
Intellektika 2007	16.02.	17.02.	Tartu Näituste messikeskus	haridusmess	AS Tartu Näitused, karin@tartunaitused.ee, www.tartunaitused.ee	

* Spetsialistidele ** Külalisüritus

Märts						
üritus	algus	lõpp	koht	teema	info	
Sisustus 2007	02.03.	04.03.	Tartu Näituste messikeskus	mööbli-, sisustus- ja sisekujundusmess	AS Tartu Näitused, margus@tartunaitused.ee, www.tartunaitused.ee	

Aprill						
üritus	algus	lõpp	koht	teema	info	
Maamess 2007	19.04.	21.04.	Tartu Näituste messikeskus	rahvusvaheline puidutöötlemis- ja metsandus-, põllumajandus- ning aiandusnäitus, toidukaubad, talutooted	AS Tartu Näitused, margus@tartunaitused.ee, www.tartunaitused.ee	

VÄLISMESSIKALENDER 2006

August						
üritus	algus	lõpp	koht	teema	info	
Mood II/2006 *	20.08.	21.08.	Helsingi	kevad-suvi 2007 moeala spetsialistidele	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee	
Wood Products & Technology	23.08.	26.08.	Göteborg	puidutööstusmess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
Wood Products & Technology	23.08.	26.08.	Göteborg	Skandinaavia puidutehnoloogiamess puidutööstus- ja puidutööstusfirmadele ning mööblitööstusele	Scanexpo AS tel 621 0062, mail@scanexpo.com	
Tendence Lifestyle	25.08.	29.08.	Frankfurt	tarbekaupade ja sisustusmess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	

September						
üritus	algus	lõpp	koht	teema	info	
Maison & Objet	01.09.	05.09.	Pariis	tarbekaupade ja sisustusmess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
IFA	01.09.	06.09.	Berliin	koduelektronika mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
Spoga	03.09.	05.09.	Köln	sporditarvete ja -rajatiste mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
Electronix Scandinavia	03.09.	05.09.	Göteborg	elektronikamess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
Electronix Scandinavia 2006	05.09.	07.09.	Göteborg	Skandinaavia tööstus- ja elektronika mess	Scanexpo AS tel 621 0062, mail@scanexpo.com	
Macef	08.09.	11.09.	Milano	sisustuskaupade mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
IBC	08.09.	12.09.	Amsterdam	tele- ja raadiolehtitehnika	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
Decosit	09.09.	12.09.	Brüssel	mööblitehnikas mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
Plasa Show	10.09.	13.09.	London	heli-, valgustus- ja lavatehnika mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
Automechanika	12.09.	17.09.	Frankfurt	autotarvikute ja lisaseadmete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
GaLaBau	13.09.	16.09.	Nürnberg	haljastuse, maastikukujunduse ja puhkerajatiste mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
GDS	15.09.	17.09.	Düsseldorf	jalatsimess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
Oktoberfest	16.09.	03.10.	München	õllefestival	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
GLEE	17.09.	19.09.	Birmingham	aiandusmess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
FIM / FIAM	18.09.	23.09.	Valencia	mööbli- ja valgustimess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
TextilExpo	19.09.	22.09.	Moskva	tekstiili- ja rõivamess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
Innotrans	19.09.	22.09.	Berliin	raudteetranspordi mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
Decorex	24.09.	27.09.	London	mööbli- ja sisustusmess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
InterCool	24.09.	27.09.	Düsseldorf	sügavkülmutatud toiduainete, külmatehnika ja jääteetööstuse mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	
InterMopro	24.09.	27.09.	Düsseldorf	piimatoodete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee	

Äripäev ei vastuta võimalike muudatuste eest messikalendis.

MESSIREIS VÕTI EDULE
KAROL

VÄLISMESSIKALENDER

www.karol.ee

<p>KODUELEKTRONIKA MESS</p> <p>IFA</p> <p>BERLIIN 01.–06.09. Reisipaketi hind al 5880 kr e-post kristiina@karol.ee</p>	<p>AUTOTARVIKUTE, REMONDISEADMETE JA LISAVARUSTUSE MESS</p> <p>AUTOMECHANIKA</p> <p>FRANKFURT 12.–17.09. Reisipaketi hind al 6290 kr e-post vadim@karol.ee</p>	<p>TEKSTIILI- JA RÕIVAMESS</p> <p>TEXTILEXPO</p> <p>MOSKVA 19.–22.09. Reisipaketi hind al 6490 kr e-post vadim@karol.ee</p>	<p>TOIDUMESS</p> <p>WORLD FOOD</p> <p>MOSKVA 26.–29.09. Reisipaketi hind al 6790 kr e-post vadim@karol.ee</p>	<p>KERAAMILISTE PLAATIDE JA SANITAARTEHNIKA MESS</p> <p>CERSAIE</p> <p>BOLOGNA 26.–30.09. Reisipaketi hind al 8500 kr e-post kristiina@karol.ee</p>	<p>HIINA EKSPORDIKAUPADE MESS</p> <p>CECF</p> <p>GUANGZHOU 15.–20.10. / 25.–30.10. Reisipaketi hind al 18 990 kr e-post vadim@karol.ee</p>
<p>FOTO- JA FILMITEHNIKAMESS</p> <p>PHOTOKINA</p> <p>KÖLN 12.–17.09. Reisipaketi hind al 6990 kr e-post kristiina@karol.ee</p>	<p>LEHTMETALLI TÖÖTLUSE MESS</p> <p>EUROBLECH</p> <p>HANNOVER 24.–28.10. Reisipaketi hind al 8900 kr e-post merike@karol.ee</p>	<p>PAKENDUSMESS</p> <p>SCANPACK</p> <p>GÖTEBORG 24.–27.10. Reisipaketi hind al 4200 kr e-post maatika@karol.ee</p>	<p>TOIDUMESS</p> <p>SIAL</p> <p>PARIIIS 22.–26.10. Reisipaketi hind al 6690 kr e-post vadim@karol.ee</p>	<p>EHITUSMESS</p> <p>CONSTRUTEC</p> <p>MADRIID 09.–12.10. Reisipaketi hind al 9850 kr e-post merike@karol.ee</p>	<p>VALGUSTITE JA ELEKTRIKAUPADE MESS</p> <p>HONG KONG INT. LIGHTING FAIR</p> <p>HONGKONG 27.–30.10. Reisipaketi hind al 15 990 kr e-post vadim@karol.ee</p>

InterMeat	24.09.	27.09.	Düsseldorf	liha- ja vorstitoodete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
HogaTec	24.09.	28.09.	Düsseldorf	hotellinduse ja toitlustuse mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
World Food	26.09.	29.09.	Moskva	toidumess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
SMM	26.09.	29.09.	Hamburg	laevaehitusmess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Cersaie	26.09.	30.09.	Bologna	keraamiliste plaatide ja sanitaartechnika mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Photokina	26.09.	01.10.	Köln	foto- ja kinotehnika mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Interbad	27.09.	30.09.	Düsseldorf	basseinide, saunade ja spaade mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee

Oktoober

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
IBA	03.10.	09.10.	München	pagari- ja kondiitritööstuse mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
FinnBuild 2006 *	04.10.	07.10.	Helsingi	ehitus- ja ehitusteenuste mess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Frankfurter Buchmesse	04.10.	08.10.	Frankfurt	raamatumess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Construtec	09.10.	12.10.	Madrid	ehitusmess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Security Essen	10.10.	13.10.	Essen	turva- ja valveseadmete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Intermot	11.10.	15.10.	Köln	mootorrataste ja rollerite mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Hong Kong Electronics Fair	13.10.	16.10.	Hongkong	koduelektroonika, telekommunikatsiooni ja infotehnoloogia mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Chinese Export Commodities Fair 1st phase	15.10.	20.10.	Guangzhou	Hiina eksportkaupade mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
IKK	18.10.	20.10.	Nürnberg	külma- ja kliimatehnika mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Keskond ja Kommunaalmajandus 2006 *	18.10.	20.10.	Helsingi	keskkond, kommunaalmaj., vesi ja heitvesi, jäätmekäitlus	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Gym & Spa 2006 *	18.10.	20.10.	Helsingi	ujulad, saunad, spaad, treeningaalid	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
RehaCare	18.10.	21.10.	Düsseldorf	taastusravi ja invatarvete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Enkon Dezentral	19.10.	20.10.	Nürnberg	energeetika ja kaugkütte mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Hostelco	21.10.	25.10.	Barcelona	hotellinduse ja toitlustuse mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
SIAL	22.10.	26.10.	Pariis	toidumess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Scanpack 2006	24.10.	27.10.	Göteborg	Skandinaavia pakendimess	Scanexpo AS tel 621 0062, mail@scanexpo.com

* Spetsialistidele ** Külalisüritus

Scanpack	24.10.	27.10.	Göteborg	pakendimess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
GlassTec	24.10.	28.10.	Düsseldorf	klaasitööstuse mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Orgatec	24.10.	28.10.	Köln	büroomööblimess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Euroblech	24.10.	28.10.	Hannover	lehtmetailitööstuse mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Denkmal	25.10.	28.10.	Leipzig	mälstiste ja linnafassaadide hoolduse mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Chinese Export Commodities Fair 2nd phase	25.10.	30.10.	Guangzhou	Hiina eksportkaupade mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Helsingi raamatumess ja Postmargimess **	26.10.	29.10.	Helsingi	raamatud, kirjastused	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Toidumess Ruoka 2006 **	26.10.	29.10.	Helsingi	toidumess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Hong Kong Int. Lighting Fair	27.10.	30.10.	Hongkong	valgustite ja elektrikaupade mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Hanseboot	28.10.	05.11.	Hamburg	jahtide, paatide ja veesportitarvete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee

November

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
DigiExpo 2006 **	03.11.	05.11.	Helsingi	digitaalne ajaviitetechnika	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
SkiExpo 2006 **	03.11.	05.11.	Helsingi	Põhjamaade suurim talispordimess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Kirurgide päevad *	08.11.	10.11.	Helsingi		OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Mess Sinule 45+ **	10.11.	12.11.	Helsingi	puhkuse, tervise ja ajaviite mess aktiivsele 45+ vanusele	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Tervis 2006 **	10.11.	12.11.	Helsingi	tervis, elutarbeline teenused	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Mood ja ilu 2006 **	10.11.	12.11.	Helsingi	uus mess moe ja ilu teemadel	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Brau Bevale	15.11.	17.11.	Nürnberg	joogi- ja õlletööstuse seadmete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Hambaarstide kongress ja mess Odontoloogia 2006 *	16.11.	18.11.	Helsingi	hambaravi	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Farmaatsiapäevad 2006 *	17.11.	19.11.	Helsingi	ravimimess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Civils	28.11.	30.11.	London	linnplaneerimise mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Helsinki Motor Show 2006 **	30.11.	03.12.	Helsingi	autonäitus	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee

Detsember

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
Võitja 2006 – koertenäitus ja koduloomade mess **	09.12.	10.12.	Helsingi	Soome Kennelliidu koertenäitus ja loomateemaline mess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee

Äripäev ei vastuta võimalike muudatuste eest messikalendis.

Põlvamaa ettevõtete TOPi

väljakuulutamise pidulik õhtu toimub
22. augustil
Mooste mõisas
 algusega kell 18.00.

Esinevad: **Paul-Eerik Rummo, Tunne Kelam, Margus Leivo ja Põlvamaa ettevõtjad Arvo ja Eela Jää.**

Kohtumiseni Moostes!

Võrumaa ettevõtete TOPi

väljakuulutamise pidulik õhtu toimub
23. augustil
Võru kultuurimajas Kannel
 algusega kell 18.00.

Esinevad: **Paul-Eerik Rummo, Siiri Oviir, Tiit Niilo ja Võrumaa ettevõtja Juho Toomik.**

Kohtumiseni Võrus!

Valgamaa ettevõtete TOPi

väljakuulutamise pidulik õhtu toimub
24. augustil
Valga kultuuri- ja huvialakeskuses
 algusega kell 18.00.

Esinevad: **Paul-Eerik Rummo, Siiri Oviir, Rein Randver ja Valgamaa ettevõtja Kaarel Sibul.**

Kohtumiseni Valgas!

Ürituse hind kahele 1290 krooni (km-ga 1522).
 Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0237 (Kersti Leppiksaar) ja www.aripaev.ee/seminar.

Brändiserverite hinnalangus muudab turgu

Kodumaal kokku pandud serverite turuosa kahanes aastaga 10 protsenti.

Enn Heinsoo
enn.heinsoo@aripaev.ee

IT Grupp ASi müügijuhi Esti Ehatamm-Felsi arvates võib kodumaiste serveritootjate turuosa kahanemist selgitada välismaiste tootjate serverihindade langusega ja sellega, et tarbijad on hakanud väärtustama rahvusvaheliste tootjate poolt pakutud kvaliteeti. "Siinkohal on oluline just garantiiaegne ja garantiijärgne teenindamine, riistvara testimine ning tagatud ühilduvus enamlevinud tarkvara eri versioonidega," selgitas ta.

"Eelkõige on hinnas alla tulnud keskmise ja väikekasutaja brändiserverid, mis sobivad 15–20 töötajaga ettevõttele või ühe kindla rakenduse jooksutamiseks. Nelja aastaga on väikekeskklassi hinnad 20–50% langenud. Kõrgklassi hinnad siiski püsivad," lisas Ehatamm-Fels.

ML Arvutid ASi müügi- ja turundusjuhi Mart Sepa arvates on kohalike tootjate kokkupandud serveritel pigem rohkem eeliseid. "Tehnilises mõttes on komponendibaas valdavalt sama," lisas ta.

Mart Sepa väitel tuleb peamine turu kasv väikeste ja keskmiste serverite müügist. "Esiteks seetõttu, et tehnika areng ja sellest tulenev jõudluse kasv on loonud olukorra, kus ka madalama klassi serverid on piisavalt võimsad. Kus enne vajati nelja protsessorit, piisab nüüd kahest," kirjeldas ta olukorda.

"Kohalike tootjate plussideks on kindlasti ka paindlik-

Kodumaal toodetud väikeserverite madala hinna eelis on kadumas.

Foto: Indrek Susi

kus ja tarnekiirus – tooted konfigureeritakse täpselt vastavalt kliendi vajadustele," rääkis Sepp.

ASi Ordi tegevjuhi Ülle Kivirähki väitel pakuvad kodumaised tootjad lahendusi pigem alustavale ettevõttele. "Täislahendused ja kõrgtaseme serverid jäävad brändide pärusmaaks, kes pakuvad keerulistele lahendustele ülemaailmset on-site teenust," kirjeldas Kivirähk olukorda.

Kivirähk tõi olulisema muudatusena serverite tehnoloogias välja SCSI kõvaketaste taandumise ja ülemineku uuele standardile. "Uus SAS-standard võimaldab soodsama hinnaga kasutada ruumilises mahus väikseid kettaid. Uued kettad on efektiivsemad voolutarbimise ja teiste tehniliste näitajate poolest," lisas ta.

KODUMAAL TOODETUD SERVERITE TURUOSA KAHANES

► kohalike ja brändiserverite müügitulemused

	müük 2004 tk		müük 2005 tk		turuosa muutus %
	kogus	turuosa %	kogus	turuosa %	
IBM	527	24	650	25	1
HP	476	22	638	24	2
DELL	141	7	332	13	6
FUS	80	4	133	5	1
kohalikud tootjad	940	43	870	33	-10
kokku	2164	100	2623	100	21

Allikas: TD Baltic, Microsoft Eesti

Mart Sepa sõnul on tähtis uudis ka turule tulnud mitmetuumalised protsessorid. "Oluline areng kahetuimaliste protsessorite turule tulemisega

on suurem jõudlus ja väiksem elektritarve. Arvestades serveri eluiga, hoitakse juba tänu elektri kokkuhoiule arvestatav summa kokku," selgitas Sepp.

LIHTSAMA KODULEHE VÕIB SAADA VÄHESTE KULUTUSTEGA

► kodulehtede ligikaudsed hinnad

- html-lehed: 3000–8000 kr
- flash-lehed: 10 000–30 000 kr
- andmebaasipõhised lehed: 12 000–40 000 kr

Tegemist on orienteerivate hindadega – iga lehe puhul sõltub tasu konkreetsest mahust ja teenusepakkujast.

MÕISTETE SELGITUSED

- **Veebileht** – dokument, mis on kirjutatud vastavas koodis ja asub veebiserveris ning millele saab üle interneti lehitset kasutades ligi.
- **HTML** – keel, milles kirjutatakse veebilehti ning millega saab anda kodulehele elementaarse väljanägemise.
- **Flash** – animeeritud graafika tehnoloogia, mis on efektiivsusest tingitud väikese mahu tõttu kiiresti alla laetav ja hea väljanägemisega.

Allikas: Äripäev, internet

Veebileht on ettevõtte visiitkaart

Enne kodulehe tellimist tuleb välja selgitada, kui keeruline ja atraktiivne see olema peaks.

Esimene mulje ja info ettevõtte kohta saadakse aina sagedamini just internetist ning tihti sõltub veebilehe usaldusväärsusest, kas sellest ühest klikist jõutakse ka reaalse kontakti ning koostööni.

Millest siis alustada? Kõigepealt on vaja välja selgitada, millist informatsiooni peab kodulehekülj edasi andma ja siis püstitama eesmärgid, mida veebilehe loomisega saavutada tahetakse. Sellega saadakse ettekujutus optimaalsest

Üldjoontes jagunevad kodulehed kolme kategooriasse. Harilikud html-lehed on lihtsaim ja soodsaim lahendus, kus terve leht koos alalehtedega kirjutatakse valmis html-koodis.

Lahendus sobib neile, kes eriti tihti lehe sisu muuta ei soovi. Kui vajadus muudatusteks siiski tekib, tehakse need konkreetsete html-failide koodi sees ning asendatakse vana fail serveris uuega.

Flash-graafikaga lehed on võrreldes html-lehtedega juba tunduvalt kenamad. Flash-lehti iseloomustavad suuremad võimalused keerukateks graafilisteks lahendusteks, na-

Lemmi Kann
Puffet Investi projektijuht

gu mitmesugused animatsioonid ja efektid.

Miinusena on keerukus sisu muutmisel – see eeldab flash-tarkvara olemasolu ning valdamist. Selline variant sobib eelkõige üksikute kampaaniate koduleheks või üldiseks reklaamleheks, kus sisu eriti sageda li muuta ei tule.

Kõige funktsionaalsemad ja kaasajal ka levinuimad on aga andmebaasipõhised lehed. Vä-

”Kõigepealt on vaja välja selgitada, millist informatsiooni peab kodulehekülj edasi andma.

limuselt on need nagu harilikud html-lehed, kuid sisu on hõlpsasti muudetav administreerimismooduli kaudu.

Administreerimismoodulid on lihtsasti kasutatavad, nii et kodulehe sisu muuta-

limiseks piisab üldisest arvutikasutamise oskusest. Sellised lahendused sobivad firmadele, kus on vajadus sageli kodulehe sisu muuta, näiteks täiendada tootekataloogi või lisada regulaarseid uudiseid.

Veebilahenduste loomise teenust pakuvad peaaegu kõik reklaamiagentuurid ja ka firmad, kelle jaoks see ongi põhitegevusala.

Sobiva teenusepakkuja leidmiseks tuleb aga vaadata juba pikemalt ringi nende kodulehekülgedel.

Lühikäsud muudavad teabe leidmise kiiremaks

Google'i otsingumootoriga leiab kiiremini vajaliku teabe, kui kasutada otsingureal kindlaid lühikäske.

Kui te ei soovi näiteks mingi teema kohta palju ja spetsiifilist teavet, vaid tahate teada, mida üks või teine sõna tähendab, siis saab kasutada otsingumootori käsku *define*.

Kirjutades otsingureale "define: magnetism" pakub Google teile erinevaid tähendusi magnetismile ja neid selgitusi pakuvate veebilehtede viiteid.

Juhul kui teil on

Enn Heinsoo
toimetaja

vaja aga leida kindlat tüüpi dokumenti, näiteks oma mobiiltelefoni käsiraamatut, siis tasub proovida lühikäsku *filetype*. Trükkides otsingureale "Nokia N90 manual filetype:pdf" näitab otsingumootor teile viiteid määratud seeriast telefoni pdf-formaadis käsiraamatule.

Vaata ka www.googleguide.com/advanced_operators.html

noom

noom- ettevõtte majandustarkvara

www.noom.ee

Astronoomiliste Kassasüsteemide OÜ

Raatus 20, Tartu, telefon/faks 744 1550, Laki 12, Tallinn, telefon/faks 656 3204 info@noom.ee

Uudsed tehnoloogiad teevad auto ruttu ja odavalt korda

A2 Autowelt müüs aastaga 589 autot

■ Aasta tagasi Tallinnas salongi avanud Saksamaa autokauplus A2 Autowelt müüs 12 kuuga 589 autot müügi käibega 149 miljonit krooni. Keskmiseks auto brutohinnaks kujunes 252 000 krooni. A2 Autoweltiga tuli turule uuelaadse ideega autokauplus – kõik autod, mida pakutakse, on õigete läbisõitudega, hooldatud ning müügiplatsil olevad masinad kuuluvad müüjale endale.

A2 Autowelti nõukogu liige Priit Maanurm peabki hea müügi põhjuseks klientide usalduse võitmist, tänu hooldatud ja eranditult õigete läbisõitudega autode pakkumisele. Suve algul suurendati Eestis müügipinda 120 autolt 180 autole. Tänu suurenenud müügipinnale loodetakse järgneval perioodil müüki suurendada 20–25%. Samal perioodil müüs kogu A2 Autowelt grupp kokku 2280 autot 535 miljoni krooni eest, millest Eesti osakaal oli 26%. A2 Autowelt on Saksa firmale kuuluv ettevõtte, mis müüb vähekasutatud, hooldusajalooga Saksa autosid. **Äripäev**

Alates märtsist on Eestis olemas kaks uut tehnoloogiat, millega parandatakse auto juures odavalt pisivigu, mille tavalisel viisil kordategemine maksaks tuhandeid kroone.

Ardo Kalda
ardo.kalda@aripaev.ee

Smart Service ja HDC Dent Repair on Eesti turul uudsed tehnoloogiad, mille edasiviimiseks töötavad firmad käsi käes. Smart Service'i tegevjuhi Eduard Aleksashini sõnul tuleb kõigepealt endale selgeks teha see, et Smart tehnoloogia ei tee asju uueks, vaid parandab vana.

Demonstratsiooni käigus näidati, kuidas parandati plüüsisuga auto istmes olev sigarettiga tekitatud auk. Olenemata ajakirjaniku pessimismist kõikvõimalike tehnoloogiate ja nende toimimise kohta, suudeti seda muuta. Ilma et näpuga katsuma läheks ja tugevalt otsiks, vahet parandatud kohal ja ülejäänud istmel ei näe.

Aleksashini sõnul on välismaalaste kogemusele toetudes igasugune Smart tehnoloogiaga tehtud parandus ka vastupidav.

Mehe sõnul ei juhtu selliselt parandatud istmega kolme aasta jooksul kindlasti midagi ja sinna liimitud materjal pealt ära ei kulu. Samamoodi nagu istmeid parandatakse ka armatuurlauda, klaase, puitu ja nahka.

HDC Dent Repairi juht Christian Bergmann tõi Saksamaalt Eestisse tehnoloogia, millega muljutakse auto kerelt

Smart Service'i tegevjuht Eduard Aleksashin demonstreerib kohvi sisu, millega klientide juures parandustöid tegemas käiakse.

Foto: Maris Ojasuu

välja väiksemad mölgid, ilma et peaks tegema värviparandusi. Väiksemad kraapsud, mis kerele näiteks parklas teise auto uksega tekitatud on, poleeritakse peale muljumist välja ja mingeid märke sellest, et auto oleks kunagi natuke lömmis olnud, ei jää.

Meie turul uudse tehnoloogia eripäraks on veel see, et töö ise võtab maksimaalselt tund aega ja selle tegemiseks ei pea isegi polstreid eemaldama. Eri-nevatest aukudest poetakse sisse pikkade varrastega, millega kerget survet avaldades mulju-

takse mölgid välja. Küsimusele, kas kohalikud töökojad selliste tehnoloogiate tulemisele väheke viltu ei vaata, vastas Bergmann: "Alguses oli viltuvaatamist, kuid nüüd on remonditöökodadest saanud meie ühed parimad kliendid."

HDC Dent Repairi teenust on kasutama hakanud näiteks ka Premium Motors, kelle presiesindaja Rein Reinpõllu sõnade kohaselt ollakse seal majas osutatud teenusega küll väga rahul. Kliendile tuleb kindlasti odavam lasta mölgid välja muljuda, kui hakata detaili vahe-

„Alguses oli viltuvaatamist, kuid nüüd on remonditöökodadest saanud meie ühed parimad kliendid.“

Christian Bergmann,
HDC Dent Repair OÜ juhataja

tama ja värvima, märkis Premium Motorsi presiesindaja. Reinpõllu sõnul on nemad lasknud HDC Dent Repairil 3–4 autot teha ja positiivsena tundub ka see, et masinat ei pea kuhugi transportima hakkama, vaid mehed tulevad ise kohale.

PISIPARANDUSTE HINNAD ALGAVAD 450 KROONIST

► Uute tehnoloogiate maksumus kliendile

- Smart Service, pisiparandused alates 450 kr
- HDC Dent Repair, mölgi väljavõtmine alates 800 kr

Allikas: Äripäev

KARLA AUTO
DISKUSKUS
WWW.KARLA.EE

BOSCH SERVICE

PETERBURI TEE NR. 38

4 gaasi analüsaator OPUS 40-D

Rootsi firma OPUS 4 gaasi analüsaator bensiinimootoriga autode heitgaaside sisalduse mõõtmiseks. Mõõdab CO, HC, O₂, CO₂. Komplektis sissehutatud printer.

Tavahind 55 350.-

Soodushind **49 990.-**

Pakkumine kehtib augustikuu lõpuni.

Marko Mikkus 51 10 205 Põhja-Eesti
Allan Sagur 51 40 300 Põhja- ja Lääne-Eesti
Marko Tambik 53 464 539 Ida-Eesti
Indrek Pallon 50 38 053 Lõuna-Eesti

STOKKER
TEEB MEHEST MEISTRI

20. september ilmub
Äripäeva A4 erileht

Äripäev

Auto

LISAINFO JA REKLAAM

projektijuht Asso Laido • asso.laido@aripaev.ee
telefon 667 0072, 518 3848 • faks 667 0200

Reklaamipinna broneerimine 4. septembrini

Silberauto laiendas Mitsubishi müügisalongi ja teenindust

1. augustil avas Silberauto uue Mitsubishi müügi- ja teenindussaali Peterburi teel.

Uues müügisalis on välja pandud kogu Mitsubishi mudelivalik – Colt koos esmakord-

selt Eestis näidatava värskema kabriolett-mudeliga CZC, Lancer, Grandis, Outlander, Pajero, Pajero Sport ja hiljuti uue näo saanud pikap L200.

Lisaks müügisaalile avatak-

se ka uus teenindussaal, kus hooldatakse ainult Mitsubishi sõidukeid, tänu millele loodetakse Mitsubishi mudelite hooldusjärjekorda tunduvalt vähendada.

Äripäev

Cadillac BLS ei suuda eurooplaste südant võita

Ardo Kalda
toimetaja

Esimese Euroopa jaoks teatud Cadillac saab klientidelt väga erinevat vastukaja.

Suurbritannias võeti uus BLS vägagi hästi vastu, kuid mandriurooplasted pole Automotive News Europe'i andmetel uuest mudelist just eriti vaimustatud.

Peamine probleem on, et Cadillac ei suuda Euroopa ostjaid veenda selles, et Ameerika autod pole ülijanused jurakad, mis ei suuda järelturul oma hinda hoida. "Just sellist pilti omab eurooplane Ameerika autost," ütles Hollandis Cadillacide esindaja Ad Janse Automotive News Europe'ile. Janse kinnitas samas, et selline suhtumine ei lase klientidel ka BLS-i osta, kuid lubas, et sellest saadakse üle.

Eurooplaste Cadillaci taga näevad ostjad endiselt januseid Ameerika autosid.

Foto: Kristo Kiviorg

Cadillaci eestseisja Euroopas Dick Braakhekke kinnitas, et iga BLS-i müük on paras valutus ja seda eriti Saksamaal. BLS on oma esmase eesmärgi täitnud, milleks oli Euroopa luksusbrändide ostjate toomine Ameerika autode salongidesse. Braakhekke mainis, et nad veel ei paanitse, kuigi eesmärkide ni jõudmine maksab neile palju aega ja raha.

BLS ise on Cadillaci emafirma General Motorsi ponnis-

tus teha Cadillacist globaalne bränd.

Nagu eelpool mainitud, läheb BLS-i üllatavalt hästi Suurbritannias, mis tähendab, et selle auto strateegia ja eesmärk sealmaal töötavad. Vahe on lihtsalt selles, et britid on rohkem nõus ühest luksusbrändist teise istuma kui mandriurooplasted. Sama lugu oli näiteks Lexusiga, kui paljud brittidest Mercedese omanikud istusid Lexusesse ringi.

Mazda 3 vanauus välimus oma täies hiilguses.

Foto: Ardo Kalda

Mazda 3 läbis õrna uuenduse

Juba esimesed testikilomeetrid kerge kohenduse saanud Mazda 3ga tegid selgeks, et selles loos ei saa rääkida, kuidas kiirendus minu nagu jahukoti istmesse viskas või kuidas kurvis külg ees olles Good Yearid paremini lõhnavad kui Michelinid.

Tegelikult pole ka põhjust, sest tegu oli vaid tava Mazda 3 facelift'iga ja hullvõimast MPSi veel mekkida ei antud. Esimese testipäeva õhtul muigasid vanemad kolleegid kõik koos ja nimetasid kauget reisi lõhnakuuse testiks, mis peaks tähendama umbes seda, et miskit pole muutunud ja saime uut iluvõre proovida. No tegelikult oli neil õigus, sest väliselt ja ka siseselt on muutusi üsna vähe. Välimus on minu jaoks igatahes sama kui eelmisel mudelil ja uued värvid valikus ei muuda asja. Küll on kenad uued valveljed, mis valikusse tulid.

Interjäär on asjalik nagu Mazdal ikka ja väidetavalt on seal muudatusi tehtud... no kui te nii ütlete, härrased Mazdast. Tegelikult mainiti küll üht olulist muudatust salongis istuja jaoks.

Nimelt olevat kliendid kurtunud liigselt suure teemüra üle. Seda viga on üritatud parandada, lisades autole rohkem müraisolatsiooni mootorikatte ja katuse alla. Samuti on mängitud vedrustuse ja rehvidega, et müra liialt salongi ei satuks. Numbrid igatahes näitavad, et müra on tõeliselt vähenenud.

MAZDA 3 1,6 MZ-CD sõiduki tehnilised andmed

- Mootor: 1,6 diisel
- Võimsus: 109 hj
- Pöördemoment: 240 Nm
- Kiirendus 0–100 km/h: 11,7 sek
- Tipkkiirus: 182 km/h
- Kütusekulu 100 km kohta: Linnas: 6,1 l
- Maanteel: 4,1 l
- Kombineeritud: 4,8 l

Möödud:

- Pikkus: 4415 mm
- Laius: 1755 mm
- Kõrgus: 1465 mm
- Kütusepaagi maht: 55 l

Allikas: Mazda

Proovisõiduautode sisu oli üritatud upitada nahaga.

valesti aru, Mazda diisel pole mingil juhul aeglane ja vastik, vaid vajaka jäi temast mägitel, kus oleks ihanud midagi sellist nagu MPS olema saab.

Igapäevaseks eluks on diiselmootoriga Mazda 3 kindlasti parim, kuid kahjuks kallem variant.

Hirmsasti tahaks kiita pidureid. Nende headusele olen mina ja üks kolleeg palju tänu võlgu, kui peaaegu oma ninade täpse reljeefi esiklaasile talletasime.

Suhteliselt suurel kiirusel immus teele ei tea kust suur lambakari (mitte rumalad turistid, vaid ikka ehtsad lambad), meie ja auto pääsesime õnneks vaid ehmatusena, samas oli lammastel ja nende karjusel täiesti savi, et nende ees oli üks uhiuus Mazda 3 end risti pidurdanud.

Ardo Kalda

Ees oli istujatele piisavalt ruumi jäetud, tagaistujate jalgadega ruum võiks väheke suurem olla ja sama käib ka pagasiruumi kohta, kuid neid asju ei olnud muudetud.

Et mängitud oli ka vedrustusega ja seda jäigemaks muudetud, siis oli autot eriline lust Sardiinia mägitel mekkida.

Rehvilõhnast rääkida ei saa, sest olenemata kõigest istus Mazda 3 teel nagu liimitud ja isegi aeglase diisliga oli seal lõbus lasta. Ei, ärge saage minust

TGB R50X

Hind 29 900.–

RX50 on rikkaliku varustusega suur ja sportlik roller. 2taktiline mootor, 13" rattad, ketaspidurid, sportsummuti, mobiiltelefoni laadija pesa, digitaalsed näidikud. Garantii 2 aastat, ilma läbisõidu piiranguta.

Tallinnas: Top Parts, Meistri 20; Honda salong Rocca al Mare Keskuses; Amax Moto, Paavli 6
Tartus: Veit Motocenter Sõbra Keskuses; GT-Studio, Teguri 39; Top Parts, Ringtee 43
Pärnus: First Stop Härma Kaubahoovis
Rakveres: Wiru Auto

www.topparts.ee

PARIMAD PALAD
varuosad jaapani ja korea autodele

Japanparts

sinu professionaalne partner

www.japanparts.ee

Tallinn: Kadaka 86C tel: 672 0000
Punane 18D tel: 672 0002
Tartu: Vasara 50E tel: 799 8020
Pärnu: Savi 3 tel: 446 5075

Aprilia SR 50 R

Hind 37 600.–

Aprilia SR 50 R on üle maailma populaarseim sportroller. Tuntuu oma terava mineku, suure mootorivõimsuse ja moodsaima tehnika poolest. Samuti väärivad rõhutamist eriti kerge ja sportlik juhitud ning tundlikud pidurid. SR 50 on kõikide rolleriteste võitja. Garantii 2 aastat, ilma läbisõidu piiranguta.

Maaletooja: AP-Moto OÜ
Raudtee 129a Tallinn, tel 677 7143, 50 83 256
Edasimüüjad:
Tartus Manufaktuuri OÜ, tel 730 3045
Pärnus Kummigrupp OÜ, tel 50 18 702
www.aprilia.ee

HUMMER H2 6,0L V8 mudel 2007

Hind alates 1 260 000.-

Nagu ei midagi muud!

Garantii 2 aastat (läbisõidu piiranguta). Keskmine kütusekulu 19 l/100 km, CO₂ pääst 385 g/km.

Premium Motors
tel 620 0210
www.hummer.ee
www.premiummotors.ee
www.premiummotors.eu
PREMIUM MOTORS

Pilt on illustreeriva tähendusega.

Ford Focus C-Max

Hinnavõit kuni 41 000.-

Uus Ford Focus C-MAX pakub avarust siseruumis, paindlikke kasutusvõimalusi ja reisimismugavust. Ainult juulikuus piiratud koguses Ford Focus C-Max'e eriti soodsalt! Kõikidel autodel standardvarustuses ESP ja CD-audiosüsteem. Ford Focus C-Maxi soodushind alates 258 000.-, keskmine kütusekulu 4,7-8,1 l/100 km; heitmed 125-194 CO₂ g/km.

Info-Auto AS
Pärnu mnt 232, Tallinn, tel 671 0060
Kadaka tee 84, Tallinn, tel 677 6060
Turu 1, Tartu, tel 737 1890
Tallinna mnt 89a, Pärnu
tel 447 2777
www.ford.ee

INFO-AUTO

Cayenne Cayenne S Cayenne Turbo Cayenne Turbo S

Hind 699 000.-
Hind 909 000.-
Hind 1 449 000.-
Hind 1 810 000.-

Porsche USA.

Teenindus Kadaka tee 86a, Tallinn.

Premium Motors
tel 620 0210
www.porsche.ee
www.premiummotors.ee
www.premiummotors.eu
PREMIUM MOTORS

Pilt on illustreeriva tähendusega.

Pilt on illustreeriva tähendusega.

Uus Ford S-MAX

Hind alates 364 900.-

Ford S-MAX on täiesti uus mudel Fordi mudelivalikus. Uus Ford S-MAX pakub 5+2 istekohta ja omanäolist stiili. Terve rida uudseid juuhle keskendunud tehnoloogiad, innovatiivne lähenemine istumisele, panipaikadele ja paindlikkusele teevad S-MAXist ühe kõige põnevama Fordi sõiduauto läbi aegade. Tule proovisõidule! Ford S-MAXi keskmine kütusekulu on 6,2-9,4 l/100 km; heitmed 164-224 CO₂ g/km.

Info-Auto AS
Pärnu mnt 232, Tallinn, tel 671 0060
Kadaka tee 84, Tallinn, tel 677 6060
Turu 1, Tartu, tel 737 1890
Tallinna mnt 89a, Pärnu,
tel 447 2777
www.ford.ee

INFO-AUTO

Ford Fusion 2006

Hind alates 359 000.-

2,3/3,0 l, manual ja automaat. Saadaval S SE ja SEL mudelid.
CO₂ 140-250 g/km.
Keskmine kütusekulu 8-11 l/100 km.

Ameerika Autoteeninduse OÜ
Sõpruse pst 27, Tallinn
tel 699 9222
www.ameerikaauto.ee

AmeerikaAuto*

FIAT PANDA

Koostööd Hansa Lisingu, SEB Ühiliisingu ja Sampo pangaga pakume suvel Fiat Panda liisingu sissemakseks 0%. Kõikidele ISIC-kaardi omanikele kehtib -5% hinnakirja hinnast. Fiat Panda on seest suur ja väliselt väike linnaauto. Rikkalik varustusega ja väga ökonoomne. Parjatud tiitliga Car of The Year 2004 ja Itaalia Disaini auhinna Compasso d'Oro. Saadaval ka nelikeolsena, et sõiduautole mitesobiva maastiku pärast ei lõpeks teekond. Fiat Panda 1,1 Active CO₂ sisaldus heitgaasides 135g/km, kütusekulu maanteel 4,8 l/100 km (diisliga 3,7 l/100 km).

Lisainfo:
www.fiat.ee

FIAT

Isuzu D-max

Hind alates 249 900.-

D-max - parima hinna ja kvaliteedi suhtega 4veoline pikap. Saadaval 2,4 ja 5 istekohaga mudelid. Suur kandevõime, võimsad mootorid, väike kütusekulu ja palju lisasid. Järelveetava haagise mass lubatud 3000 kg. Kõik see teeb Isuzu D-max pikapi asendamatuks tööriistaks ja sõiduvahendiks paljudele.

Renneks Kaubandus OÜ
Suur-Sõjamäe 36, Tallinn
tel 646 5140
www.reneks.ee

RENNEKS

Oliver Eco Sport

Hind 20 490.-

2-taktiline kvaliteetne motoroller, eriti sobilik linnas kasutamiseks tänu headele sõiduomadustele. Tal on töökindel ja keskkonnasobralik Euro II nõuetele vastav õhkjahutusega mootor. Standardvarustuses atraktiivne metallikvärvi, valgete põhjadega näidikud, digitaalne kell ja kütusemõõdik. Jalaruumi jätkub ka pikakasvulisele sõitjale. Seisutugesid on kaks: mõlemalt poolt kasutatav keskugi ja külgtugi. Garantiaeg 1 aasta või 6000 km.

Automaailma varuosakeskustes Tallinnas, Tartus, Pärnus, Kuressaares, Paides, Narvas, Jõhvis, Tõrvas. Lisainfo tel 680 88016 või www.automaailm.ee

auto maailm

Seadus lubab oskamatud rollerijuhid liiklusesse

Rolleri puhul ei ole liikluses eristatav, kas tegemist on algaja rollerijuhiga või mitte.

Foto: Raul Mee

Üle 16aastane rollerijuht võib praegu tuisata liiklusesse liikluseeskirju teadmata, põhjustades teistele liiklejatele meelehärmi. Rollerijuhid leiavad, et olukorda parandaksid ühtsed nõuded kõigile rollerijuhtidele.

Pille Rõivas
pille.roivas@aripaev.ee

Alates 16. eluaastast ei ole rollerijuht juhiloa olemasolu nõutud. Seega ei pea nad teadma liikluseeskirju ja saavad liiklusesse sukelduda, põhjustades väiksemaid avariisid ja tekitades teistele liiklejatele meelehärmi oma oskamatusena.

Noored rollerid leiavad, et kõikidelt nõutav juhiluba, nõue registreerida roller ning kohustuslik liikluskindlustus lahendaks suuresti probleeme rolleritega liikluses.

16aastane Tallinnast pärit rollerijuht Holger Viilmaa leiab, et suurem probleem on pigem alla 14aastaste rollerijuhtidega. "Paljudele väikestele

le poistele ostavad vanemad rolleri ja siis nad paugutavad nendega linnavahele," ütleb Holger, kelle sõnul just need kogematumad noored teevad liiga rolleridajate üldmuljele. "Ja nii arvataksegi, et kõik rolleridajad ei jaga liikluseeskirjadest midagi," lisab noormees.

Holgeri arvates on suurimaks veaks see, et nii autojuhid kui ka paljud rolleridajad arvavad, et roller ja auto mahuvad vabalt kõrvuti ühe sõiduraja peale sõitma. See arvamus põhjustabki väiksemaid kokkupõrkeid auto ja rolleri vahel. Noore rolleridaja sõnul oleks lahenduseks kõikidelt rollerijuhtidelt nõutav juhiluba.

"Täiskasvanute puhul, kui on olemas autojuhiluba, piisab sellest ka rollerijuhtimiseks," leiab Holger. Samuti peaks olema kõik rollerid registreeritud ja oma kohustuslikku liikluskindlustust.

16aastane viljandlane Mario Tamm-oja on rolleriga sõitnud juba viis aastat, kui isa talle rolleri ostis. Mario küll

kohe liiklusesse rolleriga sõitma ei läinud, sest enne tuli õppida rollerit hästi valdama.

Isa õpetas talle selgeks põhilised liikluseeskirjad, et poeg liikluses häta ei jääks ega avariise satuks. "Algul tõrjastin majade vahel, kui liikluseeskirjad selged, läksin liiklusesse," räägib Mario.

Kuigi 14–15aastastel rollerijuhtidel on vaja juhiluba, ei teinud Mario seda. Ta teab juhu- ja politsei ei tea, kas kontrollimiseks kinnipeetud juhil peab olema juhiluba või mitte.

"Avariisid rolleritega põhjustab eelkõige noorte juhtide liiklusolukorra valesti hindamine," ütleb Mario, kes tunnistab, et ka tal on mõned korrad tekkinud olukordi, mis oleks võinud kehvasti lõppeda.

"Kui kõikidel juhtidel oleks nõutav juhiluba ja seda ka kontrollitaks, teeks ma vajalikud load ikka ära, sest sõita ju tahan," lisab noormees, kes sõidab rolleriga nii palju kui võimalik.

Paljudele väikestele poistele ostetakse roller ja siis nad paugutavad nendega linnavahele.

Holger Viilmaa,
16aastane rollerijuht

14aastane on tänaval sõitmiseks liiga noor

Rasmus Grauberg
Rolleriklubi asutajaliige

Paljud mu tuttavad ja Rolleriklubi liikmed teavad ikka liikluseeskirju ja kellel on lube vaja, on need ka teinud.

Usun, et umbes pooled rollerijuhtidest ei tunne kõiki eeskirju ja eksivad liikluses. Aga üle 16aastastel pole rolleri juhtimiseks lube vaja, siis on viga seaduses ja viga tuleks otsida seaduse tegijalt.

Arvan, et 14aastane ei suuda vastutada oma tegude eest liikluses. 14 on veel see vanus, mil on vaja sõprade ja tüdrukute ees lollitada ja trikke teha. Ja seda ka avalikel teedel.

16aastane rollerijuht võib sõita juhiloata

Harry Puusepp
Põhja Politseiprefektuuri pressiesindaja

Oma esimesi sõite tegevat õhetavate põskede ja tudiseva jalaga rollerijuhti teistest liiklusvoolus eristada on aga päris raske. Algaja autojuht on vähemalt märgistatud vahtralehega.

Suuremasse riskirühma kuuluvad rollerisõitjatest 16aastased, kellelt juhiek-samit ega -luba ei nõuta ning kes liikluseeskirja tundmata pea ees liikluskeerisesse tormavad.

Rolleriga võib sõita alates 14. eluaastast

Tallinnas ja Harjumaal on politsei sel aastal registreerinud kokku 35 liiklusõnnetust, milles üks osaline on olnud roller. Kokku on rollerite osalusel 2006. aastal toimunud õnnetustest kannatanuid 11.

Rolleriga tohib liikluses osaleda alates 14. eluaastast ning 14–15aastased peavad läbima juhtimisõiguse saamiseks eksamid, milles kontrollitakse noorte teadmisi nii teoorias kui ka praktilist sõidu- oskust.

Äripäev

Pavel teenib tantsimisega taskuraha

mina ja raha

Pealinna poiss Pavel Vassiljev annab oma tantsutrupiga tantsutunde ja teenib nii 400 krooni kuus.

Triin Rebane
aripaev@aripaev.ee

Kevadel Tallinna Linnamäe Vene Lütseumi 11. klassi lõpetanud Pavel saab vanematelt iga kuu 800 krooni taskuraha, mis kulub peamiselt meelelahutusele. Meelelahutuseks on talle tüdrukuga kinos käimine, kohvikus istumine või ujumas käimine. Ka diskodel meeldib tal käia.

18aastane Pavel eelistab kaardi asemel maksta sularahas, sest sularaha taskus olevat mugavam kui pangakaart. Nii saab ostude eest tasuta absoluutselt kõikjal ning pole ka ettemääratud päevalimiiti.

Lisaks meelelahutusele kulub raha ka söögile-joogile. Pea-

miselt ostab Pavel trenni kaasa juua ning näkse. Küllaltki palju kulub raha ka riidele. Umbes 400 krooni kuus kulub trendikate T-särkide ostmisele.

Lisataskuraha teenib Pavel tantsides. Tal on oma tantsutrupp, kes õpetab noorte breiki ja hip-hoppi. Trupp käib ka võistlustel. Treeneriametiga teenib noormees 400 krooni kuus. Ülejäänud trupi teenitud rahast kulub võistlusriiete ostmisele.

Transpordi ja koolisõõgi eest ei pea Pavel oma taskurahast maksma. Selleks annavad lisaraha vanemad.

Pavel peab end suureks lastajaks, kuid tunneb, et mida vanemaks saab, seda rohkem hakkab ta ka hindasid jälgima. Kauplustes jälgib ta ka suuri allahindlusi, siis ostab ta asju parema meelega ja rohkem kui muidu.

Tema enda sõnul saab siis osta kalleid asju odava hinnaga.

Noored veebis!
ÄP noorterubriik aadressil www.aripaev.ee/noored
Loe ja kommenteeri.
Ligipääs vaba!

Pavel teenib lisaraha noortele tantsuhuvilistele breiktantsu ja hip-hoppi õpetades.

Foto: Indrek Susi

PAVEL KULUTAB PEAMISELT RIIDELE

► Paveli keskmised sissetulekud ja väljaminekud kuus, kroonides

sissetulekud, 1490 kr		lisaraha vanematelt	
vanematelt	treeneriamet	vanematelt	
800	400	290	
väljaminekud		söök-jook	
koollõuna	riidele	meelelahutus	
200	90	400	500
			300

Allikas: Pavel Vassiljev

"Asju, mida muidu ei ostaks," selgitab ta.

Lisaks igakuisele taskurahale on Pavelil võimalus hea õppe- ja sportidega teenida rahalist preemiat. Kui ta lõpetab klassi neljande viitega, saab ta head tulemuste eest vanematelt 5000 krooni. "Raha kulub elamiseks," ütleb poiss lõbusalt. "Ostan igasuguseid vajalikke asju nagu telefon, MP3-mängija, riided ja muu selline." Pavel raha kõrvale ei pane, sest alati kulub kõik ära.

mis toimub

Noortepäev kardirajal

11. augustil kell 12 on kõigil noortel võimalus terve päev tasuta sõita Kristiine kardirajal. Sel päeval tähistatakse Tallinnas ÜRO rahvusvahelist noortepäeva.
www.taninfo.ee

Vargamäe noorte õigus

Tammsaare Vargamäe noortekeskustatakse noorte maailma kaudu. Augusti nädalavahetusel etendatakse Järvamaal Albu vallas Tammsaare majamuuseumi rehtoos noortelugu "tõde: Ei : õigus".
www.albu.ee

konkurss

15 aastat vabadust

Taasiseseisvunud Eesti Vabariigi 15. aastapäeva puhul toimub esseekonkurss teemal "15 aastat vabadust".

Oodatud on esseed, mis ei ole seni avaldatud ja peegeldavad eelkõige kirjutajate endi mõtteid ja tundeid.

Tähtaeg 13. august 2006.
www.taninfo.ee

Hobune ja inimene

Fotokonkurssil "Hobune ja inimene" plaanitakse kokku koguda kvaliteetseid, kunstiliselt heal tasemel ning seni meedias avaldamata fotosid inimestest hobuste seltsis.

Tähtaeg 31. detsember 2006.
www.taninfo.ee

üks küsimus

Kes hüvitab avariis tekkinud kahjud, kui süüdlaseks on alaealine rollerijuht?

Avariikahjud korvab lapsevanem

Eeldades, et tegemist on motorolleriga, millel ei pea olema registreerimismärki, ei kehti sellele kohustusliku liikluskindlustuse regulatsioon ning vaadata tuleb tekitatud kahju eest vastutamise üldsätteid.

Avariis tekitatud kahjud hüvitab isik, kes on vastutav nende tekkimise eest. Alla 14aastane isik ei vastuta tekitatud kahju eest ise, vaid tema poolt õigusvastasel tekitatud kahju eest vastutavad tema vanemad või eestkostja, kui nad ei tõenda, et nad on teinud kõik, mida saab mõistlikult oodata, et ära hoida kahju tekitamist.

Margo Jõgi,
TÜ Õigusinstituudi 4. kursuse tudeng

toimetaja veerg

Aitab jandist, tooge välja
tõelised kandidaadid!

Selle suve populaarseim mäng "Valime üheskoos presidendikandidaati" hakkab ära tüütama. Juba mitu kuud on poliitikud andnud endast kõik, et presidendikandidaadi loomiseks devalveerida. Kõigepealt esitasid erakonnad kevadel tõsiste nägudega hulga naljakandidaate, kellest paljud sobiks heal juhul väikefirma presidendiks. Seejärel on tükk aega demokraatiat mängitud, koosolekuid peetud ja lõunasööke söödud. Justkui otsitakse ühist kandidaati. Räägitakse, et küll oleks kena, kui saaks sel korral Riigikogu presidendikandidaati valida. Samal ajal vahetavad vallajuhid parteilise veenmistöö tulemusel erakondi. Tegutses selle nimel, et võimalikult palju valijamehi enda poolele saada. Milleks siis see, kui on kindel soov Riigikogu presidendikandidaati valida?

Mustad hobused erakondade tallides kraabivad juba rahutult maad. Laske nad välja, äkki tärkab ka rahval uuesti huvi presidendivalimiste vastu.

Kõrini hakkab saama, lugupeetud poliitikud! On aeg tulla avalikkuse ette tegelike kandidaatidega. Nendega, keda tegelikult tahate läbi suruda ja seetõttu hirmutate teisi erakondi Ene Ergma toetamisega.

Mäletan, et 2001. aasta suvel presidendivalimiste eel keerles ajakirjandus Peeter Tulviste ümber. Tulviste andis intervjuusid, avaldas raamatu ja oli üks enim tähelepanu saanud presidendikandidaat. Aga valijakogus kerkis nagu maa alt võiduka muigega Arnold Rüütel, keda keegi enam eriti ei kartnud. Olen üsna veendunud, et nüüd läheb samamoodi. Mustad hobused erakondade tallides kraabivad juba rahutult maad. Laske nad välja, äkki tärkab rahval ka uuesti huvi presidendivalimiste vastu.

Kristi Malmberg
uuriva toimetuse toimetaja

nädala ilm

päike

Luik rühbib dividendisaajate TOPi etteotsa

Meediaettevõtja Hans H. Luik võttis esimest korda Ekspress Grupist välja dividende. Kokku 43,6 miljonit krooni. Selle summa saavutab ta selle aasta dividendisaajate TOPis tõenäoliselt kõrge koha. Kas järgmise suurema uudisena on oodata teadet Ekspress Grupi börsile minekust?

Riik maandus lõpuks lennusaadamas

Teisipäeval marssis justiitsminister Rein Lang suurearvulise kaaskonnaga riigile kuuluvasse Tallinna Lennusaadamas, mis seni oli olnud vene keelt kõnelevate äriimeeste valduses. Riik alustas lennusaadama tagasivõtmiseks kohtuteed 1997. aastal.

Sõõrumaa ja Kruuda andsid alla

Nädala alguses otsustasid Rein Kilk ning Urmas Sõõrumaa ja Oliver Kruuda sõjakirve maha matta. Kilk sai Weroli endale ning Sõõrumaa sai tagasi vahepeal tehasesse investeeritud 40 miljonit krooni. Loodetavasti suudab Kilk nüüd Weroli särama lüüa.

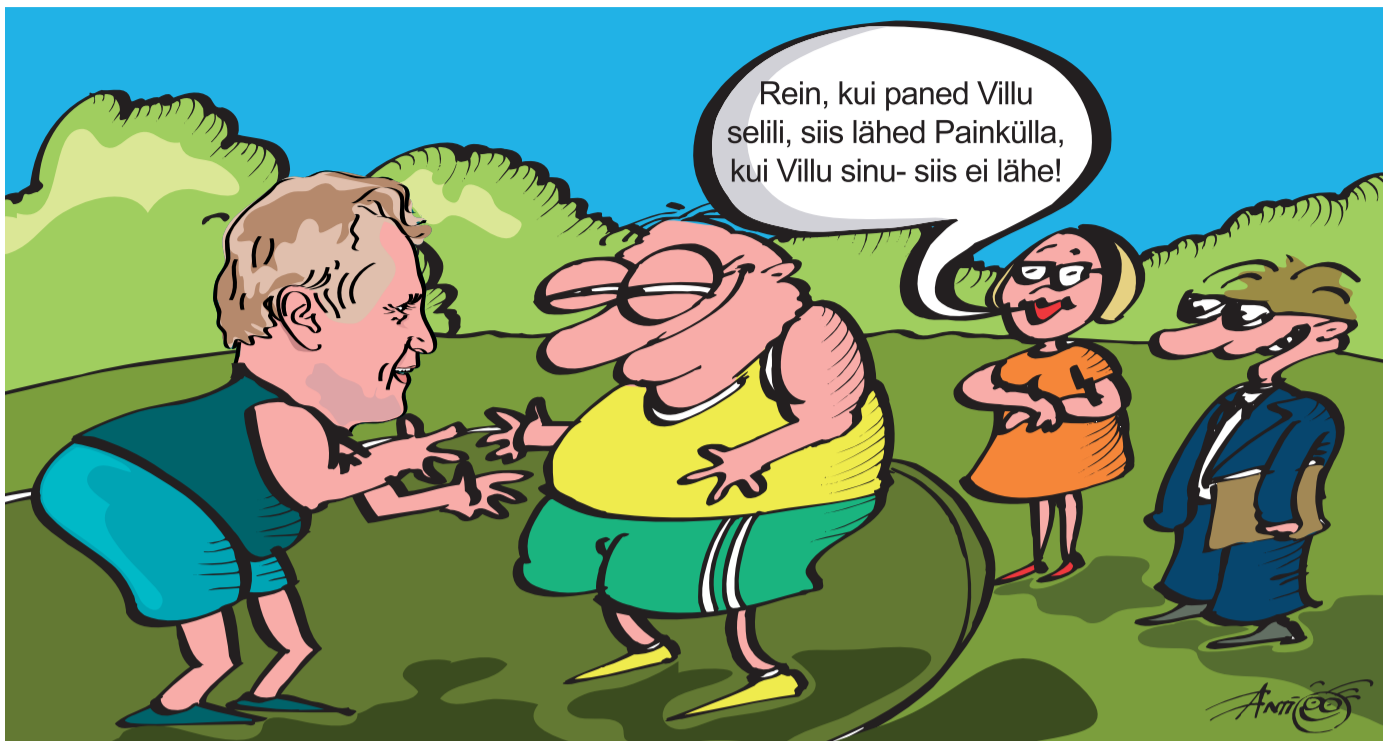
äike

Mažeikiu Nafta jäi kuivale

Družba naftajuhtme lekkimine Venemaal seiskas Leedu naftatöötajate Mažeikiu Nafta toormetarned. Uudis tekitas Balti riikides kartuse, et tekib bensiinidefitsiit ja tuleb järsk hinnahüpe. Valusa löögi said Mažeikiu aktsionärid, sest naftatöötajate aktsia tegi viimastel päevadel läbi korraliku languse.

Gasell jäi vahele dopinguga

Maksuameti avastatud Tartu arvevabrikuga seotud petuskeemis osalemises kahtlustatakse kiiresti arenevate ettevõtete Gaselli TOPi võitnud metsafirmat Tava Mets. Firma tegevjuht Jaanus Kiis pidi mõned päevad vaatama maailma läbi trellitatud akende.

Werol näitas, et rahakrattid
pole kuhugi kadunud

juhtkiri

Kui praegune Riigikogu ametisse asus, kinkis Äripäev kõigile Riigikogu liikmetele raamatu "Rahakrattid", milles oli ülevaade Eestis tehtud finantssigadustest. Lootsime, et uued seadusloojad loevad raamatu läbi ja suudavad maksujate raha noolivate krattide näppude pihta enda eelkäijatest valusamini lüüa.

Riigile kuulunud rapsiõlitootja Werol oli aga hea näide sellest, et krattid said mõnusalt tegutseda ka praeguse Riigikogu ning viimase kahe valitsuse ajal. Seetõttu on Äripäeval hea meel, et Werol lõpuks erastatud sai. Loodetavasti toetab Weroli uus omanik Rein Kilk, et riigil tasub äritegemisest hoiduda.

Rahvaliit on aastaid üritanud avalikkust veenda, et väide "riik on halb pere-mees" ei pea paika. Näiteks on Rahvaliit tõmmanud maha ideed viia riigile kuuluvate suurte infrastruktuuri-ettevõtete vähemusaksiaid börsile, et nii vähendada poliitikute mõju riigifirmades.

Samas näitasid Rahvaliidu tipp-poliitikud Riigi Viljasalves ja Werolis toimuvat kureerides, et riik on halb pere-meis. Riigi vara üle valitsevad poliitikud ja ametnikud ei lähtu tavaliselt mitte maksujate (loe: riigi) huvi-

dest. Lähtutakse erakondlikest või sõpruskondlikest huvidest.

Werolist loodeti palju. Kui riigile kuulunud Hüvitusfond otsustas 1997. aastal rapsiõlitootmise rajamist finantseerida, siis kinnitasid tollased Hüvitusfondi juhid, et fondi eesmärk on erastamisest saadud raha võimalikult kindel paigutamine.

Veel 1999. aastal kinnitas tollane Hüvitusfondi nõukogu esimees ja Reformierakonna juhtpoliitik ning täna kaitseminister Jürgen Ligi, et Werol oli Hüvitusfondi jaoks hea investeering. Mõne aja möödudes hakati aga Hüvitusfondi viimase riskantsete tehingute tõttu kutsuma hävitusfondiks.

Werol oli Hüvitusfondi poolt külvatud viimane seeme, millest kasvas maksujate raha õgiv mitme peaga koletis. Selle koletise päid ei olnud võimalik maha raiuda, sest Werol ei pidanud tootma omanikele tavalist kapitali, vaid pidi tootma osadele erakondadele poliitilist kapitali.

Rapsiõli tootmise käivitamine meelitas Kesk-Eesti põllumehed rapsi kasvatama. Hüvitusfondi likvideerimise järel

sai Weroli omanikuks põllumajandusministerium. Omanik oli huvitatud, et Werol maksaks kohalikele põllumeestele tooraine eest kõrget hinda, vastasel korral vähenenuks kiiresti Jõgevamaal armastatud poliitiku ning Rahvaliidu juhi Villu Reiljani populaarsus. See on üks põhjus, miks põllumajandusministerium üritas iga hinnaga Werolil hinge sees hoida.

Eilses Ekspressis kirjutas ettevõtja Hans H. Luik, et Werol on tüüpiline näide klannimajandusest. Ta viitab, et Werolil on head võimalused saada euroabi, mida jagab Rahvaliidu kureeritav Keskkonnainvesteeringute Keskus. Urmas Sõõrumaa ja Rein Kildi loodud lahing võis olla tingitud sellest, et tööstust ei soovitud lasta nn perekonnast välja. Selles äris lubatakse tegutseda ainult Villu Reiljani headel tuttavatel.

Tulevik näitab, kas Rahvaliit ja teda toetavad ettevõtjad leppisid Weroli kaotamisega või otsustati küünte ja hammastega Werolist kinni hoidnud Rein Kilk perekonda võtta, et siis koos eurotoetuste toel Werolit edasi majandada.

Loe ka artiklit lk 12–13.

Äripäev 5 aastat tagasi

6. august 2001

Ühisbank kantis vana võla

Ühisbank on kandinud 121 miljonit krooni võlanõuet pankrotis ASi Eriõli vastu enda juhtidega seotud offshore-firmale, kirjutas Äripäev viis aastat tagasi. Eriõli oli 1997. aastal erastanud põlevkiviõlitootja Kiviter. Offshore'i kaudu raha liigutamise üks eesmärkidest võib olla Ühisbanka bilansi puhastamine, ent ka maksudest kõrvalehoidmine ja raha teenimine Ühisbanka juhtidega seotud riilifirmadele.

Hetkeseis: Eriõliga seotud ettevõtjad on täna eduka põlevkiviõlitootja Viru Keemia Grupi omanikud. Nendel õnnestus offshore-firmasid ning Ühisbanka abi kasutades hiilida kõrvale Kiviteri erastamisel võetud kohustustest ja varad Kiviterist välja kantida. Ligi veerand Viru Keemia Grupist kuulub Ühisbanka juhtkonnas olnud Margus Kangrole, kes sai sadu miljoneid kroone väärt osaluse ainult 95 000 krooniga. Eelmise aasta seisuga olid teised suuremad aktsionärid Priit Piilmann, Elar Sarapuu ja Ants Laos.

nädala anekdoot

Sõidab Guntis Ulmanis, nüüd juba endine Läti president, 500-seeria musta Mercedesega Vabadussamba juurde. Ajalugu meenutama, hingejõudu ammutama.

Samasse sammub turske siilisoenguga mees, uued dressipüksi jalas, nahktagi seljas. Viskab hindava pilgu auto poole, vaatab pika pilguga (kah siilisoenguga) Ulmanist. "Hea auto sul, mees."

"On küll hea auto," nõustub Ulmanis. "Mis ametit pead, mees?" küsib nahktagi. "President olen," vastab Ulmanis. "Jaa, see on kobe firma, kus sa president oled," tunnustab tagi.

(Selle tõsieluloo rääkis mulle Eesti endine suursaadik Leedus Valvi Strikaitiene.)

Villu Reiljan

MIKARE CRM
Sinu teadmise toimuvast

Tugiliin: 600 6000 crm.mikare.net

HANSA CONSULT
RAAMATUPIDAMINE
AASTAARUANDED

Tartu mnt 14, Tallinn
Tel 6616 417, 50 15 355
www.hansaconsult.ee

AUTENTE
VALMIS OSAÜHINGUD
RAAMATUPIDAMISTEENUSED

Tallinnas Jõe 2, II korrus
Telefon 660 1760
Tartus Olikooli 4-9
Telefon 734 9966
www.autente.ee info@autente.ee

Valmisfirma (OÜ, AS)
kätte 1 päevaga!
Äriühingud alates 5900 kr

Tõnismägi 3a
Tel 646 3760
info@altius.ee
www.altius.ee

ERAMETS
Ostame kasvavat metsa
ja metsakinnistuid

Tel 507 2544, info@erametsa.ee
Jakobsoni tn 23, Tartu 51006
www.erametsa.ee

**Tootmisettevõte
võtub rendile**
kõetava 400-1000 m²
TOOTMISPINNA
Tallinnas või selle lähiumbruses.

Kontakt tel 50 18 844,
meevo@meklar.ee

Valmisfirmade müük, äri- ja
mittetulundusühingute
asutamine

Firma kätte 24H jooksul Suur nimevaik

www.wasp.ee
info@wasp.ee
Tel. 6 77 01 55
Mob. 51 12 061

**Äripäeva
majandus-
konverents**
Äriplaan 2007
20. - 21. september 2006 Vene Draamateatris

8 Äripäeva majandus- konverents

Äriplaan 2007

20. - 21. september 2006 Vene Draamateatris

Kuidas
tabada
märki?

Äripäev kuidas tabada märki? ●●●●●●●●
Äriplaan 2007

Äripäeva peatoimetaja **IGOR RÔTOV**, väljaandja Äripäeva Kirjastuse AS
Aadress: Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195, (372) 667 0222, faks: (372) 667 0265, (372) 667 0165
e-post: aripaev@aripaev.ee, WWW: http://www.aripaev.ee
TOIMETUS: e-post: aripaev@aripaev.ee, tel: (372) 667 0111, faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus: Väinu Rozental, vainu.rozentala@aripaev.ee
Korrespondent Washingtonis: Kertu Ruus, kertu.ruus@aripaev.ee
SEMINARID JA KASIRAAMATUD tel: (372) 667 0207, faks: (372) 667 0290
REKLAAMIOSAKOND: e-post: reklaam@aripaev.ee, tel: (372) 667 0105, faks: (372) 667 0200
TELLIMINE JA LEVI: e-post: register@aripaev.ee, tel: (372) 667 0099, faks: (372) 667 0300
Tellimishind 12 kuuks 2595 kr. Tellimine internetis www.aripaev.ee/tellimine. Trükk AS Kroonpress

Äripäev

Matsid jäävad matsideks, ka peenel vastuvõtul

Professionaalsus ei tähenda ainult teadmisi ja oskusi. Käituda peab ka oskama. Minu meelest on üllatavalt palju kõrgetel kohtadel inimesi, ja just mehi, kes lubavad endale selget matslikkust.

Teatud asju ei tohiks keegi endale professionaalses keskkonnas lubada. Lugusid võin palju rääkida. Olen näinud purjus konverentsiesinejat, organisatsiooni juhti suursaadiku vastuvõtul puu vastas oma loomulikke vajadusi rahuldama ja kuulnud sedasorti intiimseid küsimusi, mida abielumees oma naisele usaldus hetkel esitab. Mul, võõral, tekib vaid tahtmine kaasvestlejale vastu vahtimist virutada. Kahjuks ei sobi.

Pole midagi jäledamat, kui äsjakohatud mees, kes sul mõnel üritusel endastmõistetavalt ümbert kinni haarab ja sind daamitama kukub. Kuidas tahaks öelda, et vaadake, härra, mina ei ole teie sünnipäevakingitus, mis on teile lahti pakkimiseks siia saadetud.

Jah, eks ajakirjanikud käituvad ka liiga tihti nii, et lähivad teksastes pidulikule üritusele, heidavad alkoholilaua kõrvale ankrusse (eeldusel, et seal ka suitsetada tohib) ja räägivad seal sõnu valimata skandaalseid lookesi ning seda, kuidas nad selliste vastuvõttudele ennast tegelikult üldse vedada ei viitsi. Mida inimesed endast mõtlevad? Ilmselt seda, et vahet pole.

On küll. Sedasorti matslikkus räägib inimesest palju ja annab selge hoiatussignaali. Kui oleksin tippjuht, ei tahaks ma näha joogiseid alluvaid vastuvõttudel ennast ja tööandjat lolliks tegemas. Vastuvõttul võiks külalised ikka mõistlikul ajal ära minna ja mitte veinipudeleid hõlma alla peites või uusi tuttavaid kaasa lunides.

Aga olgu kohalike pidudega kuidas on, seda ei anna võrrelda sellega, mis toimub reisides. Õige pidutsemine läheb lahti alles siis, kui austatud tööülesannete täitja kodumaa piiridest välja saab.

Välismaal toimival konverentsil või koolitusel on ju koos igavene vahva seltskond, keda sa tõenäoliselt enam ei näe. Miks peaks üks härrasmees seal ennast vaevama mõttega, et esindab mingit ettevõtet või riigiasutust või et ta on abielus? Ta on ju kodust kaugel ning tahab ennast ka vahetevahel lõdvaks lasta.

Ilmselt ei jõua enamik selliseid lugusid tõesti kellegi kõrvu. Valitseb üldine vaikiv kokkulepe: sa ei räägi minu pidudest, ma ei maini su seiklusi.

Aga selle peale ei maksa välja minna. Inimesed räägivad omavahel, ja isegi, kui sa oled omal alal kõva tegija, lähivad sinu bravuursused vähemalt neljasilmajuttudes ringlema. Ja inimest, kelle kohta sa tead mõnda kompromiteerivat seika, väldid sa ka tööalaselt.

Illustratsioon: Ave Teeäär

„Pole midagi jäledamat, kui äsjakohatud mees, kes sul mõnel üritusel endastmõistetavalt ümbert kinni haarab ja sind daamitama kukub.“

Kui tööandjalt küsida, mis on töötaja juures kõige olulisem, vastab ta kõhklematult: suhtumine. Enamiku selliste peokangelaste suhtumine töösse ongi igati kiiduväärt. Aga seda hullel on nende suhtumine oma vabasse aega ja just sellistes poolprofessionaalsetes üritustes. Seal võid sa südamerahuga olla joodik, praalija ja ahistaja.

Tegelikult on tööalane professionaalne tihti pöördvõrdelises suhtes käitumisoskustega. Mõni inimene on nii kõva tegija, et ta mõtleb, et võib endale lõdvmat lipsu lubada. Ja kõik taluvad seda, sest ta on hea spetsialist. Kui just mõnda skandaali ei teki.

Tõsi, asi ei pea olema alkohol – ebameeldivaid tüüpe leidub selletagi. Mõni on endast nii heal arvamusel, et vaatab vestluskaaslast pealaest jalatallani pilguga, mis ütleb: „Neiu, oled minust mitu redelipulka madalamal.“

Mind on esitletud Washingtonis ühele kõrgele Eesti riigitegelasele, kes seda võtet nii suurepäraselt valdas, et ma lihtsalt ei saa temast enam lugu pidada. Ta vaatas minu poole kõrgustest alla ja märkis midagi stiilis: „Loodame, et Äripäeva tase ka siis natuke tõuseb.“ Mul pole midagi Äripäeva kvaliteedi üle arutlemise vastu, aga see polnud küll aeg ja koht oma kõrkuse näitamiseks. Inimene, kelle jaoks su nimi on Madalam Positsioon, ei jäta endast head muljet.

Kindlasti ei arva ma, et eestlased oleksid ainuke rahvus, kellel käitumisega probleeme on. Seda võin küll öel-

da, et Washingtonis on inimesed üldjuhul soliidsemad: purjutamist ja positsioonihagust on vähem, riides käiakse viisakamalt. Samas, mis puudutab kohatuid kommentaare ja käe ümberpanemist koos rõveda märkusega „Oo, ladies“, siis siin on britid minu kogemustes ületamatud.

Mu meelest vajaksidki nii töötajad kui ka juhid kõige rohkem käitumiskoolitust. Esiteks tuleks ette võtta lihtsamad asjad: teksastes kohtumisele minnes ei jäta sa endast tõsist muljet ja pärast vastuvõttu tuleks võõrustajaid kättpidi tänama minna. Muuga on tõesti juba raskem, sest koolitajal pole mõtet lasteaiatädi mängida, kui seltskond mõtleb juba õhtusest napsust. Aga olen veendunud, et need teadmised, endast hea mulje jätmise nõuanded, on kõige olulisemad.

Ka maailma tuntuimad ärikoolid ei õpeta enam nii palju finantsoskusi, vaid liidriksolekut, meeskonnatööd ja üldist meeldivat käitumist.

Nii on USAs Dartmouthis asuva ärimagistriõpet pakkuva hinnatud Tucki Ärikooli dekaan Paul Danos öelnud, et mõni aeg tagasi võis inimene ärikooli lõpetada ja keegi ei läinud talle ütlemata, et ta on täielik mõlakas. „Aga sinu tulevane edu juhina võis kõige rohkem just sellest sõltuda,“ märkis Danos (Washington Post, 17.04.06).

Heade erialaste teadmiste ja oskustega mõlakad võivad küll elus kaugele jõuda, aga et nad mõlakad on, paistab siiski välja. Ja on hetki, kus see saab neile saatuslikuks.

Kertu Ruus
Äripäeva korrespondent Washingtonis, arvamusstoimetaja

Tee Edgari juurde osutus tuuletallamiseks

Edgar Savisaar kutsus sel nädalal presidendikandidaat Ene Ergma vaibale. Pärast Edgari ja Ene kohtumist hakati rääkima võimalusest, et Eesti saab esimese naispresidendi. Aga võta näpust, saabus uus päev ja Edgari peas puhusid juba uued tuuled. Keskerakond soovis oma eelistuste avalikustamiseks ajapikendust. Rahvale on tsirkust ja leiba ikka vaja ning seda Savisaar presidendikarusselli keerutades ka pakub. Ajakirjanikud ning fotograafid saavad tööd ja lugejad meelt lahutada.

A Aivar Hundimägi
aivar.hundimagi@aripaev.ee

Presidendikandidaat Ene Ergma minemas esmaspäeva õhtul keskerakondlaste peakontoris.

Foto: Indrek Susi

1+1=3

Sisetunne viib esimeste sekka

Ostes
"Silmapilk. Kuidas mõelda mõtlemata"
ja "Intuitsioon"
saad kingiks raamatu
"Esimene võrdsete seas"
Paketi hind 778 krooni

(eraldi ostes 1167 kr: "Silmapilk. Kuidas mõelda mõtlemata" 389 kr,
"Intuitsioon" 389 kr, "Esimene võrdsete seas" 389 kr)

Tellimine www.aripaev.ee/raamatuklubi, klubi@aripaev.ee, tel 667 0108

Rein Kilk
ettevõtja

”Võitlus Weroli ümber ei käinud ju kasumi jagamise pärast, vaid selle eest, kes suudab ettevõtte kahjumit võimalikult rohkem vähendada.

Äripäev, 02.08.2006

Jaan Kallas
haridus- ja teadusministeeriumi kantsler

”Mitte ükski kantsler ei saa üllatuda, kui minister teda ametist vabastab. Üllatusi võib tulla ette metsas seenel käies, kuid mitte kantsleriametis.

Äripäev, 02.08.2006

õnne!

REEDE

Koit Kuus 60
A.K.K. ASi
juhataja

Igor Gorbunov 59
Alvigo ASi
tegevdirektor

Olavi Kärsna 52
ettevõtluskonsultant

Priit Tamm 41
Mistra-Autex ASi
juhataja

Riho Saksus 30
Varmapartner OÜ
juhatuselise liige

LAUPÄEV

Jaanus Berkman 49
Necton Foods OÜ
juhatuselise liige,
Berkam OÜ
juhatuselise liige

Kalev Kase 48
Linnaehitus ASi
juhataja

PÜHAPÄEV

Mare Pavelts 50
Ober-Haus
Hindamisteenuste OÜ
juhataja

Leonid Jakerson 42
Paekivitoodete Tehase
OÜ
nõukogu liige

Rattakindlustus seni olematu

Suvine rattahooaeg on endaga kaasa toonud ka sõidurõõmu pidurdava vargustelaine, mille tagajärjel on nii mitmedki varguse ohvriks langenud inimesed hakanud mõtlema rattakindlustamisele, eriti kui ratas maksab mitu tuhat krooni.

Ä Martin Hanson
martin.hanson@aripaev.ee

Kahjuks ei ole täna võimalik sellist kindlustustoodet Eesti kindlustusseltsidest leida. Miks? Rattaomanikel puudub huvi oma sõiduvahend mõnda portfelli liita, väidavad seltsid.

Salva Kindlustuse kindlustusdirektor Urmas Kivirüüt ütles, et asi on ikkagi selles, et kuna pole nõudlust rattaomanike poolt, pole ka teenuse pakumist.

”Kindlustustoodet on ju siiski riskide maandamine seltside poolt. Kuna praegu on nõudlus väike või koguni puudub, ei oska välja arvutada ei toote hinda ega ka kahjuriski. Loogika on selles, et kui teeme uue toote, näitaks rattakindlustuse, siis kindlustusselts ei teki raha tühjast kohast juurde, vaid kogub sarnaste huvidega raha kokku ja siis jagab edasi, kui kellelgi midagi juhtub,” sõnas Kivirüüt.

Kivirüüt lisas, et rattakindlustamisel saab vaadata ka teist poolt ehk omakahju kindlustust.

”See tähendab seda, et saab kindlustada ennast selle vastu, kui teed rattaga õnnetuse ning sellest tuleb märkimisväärne kahju teisele poolele, kas siis

inimesele või varale. Need huvid, kui neid peaks olema, suudame me kindlasti ära paigutada ja enda kanda võtta,” sõnas Kivirüüt.

Kivirüüt ütles, et selline toode on uuest aastast kindlasti ka olemas.

Kui aga vaadata Eestist väljapoole, siis rattatraditsiooniga riikides nagu Holland või suure rahvaarvuga Prantsusmaal või Saksamaal on sarnased tooted olemas ning laialt kasutatud.

Hansapanga avalike suhete juht Kristiina Tamberg ütles, et Hansapangal veel varakindlustust ei ole ning kindlasti ei ole ka rattakindlustust.

”Seltsidel on küll olemas võimalus, kuid varakindlustuse all. Ratast ei saa veel ka liisida, mis nõuaks selle juurde kindlustust. Tegemist ei ole kuigi kuluka esemega, et oleks vaja toodet. Üldse eestlane vabatahtlikult ennast ei kindlusta, kuid see muutub järjest,” sõnas Tamberg.

Hobijalgrattur Lars-Erik Hion ütles aga, et tema ei jaga arvamust huvipuuduse kohta kindlustada oma kahe rattaline sõiduvahend.

”Mina kindlustaks kindlasti jalgratta varguse vastu, kui makse oleks mõistusepärane, ütleme 100–200 krooni

kuus. Ma tahan, et ma saaks oma rattaga linnas käia või näiteks seda supermarketi juures auto katusele jätta. Ma arvan, et huvi oleks kindlasti,” sõnas Hion ja lisas, et vähemalt pooltel kui mitte rohkematel juhtudel varastatakse ju ikka mujalt kui koduseinte vahelt.

”Kindlasti aitaks ratta populariseerimisele kaasa kindlustus, et on võimalik saada vähemalt mõistlikku kompensatsiooni kaduma läinud rattast eest,” sõnas Hion.

Hobijalgrattur Lars-Erik Hion oleks mõnesaja krooni eest kuus valmis kohe oma rattast ära kindlustama.

Foto: Tõnis Liivamägi

Семинар на русском языке

Структурные фонды ЕС для вашего дела: как найти и использовать?

Семинар пройдет 30.08. 2006г. в конференц-центре Reval Hotel Olümpia по адресу:

Лийвалайа 33, Таллинн

Лектор: Андрей Кацуба, эксперт по Структурным фондам ЕС Министерства Образования и Науки Эстонии.

Целевая группа: малые, средние и крупные производственные предприятия, предприятия сектора услуг, туристические фирмы, начинающие предприятия, представители местных самоуправлений и все те, кого интересуют существующие возможности финансирования предприятий.

Цели семинара

1. Обеспечить информацией о возможностях финансирования своей деятельности через Европейские фонды и программы.
2. Научить, как подготовить свой проект, составить успешное ходатайство, планировать расходы и доходы, финансировать деятельность и обеспечить качественную отчетность по проекту.
3. Научить строить отношения с донором (фондом) до и во время проекта, показать, как проходит конкурс проектов, как оцениваются ходатайства, что влияет на принятие решения, как подготавливать отчетность.

Условия регистрации:

Стоимость участия в семинаре для зарегистрировавшихся до 24.08 включительно составляет 1810 крон (с НДС – 2136 крон), а для зарегистрировавшихся позже – 2100 крон (с НДС – 2478 крон). В случае одновременной регистрации нескольких участников от одного плательщика, предоставляется скидка 10%.

Дополнительная информация и регистрация по тел. 667 0237 или на сайте www.aripaev.ee/seminar/

Программа семинара: www.vedomosti.ee

Äripäev

Деловые Ведомости

Reval Hotel Olümpia

ÄP seminar vene keeles:

ELI struktuurifondid:

kuidas leida ja kasutada?

Seminar toimub 30. augustil 2006 hotellis Olümpia Tallinnas.

Lektor: Andrei Katsuba, Haridus- ja Teadusministeeriumi tõukefondide talituse ekspert

Käsitlavad teemad: ülevaade ELI struktuurifondidest ja programmidest; projekti ettevalmistamine, taotlused, kulude/tulude planeerimine, aruandlus; suhete loomine fondiga, projektide konkursi kord, taotluste hindamise põhimõtted. Seminari päevakava www.aripaev.ee/seminar. Registreerudes hiljemalt 24. augustil, on seminari osalemise hind 1810 krooni (km-ga 2136). Seminarsi täishind on 2100 krooni (km-ga 2478). Mitme osaleja korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib soodustus 10%.

Registreerimine ja info telefonil 667 0237 (Kersti Leppiksaar), www.aripaev.ee/seminar/

